การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

จารวี อินธิกาย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

จารวี อินธิกาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

PARTICIPATORY MANAGEMENT AFFECTING THE EFFECTIVENESS OF GENERAL SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SAKON NAKHON

BY

JARAWEE INTHIKAY

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

The Master of Education Degree in Educational Administration

at Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ จารวี อินธิกาย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ	..... กรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ	..... กรรมการสอบและ
(ดร.เพ็ญผกา ปัญจนะ) แต่งตั้งเพิ่มเติม	(ดร.ปัทมา จันทพันธ์) กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
..... กรรมการสอบ	
(ดร.ระภีพรรณ ร้อยพิลา) ผู้ทรงคุณวุฒิ	

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

ประธานหลักสูตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2569

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ปัทมา จันทพันธ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำ เสนอแนะ และตรวจแก้ไขข้อบกพร้องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ นายประสาน ภูดี นายมงคลชัย รัตนอ่อน นายธนปกรณ์ อวนป้อง ดร.ประจักร เข็มใคร นายวีรวัฒน์ จุดดา นายณัฐกร นันทแพง นางสาวสิรินยา ผิวบุญเรือง นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์ นางธิดารัตน์ ศักดิ์สุจริต ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยตลอดจนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนางานในการวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยอย่างครบถ้วน และขอขอบคุณนางสาวกันตวีร์ คำชนะ นางสาวปัทมา แก้วฝ่าย รวมทั้งนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่น 25/1 ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ คำชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณบิดามารดา สามีและสมาชิกในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่บิดา มารดาของผู้วิจัย และบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนจนผู้วิจัยสามารถดำรงตนและบรรลุผลสำเร็จในปัจจุบัน

จารวี อินธิกาย

ชื่อเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัย จารวี อินธิกาย

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพลินพิศ ธรรมรัตน์
ดร. ปัทมา จันทพันธ์

ปริญญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์และหาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ปีการศึกษา 2568 จำนวน 344 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 90 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 164 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน จากโรงเรียน 45 โรงเรียน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.660 – 0.880 ค่าความเชื่อมั่น 0.905 และและประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ค่าอำนาจอยู่ระหว่าง 0.630 – 0.860 ค่าความเชื่อมั่น 0.886 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t – test) ชนิด Independent Samples ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{XtotalYtotal}$ = 0.878) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 6 ด้าน พบว่ามี 6 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน, ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย, ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และด้านการตัดสินใจร่วมกัน โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 41.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.32910

7. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน คือ 7.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็น 7.2 ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ เปิดใจรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง 7.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ควรมีการกระจายอำนาจและมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากรอย่างเหมาะสม 7.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ควรพัฒนาระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานที่มีมาตรฐาน 7.5 ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความสมัครสมานสามัคคี 7.6 ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้บริหารควรบริหารงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

TITLE Participatory Management Affecting the Effectiveness of General School Administration under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

AUTHOR Jarawee Inthikay

ADVISORS Asst. Prof. Dr. Ploenpit Thummarat

Dr. Pattama Jantapan

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2026

ABSTRACT

The objectives of this research were to examine, compare, and determine the relationship, to identify predictive power, and to establish guidelines for developing participatory management affecting the effectiveness of general school administration under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon. The research sample consisted of 344 participants for the 2025 academic year, including 90 school administrators, 45 heads of general administration division, 164 teachers, and 45 chairpersons of the school board from 45 schools, obtained through multi–stage random sampling. The research instruments were questionnaires and interview forms. The questionnaires assessing participatory management and the effectiveness of general school administration yielded item discrimination indices ranging from 0.660 to 0.880, and from 0.630 to 0.860, respectively, with reliability coefficients of 0.905 and 0.886. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, Independent Samples t – test, Pearson's product–moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis. Qualitative data were analyzed using content analysis.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

The research findings were as follows:

1. The level of participatory management in schools was overall at the highest level.

2. The effectiveness of general school administration was overall at the highest level.

3. The overall participatory school management showed no significant differences based on positions and school sizes; however, differences were found based on work experience at the 0.01 level of significance.

4. The overall effectiveness of general school administration revealed no significant differences based on positions, school sizes, or work experience.

5. The participatory management and the effectiveness of general school administration had a very strong positive correlation ($r_{XtotalYtotal}$ = 0.878**) at the 0.01 significance level.

6. All six aspects of participatory management Shared Ownership, Joint Planning and Goal Setting, Mutual Trust, and Joint Decision Making significantly predicted the effectiveness of general school administration at the 0.01 level, accounting for 41.00% of the standard error of estimate of ±0.32910.

7. The guidelines for developing participatory management across six dimensions include: 7.1 Joint Planning: engaging all stakeholders in situational and needs analysis; 7.2 Joint Decision–Making: promoting committee–based work and openness to diverse opinions; 7.3 Shared Responsibility: decentralizing authority based on staff competence; 7.4 Monitoring and Evaluation: developing standardized supervision and evaluation systems; 7.5 Shared Ownership: fostering a collaborative organizational culture; and 7.6 Mutual Trust: ensuring transparent and accountable administration.

Keywords: Participatory Management, Effectiveness of General School Administration

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามของการวิจัย	5
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
	สมมติฐานของการวิจัย	7
	ความสำคัญของการวิจัย	8
	ขอบเขตของการวิจัย	8
	กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
	นิยามศัพท์เฉพาะ	14
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
	แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	22
	ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	22
	หลักการและแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม	24
	องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	28
	แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	79
	ความหมายของประสิทธิผล	79
	ความหมายของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	80
	ความสำคัญของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	81
	ความหมายของประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	83
	ขอบข่ายการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	85
	บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	103
	ประวัติความเป็นมา	103
	กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์	104
	อำนาจหน้าที่	108
	ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน	109

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	113
	งานวิจัยในประเทศ	113
	งานวิจัยต่างประเทศ	117
3	วิธีดำเนินการวิจัย	121
	ตอนที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	122
	ประชากร	122
	กลุ่มตัวอย่าง	122
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	127
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	129
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	132
	การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	133
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	136
	ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร	137
	ผู้ทรงคุณวุฒิ	137
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	138
	การวิเคราะห์ข้อมูล	138
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	139
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	139
	ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	142

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	219
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	219
	สมมติฐานของการวิจัย	220
	วิธีดำเนินการวิจัย	221
	สรุปผลการวิจัย	224
	อภิปรายผล	229
	ข้อเสนอแนะ	246
	บรรณานุกรม	249
	ภาคผนวก	263
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	265
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย	271
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	289
	ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	319
	ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ	335
	ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปนำไปลงในตาราง	341
	ภาคผนวก ช ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางพัฒนา	349
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	357

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	สังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	36
2	การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์	40
3	การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	45
4	การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์	46
5	การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์	47
6	การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจร่วมกัน	53
7	การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการตัดสินใจร่วมกัน	53
8	นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน	54
9	การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	58
10	การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	59
11	นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	60
12	การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	65
13	การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	65
14	นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	66
15	การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

16 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ องค์กรร่วมกัน 71
17 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการเป็น เจ้าขององค์กรร่วมกัน 72
18 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 76
19 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 77
20 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 78
21 การวิเคราะห์สรุปลักษณะงานของการบริหารทั่วไปในโรงเรียนที่มี ลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกัน 100
22 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร 110
23 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร 124
24 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 124
25 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน 143
26 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และ ประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม 145

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

27 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย 146

28 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจร่วมกัน 148

29 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ 149

30 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 151

31 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน 152

32 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 153

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

33 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม 155

34 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการบริหาร 156

35 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ 157

36 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 159

37 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านงานกิจการนักเรียน 160

38 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ 161

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

39 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง 163

40 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน 164

41 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) 166

42 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 167

43 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method)... 169

44 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง 172

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

45 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) .. 173

46 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน 174

47 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน 175

48 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านที่ความแตกต่าง เป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) 177

49 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จากตัวแปรทั้งหมด 179

50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม (Ytoyal) 181

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

51 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการบริหาร 182
52 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ 183
53 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 184
54 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านงานกิจการนักเรียน 185
55 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ 186
56 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป ของโรงเรียน โดยรวม (Y_{total}) 187
57 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีอำนาจ พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการบริหาร (Y_1) 189
58 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจ พยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านเทคโนโลยี และสารสนเทศ (Y_2) 191

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

59 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3) 193

60 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านงานกิจการนักเรียน (Y_4) 194

61 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y_5) 196

62 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 198

63 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) 202

64 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) 205

65 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) 208

66 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) 211

67 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) 214

68 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) 217

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

69 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 321

70 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ... 322

71 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 337

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 13
2 โครงสร้างการบริหารงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร 107
3 สัมภาษณ์ นางสิรินยา ผิวบุญเรือง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา สัมภาษณ์เมื่อ 22 ตุลาคม 2568..... 351
4 สัมภาษณ์นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สัมภาษณ์เมื่อ 22 ตุลาคม 2568 351
5 สัมภาษณ์นายณัฐกร นันทแพง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 29 ตุลาคม 2568 352
6 สัมภาษณ์ นายธนปกรณ์ อวนป้อง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 30 ตุลาคม 2568 352
7 สัมภาษณ์ นายวีรวัฒน์ จุดดา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยาสัมภาษณ์เมื่อ 30 ตุลาคม 2568 353
8 สัมภาษณ์ นายประสาน ภูดี ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 5 พฤศจิกายน 2568 353
9 สัมภาษณ์นายมงคลชัย รัตนอ่อน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครสัมภาษณ์เมื่อ 20 พฤศจิกายน 2568 354
10 สัมภาษณ์ดร.ประจักร เข็มใคร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สัมภาษณ์เมื่อ 10 ธันวาคม 2568 354
11 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์เมื่อ 4 มกราคม 2569 355

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ **หน้า**

12 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำ
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
สัมภาษณ์เมื่อ 4 มกราคม 2569 355

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และนโยบายการศึกษา ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเยาวชนให้มีศักยภาพในการดำรงชีวิตและแข่งขันในเวทีโลก จึงจำเป็นต้องได้รับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผล มีการกระจายอำนาจการบริหารและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการจัดการศึกษา (สุธีรา ศิริมงคล, 2564, หน้า 21) ภายใต้กรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมในฉบับที่ 2 เมื่อปี พ.ศ. 2545 ได้วางรากฐานสำคัญของการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาของไทย โดยเฉพาะในส่วนของหมวด 5 ส่วนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารและการจัดการศึกษาของภาครัฐ ตามบทบัญญัติในมาตรา 39 ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการถ่ายโอนอำนาจในการบริหารจัดการการศึกษาไปยังระดับปฏิบัติการโดยตรง ซึ่งครอบคลุมทั้งสี่มิติหลัก ได้แก่ มิติวิชาการในส่วนของการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มิติงบประมาณเกี่ยวกับการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณ มิติบุคลากรในด้านการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และมิติการบริหารงานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอื่น ๆ การถ่ายโอนอำนาจดังกล่าวมีเป้าหมายหลักเพื่อส่งมอบความรับผิดชอบไปยังคณะกรรมการการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ ความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา คือการให้อิสระในการบริหารจัดการ เพื่อให้สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาตนเองตามธรรมชาติของผู้เรียนและเต็มตามศักยภาพได้อย่างเหมาะสม (ทับทิม แสงอินทร, 2559, หน้า 1) ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัยทั้งเทคโนโลยี

เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการเกิดขึ้นของยุคดิจิทัล การเติบโตของเศรษฐกิจฐานความรู้ และความต้องการความโปร่งใสจากภาคประชาชนมากขึ้น บริบทนี้ส่งผลโดยตรงต่อการบริหารองค์กรและการทำงานภาครัฐ ซึ่งวิธีการบริหารแบบดั้งเดิมที่รวมอำนาจไว้ส่วนกลางอาจไม่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Torfing & Triantafillou, 2024, pp. 1 – 2) การนำแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative Management) ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางการบริหารที่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายในการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยเน้นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน ดำเนินการ ติดตาม และประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร (sense of ownership) และส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีพลัง (อารยา พงศ์สุธี, 2565, หน้า 35) การบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ การยอมรับนโยบาย และแรงจูงใจของบุคลากรในองค์กร ในบริบทของสถานศึกษานั้น การมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหาร นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพของโรงเรียนโดยรวม การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจส่งผลต่อความพึงพอใจของบุคลากร และเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงบูรณาการ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมและนวัตกรรมภายในองค์กร ดังนั้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างองค์กรที่เข้มแข็ง ยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Yukl, 2020, pp. 144 – 146) แนวทางการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร เข้ามามีบทบาทร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน และร่วมรับผิดชอบในกระบวนการบริหาร (พรศักดิ์ วรสันติ, 2563, หน้า 42) ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of Ownership) และส่งเสริมแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้ครู บุคลากร และผู้ปกครองสามารถมีบทบาทในการพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ (ทิพย์สุดา รัตนเสถียร, 2565, หน้า 55) การบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องเผชิญกับความซับซ้อนที่เพิ่มขึ้น ทำให้การบริหารแบบดั้งเดิมที่เน้นอำนาจจากส่วนกลางไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่าย เช่น ครู ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินงาน ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่ม

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ แต่ยังสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และส่งเสริมบรรยากาศเชิงบวกในการทำงานด้วย นอกจากนี้การนำแนวคิดการบริหารอย่างมีส่วนร่วมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการสร้างโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในยุคปัจจุบัน
(Chen, L. M. , 2023, pp. 123 – 124)

การบริหารทั่วไปของโรงเรียน เป็นงานโดยรวมของโรงเรียนที่จะต้องดูแล แก้ไข และพัฒนา จนสามารถส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้โดยจะประกอบด้วย ขอบข่ายงานจำนวน 22 งาน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยจากสภาพบริบทสถานศึกษา ส่งผลให้ต้องมีการวางแผน การดำเนินงาน และมีการติดตามงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ขอบข่ายงานนั้น ๆ สมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและด้วยสภาพบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาที่ทำให้มีความแตกต่างกันไป ถึงแม้ขอบข่ายงานบางอย่างจะเหมือนหรือคล้ายคลึงกันก็ตาม สภาพบริบทของสถานศึกษา มีความคล้ายคลึงและมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ ซึ่งส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการบริหารงานทั่วไป ที่มีขอบข่ายงานที่หลากหลายในการสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ทำให้การบริหารงานบริทั่วไป ทั้งด้านโครงสร้างการบริหาร ขอบข่ายการดำเนินงาน เป้าหมายที่เกิดขึ้นที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันในรายละเอียด โดยที่มีความสอดคล้องกับสภาพบริบทของสถานศึกษา ตลอดจนนโยบาย มาตรฐานการศึกษาตาม กระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้สถานศึกษาบางแห่งมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ และมีมาตรฐานตามที่กำหนด โดยผ่านการประเมินต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ทำให้ได้รับรางวัลในเรื่องต่าง ๆ ในการจัดการสนับสนุนการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และสามารถเป็นต้นแบบให้แก่สถานศึกษา ในด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จมีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน (ดารานาถ มาตย์เทพ, เอกราช โฆษิตพิมานเวช, สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และ ศิวกร อินภูษา, 2567, หน้า 4 – 5)

ของประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน เป็นการที่โรงเรียนสามารถดำเนินงานในด้านการบริหารทั่วไปได้อย่างมีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย เช่น การบริหารพัสดุที่มีระบบ การดูแลอาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หรือการจัดบริการนักเรียนที่สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครองซึ่งแสดงถึงคุณภาพของระบบสนับสนุน

ในโรงเรียนที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น โรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการบริหารทั่วไปจะสามารถบริหารจัดการงบประมาณ บุคลากร และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านระบบสนับสนุนที่มีคุณภาพ ผู้บริหารที่สามารถวางระบบการบริหารทั่วไปที่มีประสิทธิผล จะช่วยให้ครูสามารถมุ่งเน้นการสอน และนักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ (ธัญญา ธีรารักษ์, 2565, หน้า 62) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การปรับโครงสร้างหน่วยงานตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การกำกับ ดูแล และส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างตรงจุด โดยโรงเรียนในสังกัดยึดหลักการบริหารที่เน้น “คุณภาพผู้เรียน” เป็นสำคัญ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนในพื้นที่ด้วยการบริหารที่ยึดหลักความร่วมมือ ความรู้เท่าทัน และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ส่งผลให้สามารถพัฒนาโรงเรียนได้อย่างยั่งยืนในบริบทของท้องถิ่น และมีศักยภาพในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับประเทศต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2566, หน้า 3)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น แสดงถึงความจำเป็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษา และครูผู้ซึ่งรับผิดชอบในส่วนของการบริหารทั่วไปในโรงเรียน เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียน และพัฒนางานบริหารทั่วไปของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ และเพื่อเป็นการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับใด

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับใด

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

4. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านใด มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

7. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นอย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผลการวิจัยจะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารโรงเรียน นำไปประกอบการจัดการบริหารทั่วไปของโรงเรียน เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิผล

2. เพื่อนำผลการวิจัยไปส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา และปรับปรุงรูปแบบการบริหารทั่วไปในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,458 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 45 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 83 คน ครูหัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,240 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 ได้มาโดย การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (R.V Krejcie & D.W. Morgan 1970, p.610) จำนวน 331 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน จาก 45 โรงเรียน เพื่อให้ได้สัดส่วนระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ดังนี้

2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558, บทคัดย่อ) นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560, หน้า 178) ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560, หน้า 304) กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) ชิตพล สุวรรณผา (2556, หน้า 79 อ้างถึงใน ไชยา หานุภาพ 2564, หน้า 47) ประยูร อัครบวร (2552 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 23) เพิ่มพร บุพพวงษ์, สมชาย ประเสริฐศรี, นัยนา บุพพวงษ์, วรันธร เฉลิมโฉม, ปิติโชค จันทร์หนองไทร และ กษมา สุขุมาลจันทร์ (2565, หน้า 5) ธร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 41 – 42 อ้างถึงใน อนุวัฒน์ ทัศบุตร 2565, หน้า 22) Cohen และ Uphoff (1981, pp. 122 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 24) Likert (1961, p. 223) Swansburg Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M. Ivancevich. (1992, p. 63) (1996, pp. 391 – 394) Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023, p. 23) ประกอบด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วม 6 ด้าน คือ

2.1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

2.1.2 การตัดสินใจร่วมกัน

2.1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

2.1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

2.1.5 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

2.1.6 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2.2 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตามกรอบงานการบริหาร สถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนด หลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ออกเป็น 4 ด้าน การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 32 – 33) สำหรับด้านการบริหารทั่วไป ผู้วิจัยใช้เนื้อหา จากกฎกระทรวงของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

พ.ศ. 2550 ทั้ง 22 งานแล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดกลุ่มได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านการบริหาร

2.2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

2.2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

2.2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน

2.2.5 ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ

3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.1.2 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.1.4 ประธานกรรมการสถานศึกษา

3.1.2 ขนาดโรงเรียน

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

3.2.1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

3.2.1.2 การตัดสินใจร่วมกัน

3.2.1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

3.2.1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2.1.5 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

3.2.1.6 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

3.2.2 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

3.2.2.1 ด้านการบริหาร

3.2.2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

3.2.2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

3.2.2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน

3.2.2.5 ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย 2) การตัดสินใจร่วมกัน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 5) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน 6) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้วิจัยได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558, บทคัดย่อ) นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560, หน้า 178) ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560, หน้า 304) กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) ชิตพล สุวรรณผา (2556, หน้า 79 อ้างถึงใน ไชยา หานุภาพ 2564, หน้า 47) กำพล พาภักดี (2565, หน้า 23) เพิ่มพร บุพพวงษ์, สมชาย ประเสริฐศรี, นัยนา บุพพวงษ์, วรันธร เฉลิมโฉม, ปิติโชค จันทร์หนองไทร และกษมา สุขุมาลจันทร์ (2565, หน้า 5) อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565, หน้า 22) Cohen และ Uphoff (1981, p. 122 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 24) Likert (1961, pp. 223) Swansburg Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M. Ivancevich. (1992, pp.63) (1996, pp. 391 – 394) Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023, p. 23)

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ตามกรอบงานการบริหารสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนด หลักเกณฑ์

และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ออกเป็น 4 ด้าน การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป (ราชกิจจานุเบกษา, 2550, หน้า 32 – 33) สำหรับ ด้านการบริหารทั่วไป ผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากกฎกระทรวงของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ทั้ง 22 งานแล้วนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์จัดกลุ่มได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ 3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 4) ด้านงานกิจการนักเรียน 5) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

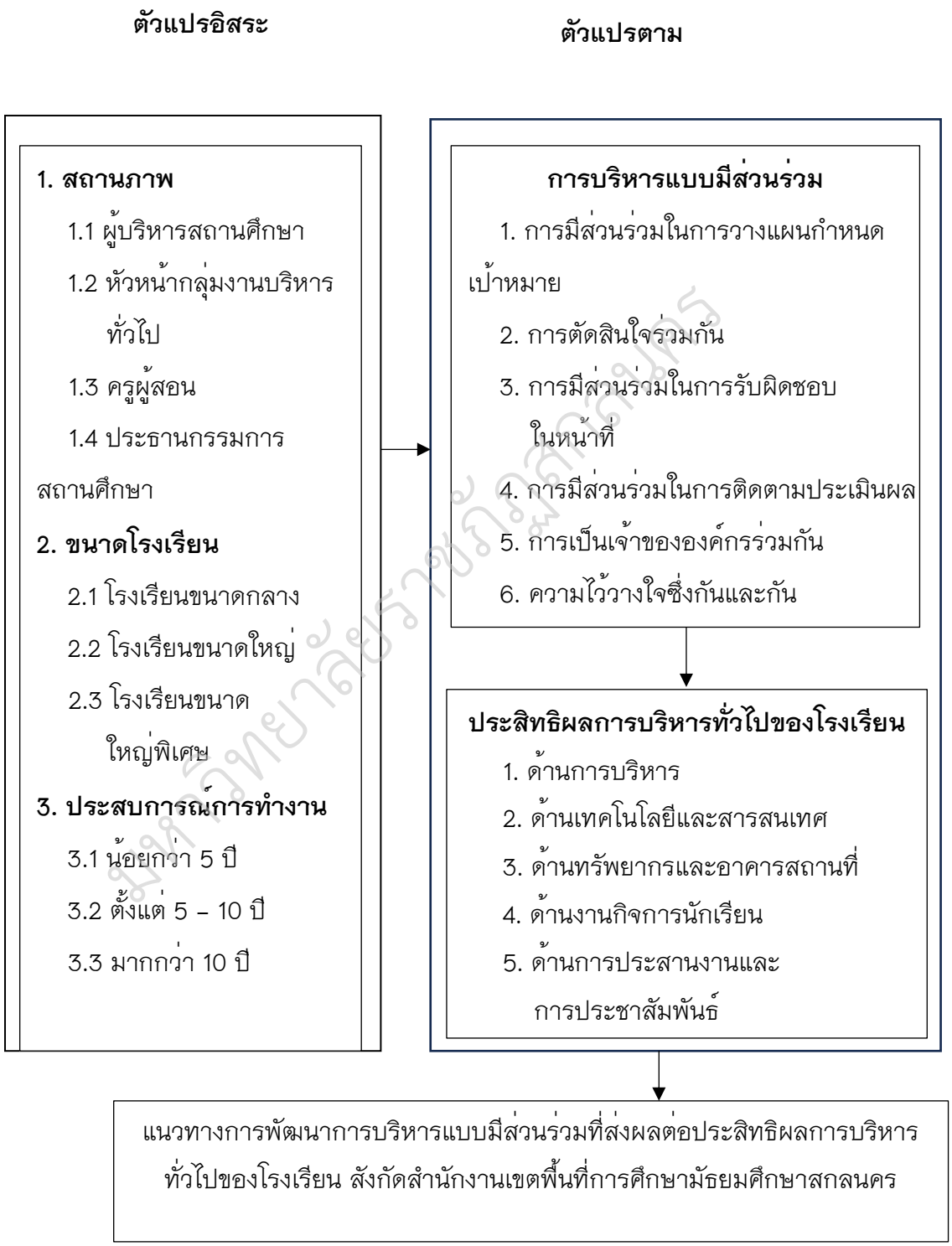

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง รูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์การหรือชุมชน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร บุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้รับผลกระทบ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ วางแผน ดำเนินงาน และประเมินผล โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ และส่งเสริมความโปร่งใสและความร่วมมือภายในองค์กร ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์การได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอแนวทาง และกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของในเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การวิเคราะห์ปัญหา 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การประเมินทางเลือก 4) การจัดทำแผน และ 5) การติดตามและประเมินผล

1.2 การตัดสินใจร่วมกัน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสร่วมกันพิจารณาทางเลือก วิเคราะห์ข้อมูล และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในประเด็นต่าง ๆ ขององค์กรอย่างเท่าเทียมและโปร่งใส ซึ่งช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบและความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การกำหนดความสำคัญของการตัดสินใจ 2) การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 3) การพิจารณาทางเลือก และ 4) การวิเคราะห์สถานการณ์

1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ หมายถึง การที่สมาชิกในองค์กรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และร่วมกันรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในระดับส่วนตัวและส่วนรวม โดยไม่ผลักภาระหรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การวางแผนการทำงาน 2) การตรวจสอบและประเมินผล 3) การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย 4) การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 5) ความโปร่งใส และ 6) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ตรวจติดตาม และประเมินความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2) การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 3) การเก็บข้อมูล 4) การสะท้อนผล และ 5) การนำผลไปใช้

1.5 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน หมายถึง ความรู้สึกของบุคลากรที่มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง มีความผูกพันทางจิตใจ และมุ่งมั่นร่วมกันในการสร้างความเจริญก้าวหน้า โดยไม่แยกตัวหรือมองว่าเป็นเพียงผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งเท่านั้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การได้รับผลตอบแทนจากองค์กร

1.6 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน หมายถึง สภาวะที่บุคลากรในองค์กรมีความเชื่อมั่นในความตั้งใจ ความสามารถ และความซื่อสัตย์ของกันและกัน อันเป็นรากฐานสำคัญของการสื่อสารที่เปิดเผย การทำงานร่วมกัน และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต 2) มีความน่าเชื่อถือ 3) มีความสามารถ และ 4) มีเจตนาที่ดีการวิจัยครั้งนี้วัดการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมการบริหารจัดการงานด้านธุรการ อาคารสถานที่ ความปลอดภัยในโรงเรียน และงานสารบรรณ โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การดำเนินงานที่เป็นระบบ มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ อ้างอิงจากกฎกระทรวงของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ทั้ง 22 งาน และผู้วิจัยได้จัดกลุ่มงานบริหารทั่วไปไว้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ 3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 4) ด้านงานกิจการนักเรียน 5) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

2.1 ด้านการบริหาร หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการองค์กรในภาพรวมและการดำเนินงานสำนักงานเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักที่รวมการวางแผน การจัดการทรัพยากร การประสานงาน และการดำเนินงานสำนักงานต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในบริบทของงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ด้านการบริหารและงานธุรการ มีบทบาทหน้าที่ครอบคลุมการวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน การกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึงการกำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงงานเกี่ยวข้องกับการจัดทำและดูแลเอกสารราชการต่าง ๆ การรับ – ส่งหนังสือราชการและติดตามผลการปฏิบัติ การจัดทำรายงานการประชุมและเอกสารการประชุม การดูแลระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลของโรงเรียน การบริการสำนักงานเช่น การรับโทรศัพท์และการต้อนรับผู้มาติดต่อ การจัดเก็บและดูแลเอกสารสำคัญ และการสนับสนุนงานบริหารด้วยการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ หมายถึง การบริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน การพัฒนาและดูแลระบบฐานข้อมูลนักเรียน ครู และบุคลากร การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี การดูแลรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยี การจัดการเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ของโรงเรียน การให้บริการอินเทอร์เน็ตและการเชื่อมต่อเครือข่าย การอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากร การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบเครือข่าย รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกด้านเทคโนโลยี ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้พื้นที่และการจัดสรรห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน การบำรุงรักษาและซ่อมแซมอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและปลอดภัย การจัดหาและบริหารจัดการครุภัณฑ์การศึกษา วัสดุการเรียนการสอนและอุปกรณ์สำนักงาน การดูแลระบบสาธารณูปโภคเช่น ระบบไฟฟ้า ประปา และระบบสุขาภิบาล การจัดการภูมิทัศน์และสวนหย่อมรอบบริเวณโรงเรียน การรักษาความปลอดภัยของอาคารและทรัพย์สิน การจัดทำแผนการใช้งบประมาณด้านทรัพยากร

และสิ่งก่อสร้าง การควบคุมการเข้าออกและการใช้พื้นที่ส่วนกลาง การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ รวมถึงการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและการดำเนินการตามระเบียบพัสดุของทางราชการ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมชุมนุม และกีฬาสี การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน การประสานงานกับผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน การดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักเรียน การจัดทำสถิติและข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การประเมินพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในการเข้าสู่การศึกษาระดับที่สูงขึ้นหรือการประกอบอาชีพ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

2.5 ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ และสถาบันการศึกษา การประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครอง การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ และป้ายประกาศ การจัดกิจกรรมเปิดบ้านโรงเรียนและงานแสดงผลงานนักเรียน การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยือนและคณะศึกษาดูงาน การเผยแพร่ข่าวสารความสำเร็จและกิจกรรมดีเด่นของโรงเรียนผ่านสื่อมวลชน การจัดการความขัดแย้งและแก้ไขข้อร้องเรียนจากภายนอก การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนและกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ รวมถึงการประสานงานในการจัดหาทรัพยากรและการสนับสนุนจากภายนอก ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกภาคส่วนและได้รับการยอมรับจากสังคม

การวิจัยครั้งนี้วัดประสิทธิผลการบริหารทั่วไป ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. สถานภาพ หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป และครูผู้สอน

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.2 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาดำรงตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป

3.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.4 ประธานกรรมการสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากโรงเรียนนั้น ๆ ให้เป็นประธานกรรมการสถานศึกษา เพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารและพัฒนาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยอ้างอิงตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษา พ.ศ. 2546 และที่แก้ไข

4. ขนาดโรงเรียน หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนโดยจำแนกตามจำนวนนักเรียน โดยโรงเรียนที่อยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศึกษาสกลนครซึ่งขนาดโรงเรียนโดยใช้นักเรียนเป็นเกณฑ์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เสนอ ก.ค.ศ. พิจารณาเห็นชอบการกำหนดขนาดสถานศึกษาและรายละเอียดตัวชี้วัดและคะแนนในการประเมินตามองค์ประกอบการประเมินศักยภาพของ ผู้ประสงค์ขอย้าย (กรณีปกติ) ประจำปี 2567 (ว9/2567) แบ่งออกเป็น 3 ขนาดของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ดังนี้

4.1 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 – 719 คน

4.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 – 1,679 คน

4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวน นักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป

5. ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง การสะสมทักษะ ความเชี่ยวชาญและความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง ดังนี้

5.1 น้อยกว่า 5 ปี หมายถึง ระดับปฏิบัติการตอนต้น ที่เน้นการเรียนรู้พื้นฐาน การสะสมทักษะเฉพาะทาง และการทำงานตามกระบวนการที่ได้รับมอบหมายภายใต้การแนะนำของหัวหน้างานเป็นหลัก

5.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี หมายถึง ระดับชำนาญการหรือหัวหน้างาน ที่มีความเชี่ยวชาญในสายอาชีพสูง สามารถแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนได้ด้วยตนเอง เริ่มมีบทบาทในการบริหารจัดการโครงการหรือเป็นพี่เลี้ยงให้แก่ทีม

5.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป หมายถึง ระดับเชี่ยวชาญหรือผู้บริหาร ที่เน้นการวางกลยุทธ์ในภาพรวม การตัดสินใจสำคัญที่มีผลต่อองค์กร

6. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร หมายถึง แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยผู้วิจัยนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมที่มีค่าอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ไปสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 คน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒินำเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาในด้านนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
    1.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
    1.2 หลักการและแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม
    1.3 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
    2.1 ความหมายของประสิทธิผล
    2.2 ความหมายของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
    2.3 ความสำคัญของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
    2.4 ความหมายของประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
    2.5 ขอบข่ายการบริหารทั่วไปของโรงเรียน
3. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
    3.1 ประวัติความเป็นมา
    3.2 กลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์
    3.3 อำนาจหน้าที่
    3.4 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    4.1 งานวิจัยในประเทศ
    4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หลักการและแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

1. ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักบริหารและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

สถาบันพระปกเกล้า (2551, หน้า 25 – 27) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในความหมายที่แคบ คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนช่วยเหลือโดย สมัครใจโดยประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการ พัฒนาชาติแต่ไม่ได้หวังจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงโครงการ หรือวิจารณ์เนื้อหาของโครงการ

2) การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้าง หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัว เพื่อที่จะทราบถึงการรับความช่วยเหลือและตอบสนองต่อโครงการพัฒนา ขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคิด ริเริ่มของคนในห้องถิ่น

3) ในเรื่องของการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องใน กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้น ๆ ด้วย

4) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจเข้าใจอย่างกว้าง ได้ว่า การที่ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างแข่งขันในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อเขา

5) การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจะมีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะเข้าร่วม ในการแก้ปัญหาของเขา มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบ ความจำเป็นในเรื่องต่าง ๆ การระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางไขใหม่ ๆ เช่น เดียวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ใน ท้องถิ่น

6) การมีส่วนร่วมนั้น เป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแข่งขัน ซึ่งหมายถึงว่า บุคคล หรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้นได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายาม ตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองที่ ดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560, หน้า 176) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบเพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุด ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร

อดิศร ดีปานธรรม, ปรีชา ดิลกวุฒิสิทธิ์ และกิตติวงค์ สาสวด (2562, หน้า 66 – 67) ให้ความหมายว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึงการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหาร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและสร้างความผูกพันในองค์กร

จักรินทร์ พงศ์พิทักษ์ (2564, หน้า 90) อธิบายว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือแนวทางที่ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ หรือการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร

ชุติมา เพ็ญศิริ (2565, หน้า 130) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุก/ระดับ เพื่อสร้างความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความไว้วางใจในองค์กร

กำพล พาภักดี (2565, หน้า 21) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิด ผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามี ส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ จะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์การและหน่วยงานที่ดีที่สุด

Likert (1961, p.81 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 21) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง เครื่องมือที่ เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและการตัดสินใจ กระทำโดยกลุ่มผู้บริหารมีความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่ การติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่จากบนลงล่าง (downward communication) และจากล่างขึ้นบน (upward communication) แต่ยังมีการติดต่อสื่อสารตามแนวนอน (horizontal communication) ระหว่างเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในระดับเดียวกัน ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารไม่เพียงแต่ให้ผลตอบแทน ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกว่าพวกเขามีความสำคัญความเกี่ยวพัน ระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาจะเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาภายในบรรยากาศของความเป็นมิตรภาพ องค์การที่เป็นทางการและองค์การที่ไม่เป็นทางการจะเข้ากันได้เป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุป การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการบริหารที่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับในองค์กรได้เข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานร่วมกัน โดยมุ่งเน้นการแสดงความคิดเห็น การเสนอแนวทาง การกำหนดนโยบาย และการบริหารจัดการร่วมกัน ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความโปร่งใส และความไว้วางใจในองค์กร นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และสร้างความผูกพันในองค์กรอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

2. หลักการและแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดการบริหารเชิงมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Approach) และการบริหารเชิงพฤติกรรม (Behavioral Approach) บุคคลที่เป็นผู้บุกเบิกแนวคิดนี้คือ Mary Parker Follet โดยได้เขียนบทความชื่อ Dynamics Administration บรรยายให้ผู้บริหารแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์การด้วยวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์และพยายามให้นายทุนคิดถึงคนงานบ้างไม่ใช่คิดแต่เรื่องเงินเพียงอย่างเดียว แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนโดย Elton Mayo และ F.J. Roethlisberger แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ทั้งนี้มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

ไชยา หานุภาพ (2564, หน้า 21) ได้สรุปว่า แนวคิดที่สำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมนั้น เกิดจากการที่องค์กร ต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพและเน้นความคุ้มค่า โดยอาศัยพื้นฐานธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความต้องการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์การ เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565, หน้า 18) เสนอแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วยการที่ผู้บังคับบัญชาหรือให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการเปิดโอกาส ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของงาน

2) การกระจายอำนาจในการบริหารงาน ได้แก่ การใช้คณะกรรมการและกลุ่มงานเฉพาะ กิจในการปฏิบัติงาน การให้อิสระกับพนักงานในการดำเนินที่รับผิดชอบ

3) การให้อำนาจในการตัดสินใจ ได้แก่ การให้พนักงานมีสิทธิในการตัดสินใจในงาน ที่รับผิดชอบ โดยไม่ต้องปรึกษาผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนผู้บริหารทุกคน ในการใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

4) การไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์การ ได้แก่ การมอบหมายงานให้ตรงตามความรู้ ความสามารถ และมีการมอบหมายให้พนักงานได้ปฏิบัติงานใหม่ ๆ

ครองคน บำรุงเวช (2566, หน้า 23) กล่าวว่า หลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ การสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบ ประชาธิปไตย ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในระดับต่าง ๆ สามารถแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมงานเข้าใจปัญหาของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น โดยสามารถกระตุ้นผู้ปฏิบัติงานให้เข้ามามีส่วนร่วมได้โดยการให้รางวัลในระดับต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้อง เป็นการเพิ่มค่าจ้างเสมอไป เช่นการชมเชย ยกย่องให้เกียรติผู้ปฏิบัติ เมื่อผู้ปฏิบัติงานทำงานได้สำเร็จ แล้วก็จะเกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน องค์กรใดก็ตามที่ผู้บริหารไม่ได้ให้ผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วมในกิจการ แต่เป็นการปฏิบัติงานตาม คำสั่งและกรอบกติกาที่กำหนดไว้ ย่อมไม่สามารถพัฒนาหรือเจริญก้าวหน้าได้ดีเพราะผู้ปฏิบัติงานอาจ ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ และอาจไม่เห็นด้วยกับนโยบาย การปฏิบัติงานจึงเป็นไปตามคำสั่งอย่างฝืนใจ ผลผลิตจึงไม่ดีเท่าที่ควรเพราะไม่ได้เกิดจากความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน และนำไปสู่บรรยากาศ ขององค์กรณ์ที่ไม่มีการแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

Cohen & Uphoff (1980, p.223 อ้างถึงใน อมรภัค ปิ่นกำลัง 2562, หน้า 16 – 17) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในทัศนะของการ พัฒนาชนบทว่า การมีส่วน

ร่วมจะต้องประกอบด้วยการมีส่วนเกี่ยวข้องประชาชน 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนในกระบวนการตัดสินใจว่า จะทำอะไร และทำด้วยวิธีการอย่างไร มีส่วนในการดำเนินโครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรม เป็นการเฉพาะ มีส่วนในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนา และมีส่วนในการประเมินโครงการ ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามขั้นตอนในการบริหารตามแนวคิดของ โคเฮ็นและอัฟออฟ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วน ร่วม ในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมี ส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสองนัย คือ เป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงขึ้น หรือการมีสาธารณูปโภคที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม ได้แก่ การได้รับ การศึกษาหรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้น ผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเองมากขึ้น มีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้น และมีความรู้สึกถึงความมีประสิทธิภาพของตนเอง

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการในการประเมินผลหรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการวิจัย ประเมินผลสำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

Yukl (1981, p. 209 อ้างถึงใน ครองคน บำรุงเวช 2566, หน้า 21) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นลักษณะงานที่ผู้นำเปิด โอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิสระในการทำงาน และมีสิทธิในการ เสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหา ลักษณะการทำงานดังกล่าวจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานพึงพอใจและเกิด แรงจูงใจรวมถึงมีผลการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

Lawler (1986, p. 241 อ้างถึงใน ครองคน บำรุงเวช 2566, หน้า 21) ได้เสนอแนวคิดว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการทำให้สมาชิกทุกคน ในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนด ภารกิจในการปฏิบัติงาน ภารกิจในการแก้ปัญหาและการสร้างความสำเร็จให้แก่องค์กร ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการ 1) กระจายข้อมูลสาระสนเทศหรือข่าวสารเกี่ยวกับ องค์กรให้พนักงานได้รับรู้ 2) การกระจายความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน 3) การ กระจายอำนาจในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการปฏิบัติงาน และการ ประเมินผลงานและมี 4) การกระจายรางวัล ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับพนักงานซึ่งจะทำให้ องค์กรประสบความสำเร็จได้

Putti (1987, p. 186 อ้างถึงใน อมรภัค ปิ่นกำลัง, หน้า 21) ได้กล่าวถึงแนวคิดวิธีการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่ามี 8 รูปแบบ คือ

1) การวางแผนแบบสแกนลอน (the Scanlon plan) เป็นแนวทางที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดแนวทางหนึ่งเป็นการทำงานเป็นทีมระหว่างคนงานกับผู้บริหาร เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิต ค่าจ้าง และผลกำไร

2) เจเคกรุ๊ป (JK Group) เป็นการจัดตั้งกลุ่มอิสระเล็ก ๆ ที่มีอำนาจเด็ดขาด กลุ่มเหล่านี้จะพิจารณาปัญหาที่เกี่ยวกับการทำงาน แล้วพยายามจะหาข้อยุติอย่างสร้างสรรค์ ผู้นำบางกลุ่มอาจจะได้รับเลือกตั้งหรือสับเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มจะต้องมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3) การปรึกษาตามสายการบังคับบัญชา (consultative hierarchy) เป็นวิธีการที่ให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยผ่านเครือข่ายคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ในบริษัท

4) ทีกรุ๊ป (T – group approach or sensitivity) วิธีการนี้เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการฝึกอบรมและพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ของฝ่ายบริหาร เทคนิคชนิดนี้ใช้เพื่อทำความเข้าใจคนอื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้ค่านิยม แรงจูงใจ จุดอ่อนและจุดแข็งของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่แต่ละคน ต้องเข้าใจตนเองก่อน

5) การบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้บริหารระดับต่าง ๆ ในองค์การ (multiple management) เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยมีความตั้งใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงคนเดียว จึงต้องการที่จะให้บุคคลระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการบริหารด้วย

6) คิวซีซี (Quality control circle) ระบบคิวซีซีเป็นการทำงานของคนกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมีบุคลากรตั้งแต่ 3 – 15 คน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกัน โดยวิเคราะห์ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน จากนั้นจึงหาแนวทางแก้ไข

7) แนวทางการใช้คณะกรรมการในการบริหารแบบมีส่วนร่วม (committee approach for participation) คณะกรรมการเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำแนวความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับสูงกว่าพนักงานปฏิบัติ คณะกรรมการจะเป็นกลุ่มที่จัดตั้งชั่วคราวเพื่อปรึกษาปัญหาเฉพาะหน้า

8) การมีส่วนร่วมในการสร้างทีม (participation and team building) กิจกรรมการมีส่วนร่วมและการสร้างทีมงานมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เมื่อการมีส่วนร่วมในการบริหารของบุคลากรในองค์การมีความมั่นคง สมาชิกของกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่ม

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวคิดที่เน้นการให้บุคลากรทุกระดับในองค์กรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และดำเนินงานร่วมกัน เพื่อสร้างความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และความเป็นเจ้าของในองค์กร โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและส่งเสริมความร่วมมืออย่างเท่าเทียมในทุกระดับ

3. องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการหลายท่าน ได้จัดองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกันมากมาย ดังนี้

กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558, บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ดังนี้คือ

1) ความผูกพันต่อองค์การ

2) การพัฒนาทีมงาน

3) การกระจายอำนาจ

4) ความไว้วางใจกัน

5) การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

6) การตัดสินใจร่วมกัน

7) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

8) ความเป็นอิสระในการบริหารองค์การ

9) เข้าใจธรรมชาติขององค์การ

นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560 หน้า 178) กล่าวว่า การแบบมีส่วนร่วม เป็นการจูงใจให้บุคคลผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ควรประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นสมาชิกขององค์กรย่อมมีความผูกพันกับองค์กร ที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในการบริหารขององค์กร แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็นก็ทำให้มีความรู้สึกว่าไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรแล้ว

2) การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เป็นการกระตุ้นให้ให้สมาชิกแสดง ความคิดเห็นและช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก ทำให้สมาชิกทั้งองค์กร มีเป้าหมายเดียวกันพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งจะมีทั้งการยอมรับ การสนับสนุนจะมีผล ต่อการปฏิบัติอย่างเต็มที่

3) การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบการที่บุคคลได้แสดงความคิด เห็น และยอมรับในเป้าหมายเดียวกันจะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ ต่อการปฏิบัติงานขององค์กร

ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560, หน้า 304) ได้สังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่ามีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) ได้สังเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นหลักสำคัญ ๆ มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน 2) ความยึดมั่นผูกพันต่อกัน 3) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 5) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ 6) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ชิตพล สุวรรณผา (2556, หน้า 79 อ้างถึงใน ไชยา หานุภาพ 2564, หน้า 47) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น 6 ด้าน ได้แก่

1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ

2) ความไว้วางใจกัน

3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและร่วมรับผิดชอบดำเนินการ

4) ความมีอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้

5) ความ ผูกพันต่อกันและรู้จักเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน

6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และ ทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

กำพล พาภักดี (2565, หน้า 23) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) มีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน และร่วมวางแผนกิจกรรม 2) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ ประกอบด้วย การเกี่ยวข้องกับการดำเนินการใน กิจกรรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ 3) มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ผล ของกิจกรรม หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น 4) มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

เพิ่มพร บุพพวงษ์, สมชาย ประเสริฐศรี, นัยนา บุพพวงษ์, วรันธร เฉลิมโฉม, ปิติโชค จันทร์หนองไทร และกษมา สุขุมาลจันทร์ (2565, หน้า 5) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติจำนวน 6 ปัจจัย ประกอบด้วย

1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (participation in planning) หมายถึง ผู้บริหาร อาจารย์ และ เจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาและความต้องการ ร่วมคิดและกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนร่วมในการจัดแผนพัฒนาการศึกษา

2) การมีส่วนร่วมในการจัดองค์การ (participation in organization) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีการเสนอข้อตกลงร่วมกันในเรื่องหน้าที่

และความรับผิดชอบของบุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดบุคลากรให้สอนตรงกับความถนัด ร่วมในการพิจารณาจัดสรรอัตรากำลังได้อย่างเหมาะสม ร่วมเสนอแนะในการจัดบุคลากรในงานด้านต่าง ๆ ร่วมคิดและเสนอความคิดเห็นในการมอบงานให้บุคลากรแต่ละคนปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ร่วมแสดงความคิดเห็นในการเลือกคณะกรรมการด้านต่าง ๆ ร่วมในการจัด โครงสร้างเพื่อกำหนดสายบังคับบัญชา ให้เห็นว่าใครทำอะไรและขึ้นกับใคร ร่วมเสนอแนะและกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบุคลากรร่วมในการประชุม สัมมนา และอบรม

3) การมีส่วนร่วมในการนำองค์การ (participation in organization leadership) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมในการเสนอนโยบายและแผนงาน ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะในเรื่องการบริหารการกำหนดภาระงานของบุคลากร ร่วมถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารถึงกระบวนการดำเนินงานแก่บุคลากร ร่วมประสานงานกับบุคลากร ร่วมตัดสินใจและแก้ปัญหาของบุคลากร ร่วมพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ขององค์กร

4) การมีส่วนร่วมการในการควบคุม (participation in controlling) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานของบุคลากร ร่วมในการกำหนดมาตรฐานผลงานหรือเป้าหมายของผลงาน ร่วมปฏิบัติงานในการทำงานตามที่กำหนดในสายงานบังคับบัญชา ร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาทีมงานตามกำหนดในสายงานบังคับบัญชา ร่วมแสดงความคิดเห็นปรับปรุงกระบวนการทำงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาข้อบกพร่อง ในการดำเนินการ ร่วมในการตัดสินใจเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน ร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง และบุคลากร ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลงานของบุคลากร มีการจัดทำแผนและชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการสรุปผลและนำเสนอผลงานการประเมินให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

5) การมีส่วนร่วมในข้อมูลข่าวสาร (participation in information) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมในการรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ได้รับทราบประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียนต่าง ๆ มีหน่วยงานกลางเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ด้านสารสนเทศได้รับความรู้เพิ่มเติม มีการเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีการส่งเสริมให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านประมวลผลข้อมูลมีความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีการกำหนดช่วงเวลา

ในการประมวลข้อมูลที่แน่นอน มีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลที่แน่นอน มีคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ มีการติดตาม รายงานผลสม่ำเสมอ

6) การมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร (participation in communication) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร บุคลากรมีโอกาสร่วมประชุมอบรมสม่ำเสมอ ร่วมในการประสานงานกับบุคลากรภายในและร่วมในการประสานงานกับบุคลากรภายนอก

อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565, หน้า 22) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไว้ 4 ประการ คือ

1) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่า ความจริง และการกระทำ การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัว การติดตาม ประเมินผล ระหว่างการดำเนินงานและหลังการดำเนินงาน มีการติดตามและประเมินผล เพื่อการปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน สิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวังซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้ ผลการประเมินโครงการมาใช้ในการพิจารณาร่วมกัน เพื่อจัดทำโครงการ งาน กิจกรรม ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อมีกิจกรรมใด หรือจะทำโครงการอะไร ผู้บริหารก็จะให้สมาชิกที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียนมาร่วมกันตันสินใจ ในการทำงานนั้น ๆ ไม่ว่าจะปัญหา สาเหตุ และความต้องการ ร่วมคิดค้นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมตัดสินใจในการวางแผนแก้ไขปัญหา ร่วมในการรับผิดชอบ ร่วมในการตัดสินใจตลอดจน ร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลทางเลือกของการตัดสินใจ ให้เกิดผลที่ดีตามบริบทสถานที่ต่าง ๆ

3) การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ หมายถึง เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์หรือความสำเร็จอัน เกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ย่อมที่จะได้รับผลประ โยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุสิ่งของแต่อาจเป็น ความสุขสบายความพอใจ ให้กำลังใจ ร่วมแสดงความยินดี ยกย่อง ชื่นชม และการมอบรางวัล การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งในทางบวกและทางลบ ด้านบวก ได้แก่ การได้รับสนับสนุนด้านสวัสดิการ การยกย่องชมเชยเป็นต้น ด้านลบ ได้แก่ เมื่อการดำเนินงานมีการเกิดข้อผิดพลาดจากการบริหารงาน ทุกฝ่ายให้การยอมรับพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้เกิด การร่วมกันดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของภาครัฐ นักเรียน ชุมชน ครอบครัวโดยเป็นคณะทำงาน การดำเนินงานในกิจกรรมนั้น ๆ ตามภารกิจที่กำหนดร่วมกัน ส่งผลให้โครงการที่ได้ดำเนินการ ประสบความสำเร็จรวมถึงการมีส่วนร่วมทั้งแบบชั่วคราวและแบบถาวร

Cohen และ Uphoff (1981, p.122 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 24) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วน ร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการ หรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมี ส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วม ใน การบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสอง นัย คือเป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ ที่ได้รับ ได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงขึ้นหรือการมี สาธารณูปโภค ที่เพียงพอมีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม ได้แก่ การได้รับการศึกษา หรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้นผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเองมากขึ้น มีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้นและมีความรู้สึกถึงความมี ประสิทธิภาพของตนเอง

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็น ทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะทำงานหรือ คณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการวิจัยประเมินผลสำหรับการมีส่วน ร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการ

พบปะ พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M. Ivancevich. (1992, p. 63) ได้สรุปคุณลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าประกอบด้วย การยอมรับนับถือและไว้วางใจกัน การติดต่อสื่อสาร การเปิดเผย การตัดสินใจโดยกลุ่ม การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

Swansburg (1996, pp. 391 – 394) ได้แบ่งองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & objectives) ให้แนวคิดว่าการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์การ ย่อมจะขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ถ้าทุกคนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน

2) ความยึดมั่นผูกพัน (Commitment) ให้แนวคิดว่าบุคคลไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานต้องการความยึดมั่นผูกพัน ผู้บริหารควรที่จะให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและฝึกอบรมแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร ประสบการณ์ในการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะผลผลิตในการทำงานมีมากขึ้น จะเห็นได้ว่าภายใต้การบริหารแบบมีส่วนร่วม จะทำให้เกิดความยึดมั่นผูกพันโดยไม่ทำให้เกิดโทษ

3) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (Autonomy) ให้แนวคิดว่าเป็นภาวะที่มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีอำนาจหน้าที่และความสามารถในการทำงานสำหรับงานของแต่ละบุคคล ผู้ปฏิบัติงานต้องการความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานและในการตัดสินใจในงานของตนเอง ซึ่งจะทำให้มีความทุมเทและเต็มใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ความรับผิดชอบที่ตนได้รับ

4) การไว้วางใจกัน (tust) ให้แนวคิดว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการมีส่วนร่วมผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับวางใจจากผู้บริหารการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเกี่ยวข้องกับความพอใจในงานอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะการบริหารดังกล่าวมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากฝ่ายผู้ใต้บังคับบัญชา

การร่วมกันแก้ไขปัญหาตลอดจนความรู้สึกถึงความเป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนเองภายหลังจากที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเกิดความพึงพอใจ

Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023, p. 23) ได้สรุปองค์ประกอบการมีส่วนร่วมไว้ 3 องค์ประกอบหลักดังนี้

1) การตัดสินใจร่วมกัน (Decision Making) คือการเปิดโอกาสให้ครูหรือบุคลากรได้มีส่วนในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานในองค์กร เช่น การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน

2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) คือการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจของโรงเรียนร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครู เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับทุกฝ่าย

3) การมอบอำนาจ (Delegation of Power) คือการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้กับครูหรือบุคลากร ไม่ใช่ให้ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจเพียงลำพัง เพื่อส่งเสริมให้ครูได้ใช้ศักยภาพเต็มที่ รู้สึกมีคุณค่า และมีแรงบันดาลใจมากขึ้น

Likert (1961, p. 223) ได้แสดงให้เห็นสาระสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1) ผู้บังคับบัญชารับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชา

2) ผู้บังคับบัญชากระตุ้นจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3) ระบบการติดต่อสื่อสารภายในองค์การมีความคล่องตัวเป็นไปโดยอิสระ

4) ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชามีปฏิกิริยาโต้ตอบกันอย่างเปิดเผยและโดยกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมาย ขององค์การ การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์การ ๆ

5) การตัดสินใจต่าง ๆ กระทำโดยกลุ่มในทุกระดับขององค์การเปิดโอกาสให้กลุ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน

6) การควบคุมงานมีลักษณะกระจายไปในหมู่ผู้ร่วมงานให้มีการควบคุมกันเองและเน้นในเรื่องการแก้ปัญหาเป็นหลัก

7) ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการพัฒนาพนักงานโดยการฝึกอบรมเพื่อให้การทำงานมีผลงานที่สูงสุดและสำเร็จตามเป้าหมาย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้ทำการ สังเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากแนวคิดของนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งแสดงรายละเอียดการสังเคราะห์ดังตาราง 1

ตาราง 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการ / นักวิจัย / **ชื่อองค์ประกอบ**	กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558)	นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560)	ชิตพล สุวรรณผา (2556)	กำพล พาภักดี (2565)	เพิ่มพร บุพพวงษ์ และคณะ (2565)	ฤทัยรัตน์ ปัญญาลิม (2560)	กมลชนก ศรีวรรณา (2561)	อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565)	Cohen & Uphoff (1981)	Swansburg (1996)	Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023)	Likert (1961)	Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M.	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือก
1. ความผูกพันต่อองค์กร/การเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน/ความยึดมั่นผูกพัน	✓	✓	✓				✓			✓				5	✓
2. การพัฒนาทีมงาน/การพัฒนาทรัพยากรบุคคล	✓									✓		✓	✓	4	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ / นักวิจัย / ชื่อองค์ประกอบ	กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558)	นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560)	ชิตพล สุวรรณผา (2556)	ประยูร อัครบวร (2552)	เพิ่มพร บุพพวงษ์ และคณะ (2565)	ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560)	กมลชนก ศรีวรรณา (2561)	อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565)	Cohen & Uphoff (1981)	Swansburg (1996)	Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023)	Likert (1961)	Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M.	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือก
3. การกระจายอำนาจ/การให้อำนาจตัดสินใจ/การมอบอำนาจ						✓					✓			2	
4. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน		✓		✓					✓				✓	4	
5. การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	✓				✓									2	
6. การตัดสินใจร่วมกัน	✓	✓				✓	✓	✓	✓		✓			7	✓
7. มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์/มีผลประโยชน์ร่วมกัน				✓		✓		✓	✓					4	
8. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่/มีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ/มีส่วนร่วมในการจัดองค์การ		✓		✓	✓	✓		✓	✓					6	✓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ / นักวิจัย / ชื่อองค์ประกอบ	กัญญ์วัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558)	นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560)	ชิตพล สุวรรณผา (2556)	ประยูร อัครบวร (2552)	เพิ่มพร บุพพวงษ์ และคณะ (2565)	ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560)	กมลชนก ศรีวรรณา (2561)	อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565)	Cohen & Uphoff (1981)	Swansburg (1996)	Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023)	Likert (1961)	Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M.	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือก
9. การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย/มีส่วนร่วมในการวางแผน	✓	✓	✓	✓	✓		✓			✓	✓	✓	✓	10	✓
10. อิสระในการบริหารองค์กร/อิสระในการรับผิดชอบงาน	✓						✓			✓			✓	4	
11. เข้าใจธรรมชาติขององค์กร	✓													1	
12. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/การมีส่วนร่วมในการนำองค์การ		✓			✓									2	
13. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล/การมีส่วนร่วมในการควบคุม				✓	✓	✓	✓	✓	✓					6	✓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ / นักวิจัย / ชื่อองค์ประกอบ	กัญวัญญ์ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร (2558)	นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินถา ศิริวรรณ (2560)	ชิตพล สุวรรณผา (2556)	ประยูร อัครบวร (2552)	เพิ่มพร บุพพวงษ์ และคณะ (2565)	ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560)	กมลชนก ศรีวรรณา (2561)	อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565)	Cohen & Uphoff (1981)	Swansburg (1996)	Maila Samwel John and Asiimwe Specioza (2023)	Likert (1961)	Donnelly, Jr., James H. Jame L. Gibson and John M.	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือก
14. การมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสาร					✓							✓	✓	3	

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1 พบว่า องค์ประกอบสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งคาดว่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยพิจารณาความสอดคล้องกับบริบทการศึกษา และเลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย จำนวน 6 องค์ประกอบ โดยในแต่ละด้านผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลักษณะของตัวแปรที่มีความหมายคล้ายกัน กำหนดเป็นชื่อตัวแปรใหม่ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 2 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์

ชื่อองค์ประกอบ ที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่
1. การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย / มีส่วนร่วมในการวางแผน/มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	10
2. การตัดสินใจร่วมกัน	2. การตัดสินใจร่วมกัน	7
3. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ / มีส่วนร่วมในการปฏิบัติดำเนินการ / มีส่วนร่วมในการจัดองค์การ	3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	6
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล / การมีส่วนร่วมในการควบคุม	4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	6
5. ความผูกพันต่อองค์กร / การเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน/ความยึดมั่นผูกพัน	5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	5
6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	5

จากตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สรุปได้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย 2) การตัดสินใจร่วมกัน 3) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล 5) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และ 6) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

1.1 ความหมายการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

อนุกูล ศิริจันทร์ (2562, บทคัดย่อ) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (Planning) คือ การมีส่วนร่วมในการประชุมให้ความคิดเห็นในกระบวนการจัดวางแผนงาน โครงการ การกำหนดเป้าหมาย การ ดำเนินงาน งบประมาณ และทรัพยากร

การดำเนินการล่วงหน้าของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพิ่มพร บุพพวงษ์ และคณะ (2565, หน้า 5) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมการในการควบคุม (participation in controlling) หมายถึง การที่ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานของบุคลากร ร่วมในการกำหนดมาตรฐานผลงานหรือเป้าหมายของผลงาน ร่วมปฏิบัติงานในการทำงานตามที่กำหนดในสายงานบังคับบัญชา ร่วมแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาทีมงานตามกำหนดในสายงานบังคับบัญชา ร่วมแสดงความคิดเห็นปรับปรุงกระบวนการทำงาน ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาข้อบกพร่อง ในการดำเนินการ ร่วมในการตัดสินใจเปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน ร่วมในการประเมินผลงานของตนเอง และบุคลากร ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลงานของบุคลากร มีการจัดทำแผนและชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการสรุปผลและนำเสนอผลงานการประเมินให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

Swansburg (1996, pp. 391 – 394) กล่าวว่า การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน (Goals & objectives) ให้แนวคิดว่าการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงการร่วมกันปรับปรุงพัฒนาเป้าหมายขององค์การ ย่อมจะขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ถ้าทุกคนมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน มีการทำงานที่มีทิศทางเดียวกัน มีความ รับผิดชอบร่วมกัน

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรในองค์การเข้าร่วมในการกำหนดทิศทางและแผนงานขององค์การ โดยมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากร รวมถึงการร่วมกันออกแบบกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยให้การวางแผนมีความครอบคลุมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน ทำให้แผนที่จัดทำขึ้นมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้น และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินงาน

1.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดของการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม (2560, หน้า 304) กล่าวว่า โรงเรียนที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนจะสามารถดำเนินกิจกรรมตาม

เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงานได้

กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการวางแผนกิจกรรมและการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจเป้าหมายร่วม และทำให้การปฏิบัติงานมีทิศทางที่ชัดเจนและร่วมแรงร่วมใจกันมากขึ้น ความร่วมมือในการวางแผนในสถานศึกษาไม่เพียงเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร แต่ยังส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร

Likert (1961, p. 223) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายขององค์กร จะช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร ร่วมรับผิดชอบต่อเป้าหมายที่วางไว้ และส่งผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กรโดยรวม

Swansburg (1996, หน้า 391 – 394) กล่าวว่า การที่บุคลากรมีโอกาสเข้าร่วมในการกำหนดแผนงานและเป้าหมาย จะช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากพนักงานรู้สึกว่าตนมีบทบาทในการกำหนดทิศทางองค์กร

Cohen และ Uphoff (1981, p. 122 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี, 2565, หน้า 24) การมีส่วนร่วมในการวางแผนถือเป็นมิติแรกของการมีส่วนร่วม (participation dimension) ที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและความต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า แนวคิดการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายเป็นกระบวนการที่องค์การเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับเข้าร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายขององค์การ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประโยชน์หลายประการ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากบุคลากรมีความเข้าใจเป้าหมายร่วมกันและทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงาน เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและเข้าใจเหตุผลของแผนงานต่าง ๆ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น และการมีส่วนร่วมในการวางแผนถือเป็นมิติพื้นฐานของการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและความต่อเนื่อง

1.3 องค์ประกอบ/รายละเอียดของการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ชุมศักดิ์ อนินทร์รักษ์ (2545, หน้า 20 – 21) ได้แบ่งขั้นตอนการวางแผนออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ + สภาพแวดล้อม
2. หาและประเมินทางเลือก
3. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์
4. จัดทำแผนงาน กิจกรรม
5. ติดตามประเมินผลหลังดำเนินการ

วินัย สุขเกษม (2555, หน้า 395) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการวางแผนไว้ ดังนี้

1. การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends)
2. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)
3. การกำหนดทางเลือก (Alternatives)
4. การประเมินเป้าหมายและทางเลือก (Goal and Plan Evaluating)
5. การกำหนดพันธกิจ (Mission)
6. การกำหนดนโยบาย (Policies)
7. การกำหนดกลวิธี / มาตรการ (Strategies / Measures)
8. การกำหนดแผนงาน/โครงการ (Programs / Projects)

ประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2560, บทคัดย่อ) ได้สรุปองค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พบว่า องค์ประกอบการวางแผนกลยุทธ์ในโรงเรียนประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร 2) การกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ 3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัญหาความต้องการขององค์กร 4) การกำหนดทางเลือกและการคัดทางเลือก 5) การกำหนดกลยุทธ์และการตัดสินใจกลยุทธ์ และ 6) การแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ

Taylor (1998, p. 67) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนต้องขั้นตอนแบบมีเหตุผล ที่จะใช้ได้ทั่วไปในการวางแผน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. กำหนดปัญหาและเป้าหมาย

2. เสนอตัวเลือกแผน/นโยบาย

3. วิเคราะห์และประเมินตัวเลือก

4. ลงมือดำเนินการ

5. ติดตามผลและประเมินผลหลังดำเนินการ

Locke and Latham (1990, p. 68) ได้เสนอหลัก 5 ประการของการกำหนดเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อแรงจูงใจและผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ความชัดเจน (Clarity / Specificity): เป้าหมายต้องมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง ไม่คลุมเครือ

2. ความท้าทาย (Challenge): เป้าหมายควรมียากในระดับที่พอดี ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เพื่อกระตุ้นความพยายามและความมุ่งมั่น

3. ความมุ่งมั่น/การยอมรับ (Commitment): ผู้ที่จะต้องบรรลุเป้าหมายควรมีความมุ่งมั่นและยอมรับเป้าหมายนั้น ๆ ร่วมกัน

4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback): ควรมีการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการบรรลุเป้าหมาย เพื่อให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาได้

5. ความซับซ้อนของงาน (Task Complexity): สำหรับงานที่ซับซ้อน เป้าหมายควรถูกแบ่งออกเป็นเป้าหมายย่อย ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการและลดความท้อแท้

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบดังตาราง 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ชูเกียรติ อินทร์รักษ์ (2545)	จินัย สุขเกษม (2555)	ประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2560)	Taylor (1998)	Locke and Latham (1990)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. การวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหา/ความต้องการ	✓	✓	✓	✓		4	80	✓
2. การกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ /พันธกิจ / วิสัยทัศน์	✓	✓	✓	✓	✓	5	100	✓
3. การกำหนดนโยบาย / กลยุทธ์ / มาตรการ		✓	✓			2	40	
4. การหาและประเมินทางเลือก / ตัวเลือก	✓	✓	✓	✓		4	80	✓
5. การจัดทำแผน / โครงการ / แปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	5	100	✓
6. การติดตามและประเมินผล	✓			✓	✓	3	60	✓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 4 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์

ชื่อองค์ประกอบ ที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. การกำหนดเป้าหมาย / วัตถุประสงค์ / พันธกิจ / วิสัยทัศน์	1. การกำหนดวัตถุประสงค์	5	100
2. การจัดทำแผน / โครงการ / แปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	4. การจัดทำแผน	5	100
3. การวิเคราะห์สถานการณ์/ปัญหา / ความต้องการ	2. การวิเคราะห์ปัญหา	4	80
4. การหาและประเมินทางเลือก / ตัวเลือก	3. การประเมินทางเลือก	4	80
5. การติดตามและประเมินผล	5. การติดตามและประเมินผล	3	60

จากตาราง 4 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ปัญหา 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การประเมินทางเลือก 4) การจัดทำแผน และ 5) การติดตามและประเมินผล

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการรวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย นำเสนอดังตาราง 5

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 5 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์

นิยามเชิงปฏิบัติการ	องค์ประกอบ	พฤติกรรมบ่งชี้
การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมของบุคลากรในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีบทบาทในการเข้าร่วมกระบวนการวางแผนและกำหนดทิศทางของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยแสดงออกผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอความคิดเห็น การร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และตัวชี้วัดของแผนงาน การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรที่จำเป็น ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการออกแบบโครงการหรือกิจกรรม ติดตาม และประเมินผลแผนที่ได้จัดทำขึ้น	องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย คือ 1. การวิเคราะห์ปัญหา 2. การกำหนดวัตถุประสงค์ 3. การประเมินทางเลือก 4. การจัดทำแผน 5. การติดตามและประเมินผล	1. เข้าร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา 2. มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร 3. ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่ 4. มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 5 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	องค์ประกอบ	พฤติกรรมบ่งชี้
		5. เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การตัดสินใจร่วมกัน

2.1 ความหมายการตัดสินใจร่วมกัน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการตัดสินใจร่วมกัน ไว้มากมาย แตกต่างกัน ดังนี้

กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) กล่าวว่า การตัดสินใจร่วมกันช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกในองค์กร เพราะผู้ร่วมตัดสินใจจะไม่รู้สึกว่าตนถูกสั่งการ แต่รู้สึกว่าตนมีคุณค่าและมีบทบาทในองค์กรอย่างแท้จริง

Cohen และ Uphoff (1981, p. 122 อ้างถึงใน กำพล พาภักดี 2565, หน้า 24) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วน ร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการ หรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

Donnelly, Gibson & Ivancevich (1992, หน้า 63) กล่าวเสริมว่า การตัดสินใจร่วมกันสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพราะเมื่อบุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ จะมีแนวโน้มที่จะมุ่งมั่นและทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนมีส่วนกำหนด

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่บุคลากรเข้าร่วมในการคิดริเริ่ม อภิปรายปัญหา จัดลำดับความสำคัญ พิจารณาทางเลือก และร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ ทั้งในระยะการวางแผนและระหว่างการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังช่วยสร้างความรู้สึกมีคุณค่าและมีบทบาทในองค์การ เสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนมีส่วนกำหนดไว้

2.2 แนวคิดการตัดสินใจร่วมกัน

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดการตัดสินใจร่วมกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ปาริฉัตร ศิริวัฒน์ (2560, หน้า 102) กล่าวว่า การตัดสินใจร่วมกันช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเปิดเผย ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์กร และช่วยลดความขัดแย้งภายในทีม

ชลธิชา สายเสนาะ (2562, หน้า 67) กล่าวว่า การตัดสินใจร่วมกันเป็นวิธีการที่ช่วยให้ทุกฝ่ายได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเห็นพ้องต้องกันในแนวทางการแก้ปัญหา ซึ่งช่วยเพิ่มความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในองค์กร

วิทยา ทองคำ (2564, หน้า 30) กล่าวว่า การตัดสินใจร่วมกันไม่ใช่เพียงการร่วมแสดงความคิดเห็น แต่เป็นการสร้างกระบวนการที่สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีส่วนสำคัญและได้รับการยอมรับในบทบาทของตนในองค์กร

Stephen P. Robbins (2013, หน้า 152) กล่าวว่า การตัดสินใจร่วมกัน (Group Decision Making) เป็นวิธีการที่สมาชิกกลุ่มหรือทีมจะมาร่วมกันระดมสมองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญอยู่

สรุปได้ว่า การตัดสินใจร่วมกันเป็นกระบวนการที่สมาชิกในองค์การมาร่วมกันระดมสมอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความเห็นพ้องต้องกันเพื่อหาทางออกที่ดีที่สุดสำหรับปัญหาหรือสถานการณ์ที่เผชิญอยู่กระบวนการนี้ไม่ใช่เพียงการแสดงความคิดเห็น แต่เป็นการสร้างกลไกที่ทำให้ทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีส่วนสำคัญและได้รับการยอมรับในบทบาทของตนในองค์กร ส่งผลให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตรและเปิดเผย ลดความขัดแย้งภายในทีม และเพิ่มความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในองค์กร การตัดสินใจร่วมกันจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในองค์การและเป็นพื้นฐานของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.3 องค์ประกอบ/รายละเอียดของการตัดสินใจร่วมกัน

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงการตัดสินใจร่วมกันไว้มากมาย แตกต่างกัน ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527, หน้า 183) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจไว้ 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. ริเริ่ม ตัดสินใจ คือ การเริ่มต้นและตัดสินใจเบื้องต้น
2. ดำเนินการตัดสินใจ คือ การนำไปปฏิบัติ
3. ตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ คือ การตัดสินใจขั้นสุดท้ายเพื่อเริ่มลงมือทำ

วรพจน์ บุษราคัมวดี (2548, หน้า 113 – 114) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการตัดสินใจว่า มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาพอสรุปได้ 4 ประการ คือ

1. ผู้ทำการตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดเพราะการตัดสินใจจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับบุคคลผู้ตัดสินใจเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้ตัดสินใจจึงต้องมีข้อมูล มีเหตุผล มีความยืดหยุ่นในการตัดสินใจ และสามารถใช้วิจารณญาณได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี หากเป็นการตัดสินใจในองค์การ มักจะมีกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจตัดสินใจได้หลากหลายระดับตามโครงสร้างอำนาจขององค์การ หากเหตุผลและมีคำอธิบายที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การได้อย่างดี การตัดสินใจของกลุ่มย่อมดีกว่าการตัดสินใจโดยบุคคล แต่บางครั้งในสถานการณ์เร่งด่วนและซับซ้อนอาจต้องใช้การตัดสินใจโดยบุคคลเดียว ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีทักษะในการตัดสินใจให้ถูกต้อง

2. ประเภทปัญหาที่ต้องตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่สองที่ต้องให้ความสำคัญ เพราะการตัดสินใจนั้นจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของปัญหา โครงสร้างของปัญหา เช่น เรื่อง วัตถุ พฤติกรรมของมนุษย์ เทคโนโลยี และกระบวนการ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ดังนั้นการวิเคราะห์ปัญหาและเรียบเรียงสารสนเทศจึงเป็นแนวทางที่ดีในการทำความเข้าใจปัญหาและวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขได้ถูกต้อง

3. ทางเลือกต่าง ๆ ที่บรรลุเป้าหมายได้ เป็นองค์ประกอบที่สามที่ต้องคำนึงถึง ผู้บริหารต้องพยายามที่จะค้นหาทางเลือกที่กว่าอยู่เสมอและสร้างทางเลือกให้มากกว่า 2 ทางเลือก ในปัจจุบันการบริหารองค์กรมุ่งสู่การสร้างทางเลือกสู่การตัดสินใจและบริการที่ถูกว่า มีคุณภาพสูงกว่า มีความรวดเร็ว มีการบริการที่ประทับใจกว่า นอกจากนั้นควรสร้างทางเลือกเพื่อมุ่งสู่การเรียนรู้และสร้างนวัตกรรม

เทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยส่งเสริมความก้าวขององค์กรอีกด้วย

4. สภาวการณ์ที่การตัดสินใจ เป็นองค์ประกอบที่ต้องคำนึงถึงสภาวการณ์ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ คำว่า “สภาวการณ์ในการตัดสินใจ” สามารถอธิบายได้ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมี 3 ประเภท ได้แก่ 1. สภาวการณ์ที่แน่นอน ผู้ตัดสินใจสามารถตัดสินใจได้โดยใช้ข้อมูลหรือหลักฐานที่ชัดเจน มีข้อมูลรองรับว่าสิ่งที่ตัดสินใจนั้นถูกต้อง 2. สภาวการณ์ที่เสี่ยง มีความเป็นไปได้ที่สิ่งที่ตัดสินใจจะถูกหรือผิด เช่น ตัดสินใจในภาวะที่การคาดการณ์อนาคตอาจจะเปลี่ยนได้ 3. สภาวการณ์ที่เสี่ยงเป็นการตัดสินใจที่ผู้บริหารจะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ โดยมีการประมาณการจากข้อมูลหรือประสบการณ์ การตัดสินใจในภาวะที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ไม่มีข้อมูลหรือข้อมูลมีน้อยมาก ทำให้ไม่สามารถพยากรณ์ผลลัพธ์ได้อย่างชัดเจน การตัดสินใจในลักษณะนี้อาศัยประสบการณ์เป็นหลัก มีโอกาสเสี่ยงผิดพลาดมากกว่าแบบอื่น ๆ และต้องใช้ความกล้าตัดสินใจในระดับสูง การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอนจะเกิดขึ้นเมื่อโอกาสที่จะได้รับผลประโยชน์มีมากกว่าประโยชน์ การตัดสินใจ คำถามสำเร็จแล้ว ในสภาวการณ์เสี่ยง ผู้ทำการตัดสินใจต้องเรียนรู้ทำความเข้าใจเรื่องทฤษฎีความน่าจะเป็น และสภาวการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นสภาวการณ์ที่ผู้ทำการตัดสินใจมีข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกแต่ไม่ทราบผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือกโดยไม่สามารถคาดคะเนความน่าจะเป็นของแต่ละทางเลือกได้ สภาวการณ์ดังกล่าว ผู้ทำการตัดสินใจจึงไม่ควรตัดสินใจใด ๆ ลงไปจนกว่าจะมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากกว่าที่มีอยู่

ศศิมา สุขสว่าง (ม.ป.ป. อ้างถึงใน บรรพต พิจิตรกำเนิด, 2563, หน้า 109) ได้นำเสนอขั้นตอนของการตัดสินใจไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดขอบเขต/ความสำคัญของการตัดสินใจ (Identity of Decision Making) ผู้ที่ต้องตัดสินใจต้องสามารถรู้และระบุได้ว่า อะไรคือเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่อยากได้จาก การตัดสินใจครั้งนี้

2. รวบรวมทางเลือกที่มีทั้งหมดออกมา (List the Option) เพื่อหาว่ามี ทางเลือกอะไรที่จะเป็นไปได้และเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพที่สุด

3. ศึกษาและกำหนดขอบเขตของแต่ละทางเลือก (Rating the Option) ศึกษาแต่ละทางเลือกในการตัดสินใจว่ามีประโยชน์ (Benefit) ข้อดี ข้อเสีย (Advantage, Disadvantage) ความเสี่ยง (Risk) เป็นต้น อะไรบ้าง

4. ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Select the Best Solution) ตัดสินใจ เลือกทางเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ณ ตอนนั้นตามทางเลือกที่ได้ศึกษามาที่ทำให้องค์ได้ประโยชน์สูงสุด บางครั้งหากมีทางเลือกที่ดีพอ ๆ กัน ผู้ทำการตัดสินใจอาจจะต้องใช้วิจารณญาณ (intuition) ในการตัดสินใจด้วย

5. ประเมินการตัดสินใจ (Evaluate the Decision) หลังจากการตัดสินใจไป แล้วในแต่ละครั้ง ให้ประเมินผลการตัดสินใจในนั้นด้วย เพื่อเรียนรู้ และนำมาเป็นบทเรียนในการตัดสินใจในครั้งต่อ ๆ ไป

Thomas L. Saaty (1970, p. 5) ได้ระบุองค์ประกอบหลักในการตัดสินใจ ได้แก่

1. การกำหนด เป้าหมาย (goal)
2. เกณฑ์/ปัจจัย (criteria)
3. ทางเลือก (alternatives)
4. การเปรียบเทียบแบบ คู่ (pair – wise comparison)

Gary A. Klein (1998, p. 30) ได้เสนอโมเดล Recognition – Primed Decision (RPD) โดยเน้นองค์ประกอบพัฒนาการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การรับรู้สภาวะ (recognition)
2. การสร้าง ทางเลือกเบื้องต้น (generate course of action)
3. การจำลองผลลัพธ์ และการเลือกทางเลือกแรกที่ไม่ถูกปฏิเสธ

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกันของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ ดังตาราง 6

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 6 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจร่วมกัน

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน	นิรันดร์ จงวุฒิเวศย	วรพจน์ ปุษราคัมวดี	ศศิมา สุขสว่าง (ม.ป.ป.)	Thomas L. Saaty (1970)	Gary A. Klein (1998)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. การกำหนดเป้าหมาย / ความสำคัญของการตัดสินใจ	✓	✓	✓	✓	✓	5	100	✓
2. การวิเคราะห์สถานการณ์ / ปัญหา		✓	✓	✓		3	60	✓
3. การพิจารณาทางเลือก		✓	✓	✓	✓	4	80	✓
4. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด	✓	✓	✓	✓	✓	5	100	✓
5. การนำไปปฏิบัติ	✓					1	20	
6. การประเมินผล / เรียนรู้หลังตัดสินใจ			✓			1	20	

ตาราง 7 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการตัดสินใจร่วมกัน

ชื่อองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. การกำหนดเป้าหมาย / ความสำคัญของการตัดสินใจ	1. การกำหนดความสำคัญของการตัดสินใจ	5	100
2. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด	2. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด	5	100
3. การพิจารณาทางเลือก	3. การพิจารณาทางเลือก	4	80
4. การวิเคราะห์สถานการณ์ / ปัญหา	4. การวิเคราะห์สถานการณ์	3	60

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 7 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการตัดสินใจร่วมกัน สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. การกำหนดความสำคัญของการตัดสินใจ 2. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 3. การพิจารณาทางเลือก และ 4. การวิเคราะห์สถานการณ์

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ รวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน นำเสนอดังตาราง 8

ตาราง 8 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง พฤติกรรมของบุคลากรในองค์กรที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้น การร่วมพิจารณาและจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องตัดสินใจ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ขอบเขตเนื้อหาของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ คือ 1. การกำหนดความสำคัญของการตัดสินใจ 2. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 3. การพิจารณาทางเลือก 4. การวิเคราะห์สถานการณ์	1. แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจโดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร 2. มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน

ตาราง 8 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
เพื่อนำไปสู่การพิจารณาทางเลือกอย่างหลากหลาย และการมีบทบาทร่วมกันในการเลือกแนวทางหรือทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ		3. เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดด้วยความรับผิดชอบโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ 4. มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม

3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

3.1 ความหมายการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ปัทมา แสงทอง (2561, หน้า 88) กล่าวว่าการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ หมายถึง การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ และการยอมรับผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน โดยที่สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีบทบาทสำคัญและมีส่วนช่วยให้การทำงานสำเร็จลุล่วง

วิจิตร แก้วสว่าง (2563, หน้า 40) นิยามว่าการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ คือ การที่สมาชิกองค์กรมีความตั้งใจและใส่ใจในหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจัง รวมถึงการร่วมมือกับผู้อื่นในทีม เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จารุวรรณ พูนทรัพย์ (2565, หน้า 21) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่เป็นกระบวนการที่สมาชิกในองค์กรมีบทบาทในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวร่วมกันอย่างเป็นธรรมและโปร่งใส

Robbins & Judge (2019, p. 250) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กร โดยรวมถึงการแสดงความคิดเห็น การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ การพัฒนาทักษะ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สิ่งเหล่านี้ช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน ลดปัญหาความขัดแย้ง และเสริมสร้างความร่วมมือในองค์กร องค์กรที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของพนักงานจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกในองค์การมีส่วนร่วมตั้งแต่การตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ และการยอมรับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว โดยแต่ละคนมีความตั้งใจและใส่ใจในหน้าที่อย่างจริงจัง พร้อมทั้งร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กร เสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ลดปัญหาความขัดแย้ง และสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี ทำให้องค์กรสามารถสร้างความร่วมมือและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

3.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ศิริพร เจริญสุข (2561, หน้า 79) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่เป็นกระบวนการที่สมาชิกทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ทำให้เกิดความผูกพันและความรับผิดชอบร่วมกันในผลลัพธ์ของงาน

พงศ์ศักดิ์ ชาญวิทย์ (2563, หน้า 110) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและความโปร่งใส สมาชิกจะมีความตระหนักในบทบาทของตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ

Edgar H. Schein (1985, p. 42) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ คือการที่สมาชิกองค์กรไม่เพียงแค่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนและตัดสินใจ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงานและเพิ่มความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ เป็นกระบวนการที่สมาชิกไม่เพียงรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย แต่ยังร่วมกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และการตัดสินใจ ส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของงาน เพิ่มความมุ่งมั่น สร้างความผูกพัน และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เน้นความร่วมมือและความโปร่งใส

3.3 องค์ประกอบ / รายละเอียดของการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์ (2548, บทคัดย่อ) ได้ระบุองค์ประกอบการรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน, การประเมินผล, การตอบสนอง, และ การติดต่อสื่อสาร

สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2559, บทคัดย่อ) กล่าวว่า “ความสำนึกรับผิดชอบ” เป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย ความโปร่งใส นิติธรรม การมีส่วนร่วม และการจัดการผลประโยชน์ขัดกัน

ทิพวรรณ ประดิษฐ์สถาน (2554, หน้า 124) ได้แบ่งองค์ประกอบเกี่ยวกับงานด้านความรับผิดชอบไว้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบ (Accountability) คือ การที่สามารถตรวจสอบได้และต้องตอบสนองต่อผลการปฏิบัติงานได้

2. ความโปร่งใส (Transparency) คือ การเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อการตรวจสอบ

3. คุณธรรมและจริยธรรม คือ การยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สาธารณะ

4. การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ คือ การดำเนินงานภายใต้กรอบของกฎหมายและข้อบังคับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Weber, M. (1946, p. 196) ได้วางรากฐานของความรับผิดชอบในเชิงโครงสร้างและหน้าที่ไว้ดังนี้

1. การทำงานตามลำดับขั้นและกฎระเบียบที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

2. การปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความเป็นกลาง ไม่ลำเอียง

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยความเชี่ยวชาญทางเทคนิคและวิชาชีพ

4. การยึดมั่นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

Kuchapski (2001, p. 5) ไดเสนอผลการศึกษาวา ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบไดประกอบดวยองคประกอบที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การประเมินผล (Evaluation) 3. การตอบสนอง (Responsiveness) และ 4. การติดตอสื่อสาร (Communication)

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบดังตาราง 9

ตาราง 9 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	สุวรรณา นาคปัญญ์ยงค์ (2548)	สมภักดี สามัคคีธรรม (2559)	ทิพวรรณ ประดิษฐ์สถาน (2554)	Weber, M. (1946)	Kuchapski (2001)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. การวางแผน / แนวทางการทำงาน	✓			✓	✓	3	60	✓
2. การประเมินผล / ตรวจสอบ	✓		✓		✓	3	60	✓
3. การตอบสนองต่อผล / ต่อผู้มีส่วนได้เสีย	✓		✓		✓	3	60	✓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	สุวรรณา นาควิบุลยวงศ์ (2548)	สมศักดิ์ สามัคคีธรรม (2559)	ทิพวรรณ ประดิษฐ์สถาน (2554)	Weber, M. (1946)	Kuchapski (2001)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
4. การสื่อสาร / การเปิดเผยข้อมูล	✓		✓		✓	3	60	✓
5. คุณธรรม จริยธรรม / ความโปร่งใส		✓	✓	✓		3	60	✓
6. การปฏิบัติตามกฎหมาย / กฎระเบียบ/บทบาท		✓	✓	✓		3	60	✓
7. ความชำนาญ / คุณภาพของการปฏิบัติหน้าที่				✓		1	20	

ตาราง 10 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

ชื่อองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. การวางแผน / แนวทางการทำงาน	1. การวางแผนการทำงาน	3	60
2. การประเมินผล / ตรวจสอบ	2. การตรวจสอบและประเมินผล	3	60
3. การตอบสนองต่อผล / ต่อผู้มีส่วนได้เสีย	3. การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย	3	60
4. การสื่อสาร / การเปิดเผยข้อมูล	4. การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา	3	60
5. คุณธรรม จริยธรรม / ความโปร่งใส	5. ความโปร่งใส	3	60
6. การปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ / บทบาท	6. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ	3	60

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 10 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. การวางแผนการทำงาน 2. การตรวจสอบและประเมินผล 3. การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย 4. การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 5. ความโปร่งใส และ 6. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการรวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ นำเสนอดังตาราง 11

ตาราง 11 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ หมายถึง กระบวนการและพฤติกรรมของสมาชิกในองค์กรที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการตัดสินใจ วางแผน ลงมือปฏิบัติงาน และการยอมรับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว โดยสมาชิกทุกคนมีความตั้งใจจริง ใส่ใจใน	ขอบเขตเนื้อหาของการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ คือ 1. การวางแผนการทำงาน 2. การตรวจสอบและประเมินผล 3. การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย 4. การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 5. ความโปร่งใส	1. บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีม เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน 2. บุคลากรติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

4.1 ความหมายการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

สุรชัย ชัยสกุล ณ อยุธยา (2550, หน้า 46) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลคือกระบวนการที่ผู้เกี่ยวข้องร่วมมือกันสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส รับฟังความคิดเห็นหลากหลาย และนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

Cohen และ Uphoff (1981 อ้างถึงใน กำพล พากักดี 2565, หน้า 24) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะทำงานหรือ คณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ในการวิจัยประเมินผลสำหรับการมีส่วน ร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะ พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันสะท้อนข้อมูลผลการดำเนินงาน ทั้งแบบเป็นทางการ เช่น การประชุมทบทวน การเป็นคณะกรรมการประเมิน และแบบไม่เป็นทางการ เช่น การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้การทำงานเกิดความโปร่งใส มีการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย และทำให้นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

4.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

นงเยาว์ เนาวรัตน์ (2546, หน้า 51) กล่าวว่า การประเมินที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงาน

สุรชัย ชัยสกุล ณ อยุธยา (2550, หน้า 88) กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จะทำให้ได้ข้อมูล

เชิงลึกและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงงานได้ตรงประเด็นและทันสถานการณ์

Cousins, J.B. & Whitmore, E. (1998, p.6) กล่าวว่า การประเมินแบบมีส่วนร่วม (Participatory Evaluation) เป็นเครื่องมือสร้างการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ประเมินและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งช่วยเพิ่มคุณภาพของการประเมินและการพัฒนาศักยภาพของผู้เกี่ยวข้อง

Patton, M.Q. (1997, p.104) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการประเมินผล ทำให้เกิดการสื่อสารที่ชัดเจน โปร่งใส และช่วยให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและถูกนำไปใช้ได้จริง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมกระบวนการประเมิน ช่วยสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เสริมสร้างความเข้าใจ ลดความขัดแย้ง และได้ข้อมูลเชิงลึกที่นำไปปรับปรุงงานได้ตรงประเด็น ทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

4.3 องค์ประกอบ/รายละเอียดของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

วรรณรัตน์ เจริญสุข. (2559, หน้า 40) กล่าวว่า องค์ประกอบของระบบการประเมินผลงานที่เหมาะสม ได้แก่

1. การตั้งวัตถุประสงค์ (Setting Objective)
2. การทบทวนระหว่างปี (Periodic Review)
3. การป้อนกลับ (Feedback)
4. การให้รางวัล (Reward and Recognition)
5. การรับรู้ถึงความยุติธรรม (Perceived Fairness)

กัญจนาวศรี (2562, หน้า 217). ได้กล่าวในการพัฒนารูปแบบการประเมินของโครงการทางการศึกษา ได้ระบุองค์ประกอบไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การประเมิน
2. คำอธิบายการประเมิน
3. วิธีการประเมิน
4. ผู้ประเมินและบทบาท

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5. แหล่งข้อมูล

6. เครื่องมือประเมิน

7. เกณฑ์การตัดสิน

Robert Chambers (1994, หน้า 967) กล่าวว่า หลักการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีดังนี้

1. การเคารพความรู้ท้องถิ่น (Respect for Local Knowledge) คือ การให้ความสำคัญกับความรู้และประสบการณ์ของผู้คนในพื้นที่ ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่มีคุณค่าในการประเมิน

2. การเสริมสร้างศักยภาพ (Empowerment) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมมีความสามารถในการควบคุมกระบวนการและผลลัพธ์ของการประเมินมากขึ้น

3. การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) คือ กระบวนการที่ผู้คนเรียนรู้จากกันและกัน และสร้างความเข้าใจร่วมกัน

4. การทำความเข้าใจบริบท (Contextual Understanding) คือ การที่การประเมินคำนึงถึงบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของผู้มีส่วนร่วม

5. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) คือ การที่กระบวนการประเมินสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์และความต้องการของผู้มีส่วนร่วม

Jean King และ Deborah Fournier (2004, หน้า 34 – 35) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นการประเมินผลที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ผู้มีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การสร้างความเข้าใจร่วมกัน (Shared Understanding) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมทุกคนมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และบทบาทของการประเมิน

2. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน (Clear Goal Setting) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดผลได้ สำหรับการประเมินและการพัฒนาโครงการ

3. การสะท้อนตนเอง (Self – Reflection) คือ การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมได้พิจารณาและประเมินผลการดำเนินงานของตนเองและโครงการ เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสในการพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4. การนำผลไปปฏิบัติ (Action and Implementation) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการอย่างต่อเนื่อง

5. การเรียนรู้ร่วมกัน (Mutual Learning) คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนร่วมเรียนรู้จากประสบการณ์ของกันและกัน และสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน

Michael Quinn Patton (2008, หน้า 109–110) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมควรเกิดขึ้นตลอดกระบวนการประเมิน และได้แบ่งองค์ประกอบสำคัญออกเป็น:

1. การระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Identifying Stakeholders) คือ การพิจารณาและดึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้รับผลกระทบจากการประเมินเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ผู้รับบริการ ผู้ให้ทุน ผู้ปฏิบัติงาน และผู้กำหนดนโยบาย

2. การกำหนดวัตถุประสงค์และคำถามการประเมิน (Defining Evaluation Purposes and Questions) คือ การให้ผู้มีส่วนร่วมมีบทบาทในการกำหนดว่าการประเมินนี้ทำไปเพื่ออะไร และต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับประเด็นใดบ้าง

3. การออกแบบวิธีการประเมิน (Designing Evaluation Methods) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมเข้ามามีส่วนในการเลือกและออกแบบวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การสัมภาษณ์ การสำรวจ หรือการสังเกต

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) คือ ผู้มีส่วนร่วมสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการเก็บข้อมูลจริง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและเป็นจริงมากขึ้น

5. การวิเคราะห์และตีความข้อมูล (Analyzing and Interpreting Data) คือการที่ผู้มีส่วนร่วมร่วมกันพิจารณาข้อมูลที่ได้มา และให้ความหมายกับข้อมูลเหล่านั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและหลากหลาย

6. การนำเสนอผลการประเมินและการใช้ประโยชน์ (Reporting Findings and Utilization) คือ การที่ผู้มีส่วนร่วมมีบทบาทในการนำเสนอผลการประเมินและร่วมกันวางแผนว่าจะนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์อย่างไร เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาโครงการ/กิจกรรมต่อไป

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบดังตาราง 12

ตาราง 12 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

องค์ประกอบการมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผล	ธรรรัฐ ศรีโยเฮ และคณะ	กัญญนาคศรี (2562)	Robert Chambers (1994)	Jean King และ Deborah	Michael Quinn Patton	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	✓	✓		✓	✓	80	✓
2. การออกแบบ/วิธีการประเมิน		✓			✓	40	
3. ผู้เกี่ยวข้อง/การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓	✓	✓	✓	80	✓
4. เครื่องมือ / ข้อมูล / การเก็บข้อมูล		✓	✓	✓	✓	80	✓
5. การเรียนรู้ / การสะท้อน / การพัฒนา			✓	✓	✓	60	✓
6. การติดตาม / ทบทวนระหว่างกระบวนการ	✓		✓			40	
7. การป้อนกลับ / การนำผลไปใช้	✓			✓	✓	60	✓
8. ความยุติธรรม / ความเหมาะสม / ความน่าเชื่อถือ	✓		✓			40	
9. การให้รางวัล / การจูงใจ	✓					20	

ตาราง 13 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ชื่อองค์ประกอบ ที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	1. กำหนดวัตถุประสงค์	4	80
2. ผู้เกี่ยวข้อง/การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง	4	80
3. เครื่องมือ / ข้อมูล / การเก็บข้อมูล	3. การเก็บข้อมูล	4	80
4. การเรียนรู้ / การสะท้อน / การพัฒนา	4. การสะท้อนผล	3	60
5. การป้อนกลับ / การนำผลไปใช้	5. การนำผลไปใช้	3	60

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 13 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. กำหนดวัตถุประสงค์ 2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 3. การเก็บข้อมูล 4. การสะท้อนผล และ 5. การนำผลไปใช้

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการ รวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล นำเสนอดังตาราง 14

ตาราง 14 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล หมายถึง พฤติกรรมของบุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่เข้าร่วมกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรหรือโครงการ ทั้งในรูปแบบเป็นทางการ เช่น การประชุมทบทวน การเป็นคณะกรรมการประเมิน และในรูปแบบไม่เป็นทางการ เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ขอบเขตเนื้อหาของการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล คือ 1. กำหนดวัตถุประสงค์ 2. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 3. การเก็บข้อมูล 4. การสะท้อนผล 5. การนำผลไปใช้	1. บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน 2. บุคลากรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 14 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
หรือประชุมกลุ่มย่อย โดยมีเป้าหมายเพื่อสะท้อนข้อมูลการดำเนินงานอย่างโปร่งใส เปิดรับความคิดเห็นจากหลายฝ่าย เสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะไปใช้เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงงานให้เหมาะสมและทันสถานการณ์		3. บุคลากรเข้าร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส 4. บุคลากรร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ 5. บุคลากรร่วมกันนำผลจากการติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

5.1 ความหมายการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

นงเยาว์ เนาวรัตน์ (2546, หน้า 59) กล่าวว่า การเป็นเจ้าของร่วมกัน คือ การที่บุคลากรทุกระดับมีความภาคภูมิใจในองค์กร มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง และพร้อมที่จะเสียสละ ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อประโยชน์ขององค์กร

Edgar H. Schein (1985, p. 42) กล่าวว่า การที่สมาชิกองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม (shared ownership) และมีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Peter Senge (1990, p. 206) กล่าวว่า การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันเกิดขึ้นเมื่อพนักงานรู้สึกว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์องค์กร และสามารถสร้างผลกระทบต่อทิศทางขององค์กรได้

โดยสรุปว่า การเป็นเจ้าของร่วมกัน หมายถึง ความรู้สึกของบุคลากรที่มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง มีความภาคภูมิใจ และพร้อมทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อประโยชน์ขององค์กร ความรู้สึกนี้เกิดขึ้นเมื่อสมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ รู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์องค์กร และสามารถสร้างผลกระทบต่อทิศทางขององค์กรได้ ส่งผลให้มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

5.2 แนวคิดการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

นงเยาว์ เนาวรัตน์ (2546, หน้า 59) กล่าวว่า การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน หมายถึง การที่บุคลากรมีจิตสำนึกในการเห็นคุณค่าและความสำคัญขององค์กร พร้อมที่จะทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อความสำเร็จร่วมกัน

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2542, หน้า 112) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศของความร่วมมือ การยอมรับความคิดเห็น และการให้เกียรติกันในองค์กร คือปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร

Dennis Bakke (2005, p. 118) กล่าวว่า หากพนักงานทุกคนรู้สึกว่าตนเป็นเจ้าขององค์กร จะเกิดแรงจูงใจจากภายใน ไม่ใช่จากคำสั่งหรือตำแหน่ง ทำให้องค์กรมีพลังและนวัตกรรมสูง

โดยสรุปว่า การเป็นเจ้าของร่วมกันคือการที่บุคลากรมีจิตสำนึกในการเห็นคุณค่าขององค์กร รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร และพร้อมทุ่มเทเพื่อความสำเร็จร่วมกัน โดยสามารถสร้างได้ผ่านบรรยากาศของความร่วมมือ การยอมรับความคิดเห็นและการให้เกียรติกัน ส่งผลให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและความยั่งยืน

5.3 องค์ประกอบ / รายละเอียดของการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

วรรณา วงษ์วานิช (2550, หน้า 34) กล่าวว่า การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือร่วมมือร่วมแรงกันในการทำงานอย่างมีคุณภาพ คือ การที่บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกันอย่างแข็งขัน แสดงให้เห็นถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความร่วมมือ

2. การมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ หมายถึง เมื่อบุคลากรเห็นว่าพวกเขามีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่าและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากความสำเร็จขององค์กร จะยิ่งเสริมสร้างความเป็นเจ้าของ

มหาวิทยาลัยศิลปากร (2561, หน้า 91) ระบุว่า การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม และการมีส่วนร่วมกับองค์กรมีองค์ประกอบดังนี้ 1. การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร และ 3. การที่ได้รับผลตอบแทนร่วมกัน

กันต์ฤทัย ไชโย (2561, บทคัดย่อ) กล่าวว่า การเป็นเจ้าของขององค์กรร่วมกันมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ความเป็นเจ้าของของเจ้าหน้าที่บริหาร (Managerial Ownership) หมายถึง สัดส่วนการถือหุ้นของเจ้าหน้าที่บริหารในบริษัท ซึ่งบ่งบอกถึงระดับการมีส่วนได้ส่วนเสียและ "ความเป็นเจ้าของ" ในเชิงโครงสร้าง

2. ผลการดำเนินงานของบริษัท (Firm Performance) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นเจ้าของกับผลลัพธ์ขององค์กร สะท้อนว่าความเป็นเจ้าของเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

พระสันต์ทัศน์ ฐิตจำโร (2562, หน้า 699) กล่าวว่า องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน มีดังนี้

1. จิตสำนึกสาธารณะ
2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
3. การดำเนินชีวิตตามค่านิยมร่วม

นฤบาล ยมะคุปต์ และกิตติศักดิ์ แก้วนิลประเสริฐ (2564, หน้า 58) กล่าวว่า องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมขององค์กรประกอบด้วย

1. ความเป็นสมาชิก
2. อำนาจอิทธิพลระหว่างกัน
3. การบรรลุความต้องการร่วมกัน
4. ความผูกพันทางอารมณ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ ดังตาราง 15

ตาราง 15 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

องค์ประกอบการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	วรรณา วงษ์วานิช (2550)	ม.ศิลปากร (2561)	กันต์ฤทัย ไชโย (2561)	พระสันต์ทัศน์ ฐิตจำโร	นฤบาล และกิตติศักดิ์	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. การมีส่วนร่วมในงาน / การดำเนินงาน	✓	✓			✓	60	✓
2. การได้รับประโยชน์ / ผลตอบแทนจากองค์กร	✓	✓	✓			60	✓
3. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ / เป็นเจ้าของร่วม		✓	✓	✓	✓	80	✓
4. ความรับผิดชอบ / ค่านิยมร่วม / ส่วนรวม				✓	✓	40	
5. การมีอิทธิพล / บทบาทต่อองค์กร					✓	20	
6. ความเป็นสมาชิกในองค์กร					✓	20	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 16 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ
องค์กรร่วมกัน

ชื่อองค์ประกอบ ที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ / เป็นเจ้าของร่วม	1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน	4	80
2. การมีส่วนร่วมในงาน / การดำเนินงาน	2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3	60
3. การได้รับประโยชน์ / ผลตอบแทนจากองค์กร	3. การได้รับผลตอบแทนจากองค์กร	3	60

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน 2. การมีส่วนร่วมใน การดำเนินงาน และ 3. การได้รับผลตอบแทนจากองค์กร

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการรวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน นำเสนอดังตาราง 17

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 17 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
บุคลากรในองค์กรทุกระดับมีความรู้สึกผูกพันและภาคภูมิใจในองค์กร มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง พร้อมทั้งมีความมุ่งมั่น ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม ไม่จำกัดอยู่แค่หน้าที่ของตนเองเท่านั้น การมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ และการดำเนินงาน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้บุคลากรรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมในองค์กร	ขอบเขตเนื้อหาของการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน คือ 1. ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การได้รับผลตอบแทนจากองค์กร	1. บุคลากรมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กรราวกับเป็นเจ้าของ 2. บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น 3. บุคลากรแสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

6.1 ความหมายความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความไว้วางใจซึ่งกันและกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

วรภัทร ภู่เจริญ (2544, หน้า 53) กล่าวว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์กรเป็นหัวใจของความร่วมมือ ความเปิดเผย และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยทั้งเวลาและประสบการณ์ร่วม

ทิศนา แขมมณี (2552, หน้า 129) กล่าวว่า ความไว้วางใจในองค์กรหมายถึง การที่บุคลากรมีความเชื่อมั่นในเจตนารมณ์ ความสามารถ และความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สุจริตของผู้ร่วมงาน ซึ่งจะช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมและพัฒนาองค์กร

Mayer, Davis & Schoorman (1995, p. 712) กล่าวว่า ความไว้วางใจ (trust) คือ ความเต็มใจของบุคคลที่จะยอมให้ผู้อื่นมีอิทธิพลต่อตนเอง ภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอน โดยเชื่อว่าอีกฝ่ายมีความสามารถ ความเมตตา และมีหลักการที่มั่นคง”

Tschannen – Moran & Hoy (2000, p. 556) กล่าวไว้ว่า ความไว้วางใจคือความเต็มใจที่จะยอมให้ตนเองเปราะบางต่อผู้อื่น ด้วยความเชื่อมั่นว่าอีกฝ่ายมีความเมตตา ซื่อสัตย์ เปิดเผย เชื่อถือได้ และมีความสามารถ

สรุปได้ว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน หมายถึง ความเชื่อมั่นในความสามารถ ความสุจริตใจ และเจตนาที่ดีของอีกฝ่าย ซึ่งช่วยส่งเสริมความร่วมมือ การสื่อสารที่เปิดเผย และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องอาศัยเวลา ความสัมพันธ์ และประสบการณ์ร่วมในการสร้างความไว้วางใจนั้น

6.2 แนวคิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

มีนักวิชาการได้ให้แนวคิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันไว้มากมาย แตกต่างกัน ดังนี้

วรภัทร ภู่เจริญ (2544, หน้า 53) กล่าวว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกันในองค์กรช่วยเสริมสร้างความร่วมมือ การเปิดใจ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยชี้ว่า ความไว้วางใจไม่ใช่เพียงแค่ความเชื่อ แต่เป็นพฤติกรรมที่ต้องสร้างผ่านการกระทำซ้ำ ๆ อย่างสม่ำเสมอ

สุธิษา สมิตินันท์ (2553, หน้า 85) กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะในองค์กรที่มีการทำงานแบบทีม หากปราศจากความไว้วางใจ ความร่วมมือจะไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

Niklas Luhmann (1979, p. 9) กล่าวว่า “Trust reduces social complexity” ความไว้วางใจทำหน้าที่ลดความซับซ้อนของความสัมพันธ์ทางสังคม ช่วยให้บุคคลกล้าตัดสินใจและดำเนินพฤติกรรมได้แม้ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เพราะเชื่อว่าอีกฝ่ายจะไม่เอาเปรียบ

Swansburg (1996, pp. 391 – 394) กล่าวว่า การไว้วางใจกัน (tust) ให้แนวคิดว่าเป็นปรัชญาพื้นฐานของการ มีส่วนร่วมผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ เรียบร้อย หากได้รับการยอมรับวางใจจากผู้บริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความเกี่ยวข้องกับ ความพอใจในงานอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะการบริหารดังกล่าวมีลักษณะที่เปิดโอกาสให้สมาชิก ได้เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การยอมรับฟังข้อเสนอแนะจากฝ่ายผู้ใต้บังคับบัญชา การ ร่วมกันแก้ไขปัญหาตลอดจนความรู้สึกถึงความเป็นอิสระในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีโอกาสตอบสนองความต้องการของตนเองภายหลังจากที่ความ ต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเกิดความพึงพอใจ

Stephen M.R. Covey (2006, p. 5) กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มความเร็วในการดำเนินงานและลดต้นทุนด้านความขัดแย้งและการควบคุม

สรุปได้ว่า ความไว้วางใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสร้างความร่วมมือ การสื่อสารที่เปิดเผย และบรรยากาศที่เกื้อหนุนการทำงานร่วมกันในองค์กร โดยเกิดจากพฤติกรรมที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง ช่วยลดความซับซ้อนของความสัมพันธ์ทางสังคม เพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ลดความขัดแย้ง และเสริมสร้างความพึงพอใจของบุคลากรในการมีส่วนร่วมและการทำงานอย่างมีอิสระ

6.3 องค์ประกอบ/รายละเอียดของความไว้ใจซึ่งกันและกัน

มีนักวิชาการและนักวิจัยกล่าวถึงความไว้ใจซึ่งกันและกันไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

อธิป จันทร์สุริย์ และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2563, หน้า 13) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของความไว้ใจซึ่งกันและกันมีดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (Reliability) คือ การที่สมาชิกในทีมเชื่อมั่นว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะทำตาคำพูดหรือทำในสิ่งที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอและเชื่อถือได้

2. ความเปิดเผย (Openness) คือ การที่สมาชิกในทีมสามารถสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความรู้สึกได้อย่างเปิดเผยและโปร่งใส โดยไม่ต้องกังวลว่าจะถูกตัดสินหรือถูกเอาเปรียบ

3. ความสามารถ (Competence) คือ การที่สมาชิกในทีมเชื่อมั่นในทักษะ ความรู้ และความสามารถของเพื่อนร่วมทีมในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ

4. เจตนาที่ดี (Benevolence) คือ การที่สมาชิกในทีมเชื่อว่าอีกฝ่ายหนึ่งมีความตั้งใจดีต่อตนเองและทีม และจะไม่ทำร้ายผู้อื่น

5. ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) คือ การที่สมาชิกในทีมเชื่อว่าอีกฝ่ายหนึ่งยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามคำพูดหรือข้อตกลง

Mayer, Davis, and Schoorman (1995, หน้า 715 – 716) กล่าวว่า ความไว้วางใจในองค์กร แบ่งองค์ประกอบของคุณลักษณะออกเป็น 3 ส่วนหลัก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความไว้วางใจจากอีกฝ่ายหนึ่ง ได้แก่

1. ความสามารถ (Ability/Competence) คือ เป็นการรับรู้ถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพของอีกฝ่ายหนึ่งในการทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือในบทบาทนั้น ๆ

2. ความเมตตากรุณา/ความปรารถนาดี (Benevolence) คือ เป็นความเชื่อที่ว่าอีกฝ่ายหนึ่งมีความตั้งใจดี มีความห่วงใย ใส่ใจในสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของผู้อื่น และจะไม่จงใจทำร้ายผู้อื่น แม้ว่าจะไม่มีเหตุผลทางธุรกิจที่ชัดเจนก็ตาม

3. ความซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา/คุณธรรม (Integrity) คือ เป็นการรับรู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งยึดมั่นในหลักการที่ยอมรับได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามคำพูดหรือข้อตกลงที่ให้ไว้

Shaw (1997, p. 4) กล่าวว่าองค์ประกอบ 3 ด้านนี้มีบทบาทสำคัญในการสร้างความไว้ใจระดับองค์การ ได้แก่ 1. ความสำเร็จในผลงานขององค์การ (Achieving Results) 2. ความตรงไปตรงมา (Acting with Integrity) และ 3. การแสดงความเอาใจใส่ (Demonstrating Concerns)

Cheung (2000 อ้างถึงใน กาญจนา สังข์ผาด, 2559, หน้า 5) ได้พัฒนาแบบวัดความไว้วางใจการซื้อสินค้าในอินเตอร์เน็ต ได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบของความไว้วางใจได้ 4องค์ประกอบ คือ 1) การรับรู้ถึงการควบคุมรักษาความปลอดภัย (Perceived security control) 2) การรับรู้ถึงการควบคุมความเป็นส่วนตัว (Perceived privacy control) 3) การรับรู้ถึงความซื่อสัตย์ (Perceived integrity) และ 4) การรับรู้ถึงความสามารถ (Perceived competence)

Dawkins, Tian, Newman และ Martin (2017, p. 295) ได้เสนอองค์ประกอบความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ดังนี้

1. ความไว้วางใจ

2. ความมีส่วนร่วม

3. ความผูกพัน

4. การเห็นคุณค่า

5. การมีอิทธิพลในเชิงกลยุทธ์

จากการนำเสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของความไว้วางใจซึ่งกันและกันของนักวิชาการและนักวิจัย จึงนำมาทำเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบ ดังตาราง 18

ตาราง 18 การสังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

องค์ประกอบความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ดิลิป จันทร์สุริย์ และวิโรจน์ เจษฎาสัณฑ์ (2563)	Mayer, Davis, และ Schoorman (1995)	Shaw (1997)	Cheung (2000)	Dawkins, Tian, Newman และ Martin (2017)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
1. ความน่าเชื่อถือ/ไว้วางใจ / การแสดงความเอาใจใส่	✓		✓		✓	3	60	✓
2. ความเปิดเผย/ความตรงไปตรงมา	✓		✓			2	40	
3. ความสามารถ	✓	✓		✓		3	60	✓
4. เจตนาที่ดี / ความเมตตากรุณา	✓	✓	✓			3	60	✓
5. ความซื่อสัตย์สุจริต / คุณธรรม	✓	✓	✓	✓		4	80	✓
6. ความสำเร็จในผลงาน/ อิทธิพลเชิงกลยุทธ์			✓		✓	2	40	
7. การรับรู้ความปลอดภัย				✓		1	20	
8. การรับรู้ความเป็นส่วนตัว				✓		1	20	

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	อธิป จันทร์สุริย์ และนิโรจน์ เดชฐาลักษณ์ (2563)	Mayer, Davis, และ Schoorman (1995)	Shaw (1997)	Cheung (2000)	Dawkins, Tian, Newman และ Martin (2017)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือก
9. ความมีส่วนร่วม					✓	1	20	
10. ความผูกพัน					✓	1	20	
11. การเห็นคุณค่า					✓	1	20	

ตาราง 19 การกำหนดชื่อองค์ประกอบย่อยใหม่ของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ชื่อองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์	ชื่อองค์ประกอบใหม่	ความถี่	ร้อยละ
1. ความซื่อสัตย์สุจริต / คุณธรรม	1. ความซื่อสัตย์สุจริต	4	80
2. ความน่าเชื่อถือ / ไว้วางใจ / การแสดงความเอาใจใส่	2. ความน่าเชื่อถือ	3	60
3. ความสามารถ	3. ความสามารถ	3	60
4. เจตนาที่ดี / ความเมตตากรุณา	4. เจตนาที่ดี	3	60

จากตาราง 19 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบย่อยด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกันสำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาจากความถี่ขององค์ประกอบที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ ที่มีความถี่ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบย่อยด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1. ความซื่อสัตย์สุจริต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ความน่าเชื่อถือ 3. ความสามารถ และ 4. เจตนาที่ดี

จากการศึกษาความหมาย แนวคิด และองค์ประกอบย่อยด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่นำเสนอมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงนำมาเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการรวมถึงนำเสนอเป็นองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน นำเสนอดังตาราง 20

ตาราง 20 นิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน หมายถึง พฤติกรรมและทัศนคติของบุคลากรที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในเจตนารมณ์ความสามารถและความสุจริตของผู้ร่วมงาน โดยบุคลากรมีความเต็มใจที่จะเปิดเผยความคิด ยอมรับความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการทำงานร่วมกัน แม้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของความไม่แน่นอน ทั้งนี้ความไว้วางใจจะเกิดขึ้นได้จากกระบวนการสะสมผ่านการกระทำที่สม่ำเสมอ ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบร่วมกัน	ขอบเขตเนื้อหาของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน คือ 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต 2. มีความน่าเชื่อถือ 3. มีความสามารถ 4. มีเจตนาที่ดี	1. บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม 2. บุคลากรปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ 3. บุคลากรมีความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

ตาราง 20 (ต่อ)

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ขอบเขตเนื้อหา	พฤติกรรมบ่งชี้
		4. บุคลากรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงานและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

1. ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้ ดังนี้

ณรงค์เดช สุวรรณโชติ (2562, หน้า 59) ประสิทธิผลสะท้อนถึงความสามารถขององค์กรในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และส่งผลกระทบในเชิงบวกต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

กิตติคุณ ธรรมคุณานนท์ (2564, หน้า 28) ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสร้างผลลัพธ์ที่ยั่งยืนต่อสังคม

พิมพ์พรรณ ทองคำ (2563, หน้า 102) การทำงานอย่างมีประสิทธิผล คือการบรรลุผลสำเร็จในเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

แคทรียา บุตรสีผา (2564 ,หน้า 62 อ้างถึงใน อธิกุล กุลนรัตน์ 2566, หน้า 55) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติ หรือผล ที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตามเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ที่กำหนดของผู้บริหารและทีมงานในการดำเนินกิจกรรม ทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง เกิดความสำเร็จแก่บุคลากรคือทำให้บุคลากรสามารถทำงานร่วมกัน เป็นทีมได้ และทุกคนในโรงเรียนสามารถปรับตัวเรียนรู้ที่จะทำงานต่าง ๆ ให้สำเร็จ ทุกสถานการณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Armstrong (2020, p. 112) ประสิทธิผล คือ ความสำเร็จในการส่งมอบผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยพิจารณาทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ

Jones & George (2021, p. 75) ประสิทธิผลขององค์กร สะท้อนถึงความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยใช้โครงสร้างและกระบวนการที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนผลลัพธ์

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า ส่งผลลัพธ์ที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

2. ความหมายของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) ให้ความหมายของการบริหารงานทั่วไปว่าการบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้ง การศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคม

สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม (2563, หน้า 102 อ้างถึงใน อธิกุล กุลนรัตน์ 2566, หน้า 56) ให้ความหมายของการบริหาร ทั่วไป หมายถึง การจัดการระบบงานในสถานศึกษาที่สนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนด และการสนับสนุน ส่งเสริมให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินงานจนเกิดผลสำเร็จ ในกรอบภาระงานของตน

ดารานาถ มาตย์เทพ เอกราช โฆษิตพิมานเวช สัมฤทธิ์ กางเพ็ง และศิวกร อินภูษา (2567, หน้า 488) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การบริหารงานหรือการดำเนินงานที่เน้นไป ในทิศทางด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและการให้บริการแก่หน่วยงานภายใน ของสถานศึกษา โดยให้บริการด้านการศึกษาทุกรูปแบบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเป็นตัวประสานที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนและงานต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างสะดวก ราบรื่น บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

Joyce (1992, p. 137 อ้างถึงใน ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ 2567, หน้า 490) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง งานที่ เกี่ยวข้องกับการจดั ระบบบริหารองค์กรให้การบริหารงานอื่น ๆ ในแผนงานโดยมีหน้าที่หลัก คอยประสารงาน ส่งเสริม สนับสนุนและคอยอำนวยความสะดวกในทุกรูปแบบ

Brown (1998, p. 45 อ้างถึงใน ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ 2567, หน้า 490) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การ ดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในด้านงานสารบรรณ การเงิน พัสดุ งานอาคารสถานที่เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่สถานศึกษาวางไว้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่มีความสำคัญในการประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์หลักเพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบ โดยมุ่งเน้นการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ เช่น งานสารบรรณ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการจัดระบบบริหารองค์กรเพื่อให้การดำเนินงานในทุกแผนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิผล

3. ความสำคัญของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ไว้ดังนี้

ไชยา ภาวะบุตร (2565, หน้า 445 – 446) กล่าวว่า การบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีวัตถุประสงค์1) เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานและอำนวยการ ให้การ

ปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล 2) เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษา ต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้ การสนับสนุนการจัดการศึกษา

อธิกุล กุลนรัตน์ (2567, หน้า 56) กล่าวว่า การบริหารทั่วไปของโรงเรียนต้องมีการจัดระบบบริหารงานของหน่วยงานในทุก ๆ ด้านตามกระทรวงศึกษาธิการโดยประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในโรงเรียนให้งานทุกอย่างในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและธุรการ ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านการประสานงาน จัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์

Cancoli et al. (1992 อ้างถึงใน ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ 2567, หน้า 491) ได้ให้ความหมายถึงความสำคัญของ การบริหารงานทั่วไปมีความสำคัญเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้ การบริการในการบริหารงานอื่นให้บรรลุตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดย มีบทบาท หลักในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เช่น การบริการในการตรวจสุขภาพ การ ประสานงาน ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน

Joyce (1992, p. 13 อ้างถึงใน ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ 2567, หน้า 491) ได้ให้ความหมายถึง ความสำคัญของการบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่ช่วยให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ในแผนงาน

Brown (1998, p. 45 อ้างถึงใน ดารานาถ มาตย์เทพ และคณะ 2567, หน้า 491) ได้ให้ความหมายถึงความสำคัญของการบริหารงานทั่วไปเป็น งานสถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อเป็นการบริการหน่วยงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สามารถดำเนิน ไปตามจุดมุ่งหมายหรือตามที่ต้องการงานธุรการในสถานศึกษา จึงเปรียบเสมือนส่วนที่คอยประสานงานหรือคอยสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่กำหนดด้วยความราบรื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานโดยเน้นหลักการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

4. ความหมายของประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 27) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียนว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมถึงกระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคล การบริหารงานทั่วไป การจัดการทรัพยากร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครูและนักเรียน ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 15 – 18) ได้ให้ความหมายว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้วางกรอบแนวทางการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างชัดเจน โดยเน้นให้สถานศึกษาทุกขนาดดำเนินงานตามภารกิจ 4 ด้าน (วิชาการ, งบประมาณ, บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป) ภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงาน เดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินงานบริหารทั่วไปมีรูปแบบและขั้นตอนที่เป็นระบบระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม

ประมูล สุวรรณมาโจ (2562, หน้า 60) กล่าวว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง การบริหารทั่วไปของโรงเรียนต้องมีการจัดระบบบริหารงานของหน่วยงานในทุก ๆ ด้านตามกระทรวงศึกษาธิการโดยประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ให้งานทุกอย่างในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารและธุรการ ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านการประสานงาน จัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์

สิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม (2563, หน้า 121) กล่าวว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียน ที่เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารงานของโรงเรียนทั้งระบบทั้งปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการ เพื่อสิ่งมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด การดำเนินการ เป็นไป

อย่างประหยัด และบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้ง 22 ด้าน

อธิกุล กุลนรัตน์ (2567, หน้า 58) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการบริหารทั่วไป เป็นงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร การส่งเสริมกิจการนักเรียน และให้การบริหาร อื่น ๆ บรรลุผลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตามขอบข่ายงานและตรงตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ธีระ รุญเจริญ (2563, หน้า 142 – 144) กล่าวว่า การนำระบบประกันคุณภาพภายในมาใช้เป็นกลไกหลักในการควบคุมมาตรฐาน ทำให้สถานศึกษาต้องกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ ประกอบกับการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ประสิทธิผลในการบริหารจัดการในภาพรวมของสถานศึกษาแต่ละขนาดมีความใกล้เคียงกัน เนื่องจากต้องมุ่งเน้นไปที่การบรรลุเกณฑ์มาตรฐานการประเมินเดียวกันเป็นสำคัญ

เสนาะ ติเยาว์ (2562, หน้า 92 – 94) กล่าวว่า ประสบการณ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความคาดหวังและทัศนคติที่มีต่อการบริหารจัดการ โดยผู้ที่มีประสบการณ์สูงมักให้ความสำคัญกับการบริหารตามระเบียบแบบแผนและการตัดสินใจบนฐานข้อมูลความสำเร็จในอดีต ในขณะที่ผู้มีประสบการณ์น้อยมักคาดหวังรูปแบบการบริหารที่ยืดหยุ่นและการมีส่วนร่วมที่รวดเร็ว ความแตกต่างในเชิงทัศนคตินี้จึงส่งผลให้การรับรู้ต่อประสิทธิผลในด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน

สมพงษ์ จิตระดับ (2564, หน้า 58 – 60) กล่าวว่า มิติของงานกิจการนักเรียนในยุคปัจจุบันว่า เป็นงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัยและวัฒนธรรมดิจิทัลของนักเรียน บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยมักมีความใกล้ชิดและสามารถสื่อสารเข้าถึงโลกทัศน์ของนักเรียนรุ่นใหม่ได้ง่ายกว่า แต่ในขณะเดียวกัน บุคลากรที่มีประสบการณ์สูงจะมีทักษะการเผชิญเหตุและการตัดสินใจในภาวะวิกฤตได้ดีกว่าจากความเชี่ยวชาญที่สะสมมานาน ความแตกต่างของทักษะและมุมมองในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนนี้เอง ที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินประสิทธิผลของงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

พรพรรณ ไพรอรัญ (2565, หน้า 112 – 114) กล่าวว่า ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผล และด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิผลการบริหารงาน เนื่องจากกระบวนการติดตามผลร่วมกันช่วยสร้างระบบการตรวจสอบที่โปร่งใส ลดความขัดแย้งในองค์กร และเมื่อบุคลากรได้รับการกระจายความรับผิดชอบอย่างชัดเจนจะเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ส่งผลให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในภาพรวมมีค่าสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

แคตซ์ และ คาห์น (Katz and Kahn, 1978, p. 213 อ้างถึงใน วิเชียร วิทยอุดม, 2565, หน้า 188 – 190) กล่าวว่าประสิทธิผลของการ คือ ความสามารถขององค์กรในการใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพูนทรัพยากร ในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปวัดได้จากความต่อเนื่องของกระบวนการทำงานที่ไม่มีอุปสรรค และการนำผลการติดตามประเมินผลกลับมาปรับปรุงระบบงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของคุณในด้านการติดตามประเมินผลที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิผลในภาพรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมการจัดการทรัพยากร บุคลากร และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

5. ขอบข่ายการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

ขอบข่ายการบริหารทั่วไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 สำหรับการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2550, หน้า 78 – 88) ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1.1 สำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1.2 จัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1.3 จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

1.4 พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูล สารสนเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติภารกิจ

1.5 จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

1.6 นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการ และการประชาสัมพันธ์

1.7 ประเมินและประสานงานระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และปรับปรุงพัฒนาเป็นระยะ ๆ

2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.1 จัดให้มีระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา

2.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

2.3 ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.5 กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

2.6 ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

3.1 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามโครงสร้างและตัวชี้วัดตามความสำเร็จ

3.2 วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานบรรลุตัวชี้วัดระดับดีมาก ดี พอใช้ หรือปรับปรุง

3.3 วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรครายมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อหาเหตุปัจจัยและกำหนดแนวทางการผดุงรักษาการพัฒนาและปรับปรุง ตามกรณี จัดเป็นข้อเสนอการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติ การประจำปีงบประมาณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.4 ปรับโครงสร้างการปฏิบัติงานตามข้อมูลการวิเคราะห์ ให้รองรับภารกิจที่จำเป็นและนโยบายสำคัญ

3.5 กำหนดประเด็นตัวชี้วัด เกณฑ์ความสำเร็จ การกำกับติดตามให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และประเด็นการประเมินผลตามแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาประจำปี

3.6 กลุ่มงาน และฝ่ายประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และคณะบริหารสถานศึกษานำผลประเมินพิจารณา รับฟังคำชี้แจง เพื่อประสิทธิภาพ ความสำเร็จระดับสถานศึกษา รายมาตรฐานการปฏิบัติงาน

4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.1 ตรวจสอบ ศึกษา วิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายผลผลิต ตัวชี้วัดความสำเร็จรายกลยุทธ์และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยังไม่บรรลุผลสำเร็จ

4.2 ตั้งประเด็นหรือสมมติฐานเพื่อเป็นแนวทางในการหาคำตอบโดยศึกษาองค์ประกอบ ตัวแปรของปัจจัยภายนอก และองค์ประกอบภายในสถานศึกษา

4.3 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาตามกรณีและดำเนินการวิจัยเชิงพัฒนา

4.4 นำผลการวิจัยมาปรับใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

5.1 การจัดระบบบริหาร

5.1.1 ศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงานปริมาณคุณภาพและสภาพของสถานศึกษา

5.1.2 วางแผนออกแบบการจัดระบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน ระบบการทำงานและการบริหารงานของสถานศึกษา

5.1.3 นำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา

5.1.4 ประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการตลอดจนประชาชนทั่วไปทราบ

5.1.5 ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการที่กำหนด

5.1.6 ติดตามประเมินผลและปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ

5.2 การพัฒนาองค์กร

5.2.1 ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา

5.2.2 กำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรให้ครอบคลุมโครงสร้าง ภารกิจ บุคลากร เทคโนโลยี และกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา

5.2.3 ดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ ความสามารถ ที่เหมาะสมกับโครงสร้างภารกิจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษา

5.2.4 กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ตัวชี้วัด ในการปฏิบัติงานของบุคลากร

5.2.5 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการพัฒนาองค์กรเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.2.6 นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาองค์กรและกระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพประสิทธิผลด้านการจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร คือ มีการวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ มีการออกแบบวางแผน ดำเนินการ ประเมินผลและปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้ประสิทธิภาพ

6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

6.1 ศึกษาระเบียบ กฎหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

6.2 กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้หรือดัชนีวัดผลการปฏิบัติงานตามโครงสร้างและรายบุคคล โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย

6.3 สร้างความเข้าใจการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยให้เป็นข้อตกลงร่วมกันของบุคลากรทุกคน

6.4 สร้างเครื่องมือในการประเมินมาตรฐาน ควบคุม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน

6.5 ประเมินการปฏิบัติงานตามเครื่องมือของสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น

6.6 นำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนามาตรฐาน และระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

7.1 สำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

7.2 วางแผน กำหนดนโยบายและแนวทางการนานวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

7.3 ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้งานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

7.4 สนับสนุนให้บุคลากรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

7.5 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

7.6 ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

7.7 ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

8. การดำเนินงานธุรการ

8.1 งานสารบรรณ

8.1.1 การรับ – ส่งหนังสือราชการ

– วิเคราะห์โครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา

– ออกแบบระบบการรับ–ส่งหนังสือราชการให้สอดคล้องสัมพันธ์กันและสามารถเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้โดยนำระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการดำเนินงาน

– จัดหาและพัฒนา Hardware และ Software ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานตามระบบการรับ–ส่งหนังสือราชการที่ออกแบบไว้ได้

– รับ–ส่งหนังสือราชการตามระบบที่กำหนด

– ประเมินผลการใช้ระบบการรับ–ส่งหนังสือราชการปรับปรุงเป็นระยะ ๆ

8.1.2 การจัดทำหนังสือราชการ

– ศึกษาระเบียบงานสารบรรณที่เกี่ยวข้องกับชนิดของหนังสือราชการ

– ออกแบบหนังสือราชการให้เป็นแนวเดียวกัน โดยนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการดำเนินงาน

– ออกแบบระบบการพิมพ์และสำเนาหนังสือให้เหมาะสมกับสภาพของการศึกษา โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว และประหยัดใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และคุ้มค่า โดยนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการดำเนินงาน

– จัดบุคลากรรับผิดชอบดำเนินการพิมพ์และสำเนาหนังสือราชการตามระบบที่กำหนด

8.1.3 การเก็บหนังสือราชการ

– วิเคราะห์สภาพงานและวิธีการจัดเก็บเอกสารของสถานศึกษา

– ออกแบบระบบการจัดเก็บเอกสารให้สอดคล้องกับระบบการ รับ–ส่ง การยืมและการทำลายหนังสือราชการ และเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ตลอดจนครอบคลุมลักษณะการจัดเก็บหนังสือที่กำหนดในระเบียบงานสารบรรณ โดยนำ ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการดำเนินงาน

– จัดหาและพัฒนา Hardware และ Software ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานตามระบบการจัดเก็บหนังสือราชการที่ออกแบบไว้ได้ – ดำเนินการจัดเก็บหนังสือตามระบบที่กำหนด

– ประเมินผลการดำเนินงานการจัดเก็บหนังสือเป็นระยะ ๆ และปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ

8.1.4 การให้ยืมหนังสือราชการ

– ออกแบบระบบการให้ยืมหนังสือราชการให้สอดคล้องกับระบบการรับ – ส่ง และการจัดเก็บหนังสือราชการ โดยใช้ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

– กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ยืมหนังสือราชการให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักงายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณและงานที่เกี่ยวข้อง

– ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ

– นำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงระบบการให้ยืมหนังสือราชการ 8.1.5 การทำลายหนังสือราชการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

– ภายใน 60 วันหลังจากสิ้นปี ปฏิทิน ดำเนินการสำรวจหนังสือที่หมดอายุการเก็บจากฐานข้อมูลการเก็บหนังสือในระบบ เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

– จัดทำบัญชีหนังสือขอทำลาย เสนอคณะกรรมการทำลายหนังสือของสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

– ดำเนินการทำลายหนังสือด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม

– ส่งงานในหน้าที่ราชการ

8.2 การรับ

8.2.1 จัดเตรียมหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบฟอร์มบัญชีรับ – ส่งงานในหน้าที่ราชการ

8.2.2 เสนอให้ผู้ส่งมอบและรับมอบลงนาม

8.2.3 เสนอให้ผู้ส่งมอบและผู้รับมอบลงนาม

8.2.4 เก็บเป็นหลักฐานการรับ – ส่งงานเก็บไว้เป็นหลักฐานคนละ 1 ชุด

8.3 การมอบอำนาจหน้าที่งาน

8.3.1 วิเคราะห์ภาระหน้าที่การงานของสถานศึกษาจากระเบียบกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องและจากที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม

8.3.2 ตรวจสอบตำแหน่งมาตรฐานกำหนดตำแหน่งและความถนัดของบุคลากรที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

8.3.3 กำหนดภาระหน้าที่การงานให้บุคลากรรับผิดชอบปฏิบัติโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ของบุคลากรตามความเหมาะสม

8.3.4 จัดทำคำสั่งมอบหมายหน้าที่การงาน

8.3.5 จัดทำคู่มือกี่ปฏิบัติงานให้บุคลากรใช้ในการปฏิบัติงาน

8.3.6 จัดทำมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ พร้อมด้วยตัวชี้วัดของงาน

8.3.7 จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน

8.3.8 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

8.4 การประชุมภายในสถานศึกษา

8.4.1 วิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา กำหนดแผนการประชุม แจ้งให้ทุกงานภายในสถานศึกษาทราบ

8.4.2 ประสานกับทุกงานภายในสถานศึกษา รวบรวมเรื่องที่จะนำเสนอที่ประชุมเพื่อจัดทำวาระและเอกสารการประชุม

8.4.3 ดำเนินการแจ้งผู้เกี่ยวข้องเข้าประชุม

8.4.4 ประสานงานการจัดสถานที่ประชุม การเตรียมสื่อ อุปกรณ์สำหรับใช้ในการประชุม การเตรียมเครื่องดื่ม อาหารว่างสำหรับรองรับผู้มาประชุม

8.4.5 บันทึกการประชุม และจัดทำรายงานการประชุมแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบผลการประชุม และดำเนินการตามมติที่ประชุม

8.4.6 ประสานงาน ติดตามผลการปฏิบัติงานตามมติที่ประชุมเสนอผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ

8.4.7 ประเมินผลการดำเนินงาน สรุปผลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการประชุมให้มีประสิทธิภาพ

8.5 ยานพาหนะ

8.5.1 วิเคราะห์ภารกิจและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา แล้วจำแนกภารกิจที่มีความจำเป็นต้องใช้พาหนะนำไปจัดหมวดหมู่

8.5.2 ร่วมกับทุกงานในสถานศึกษาวางแผนการใช้พาหนะเป็นรายเดือน

8.5.3 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขออนุญาตใช้พาหนะ การขออนุมัติเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง การตรวจสภาพ การซ่อมบำรุงรักษาและการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติ

8.5.4 ศึกษาสภาพทั่วไปและกำหนดสถานที่เก็บรักษายานพาหนะให้เกิดความปลอดภัย

8.5.5 ประเมินแผนการใช้ยานพาหนะ หลักเกณฑ์ และวิธีการขอ อนุญาตใช้ยานพาหนะ การขออนุมัติเบิกจ่ายเชื้อเพลิง การตรวจสภาพ การซ่อมบำรุงรักษาและการรายงานการใช้พาหนะ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

9.1 กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

9.2 บำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์

9.3 ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้

9.4 สรุป ประเมินผล และรายงานการใช้อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

10.1 ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียน ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา

10.2 จัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

10.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10.4 เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

11. การรับนักเรียน

11.1 ให้สถานศึกษาประสานงานการดำเนินการแบ่งเขตพื้นที่บริการการศึกษาร่วมกันและเสนอข้อตกลงให้เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

11.2 กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

11.3 ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด

11.4 ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนในการติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาในการเข้าเรียน

11.5 ประเมินผลและรายงานผลการรับเด็กเข้าเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

12.1 การจัดตั้ง

12.1.1 บุคคล นิติบุคคลหรือองค์กรที่จะขอให้จัดตั้งสถานศึกษาดำเนินการ สำรวจความพร้อมตามหลักเกณฑ์ ระเบียบแนวปฏิบัติของทางราชการ

12.1.2 ยื่นคำร้องขอให้จัดตั้งสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

12.1.3 รอรับทราบผลการพิจารณาจากหน่วยงานที่มีอำนาจอนุญาตเพื่อการดำเนินการต่อไป

12.2 การยุบรวม

12.2.1 สถานศึกษาที่ประสงค์จะยุบรวมด้วยกัน ร่วมกันดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

12.2.2 เสนอแผนพัฒนาประสิทธิภาพ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

12.2.3 เสนอแผนพัฒนาประสิทธิภาพที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการยุบรวมสถานศึกษา

12.2.4 รอรับผลการพิจารณาจากหน่วยงานที่มีอำนาจอนุมัติเพื่อการดำเนินการต่อไป

12.3 การเลิกสถานศึกษา

12.3.1 คณะกรรมการสถานศึกษา จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน

12.3.2 ดำเนินการแจ้งผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนทราบไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ก่อนเปิดภาคเรียนแรกของปีการศึกษาถัดไป

12.3.3 จัดให้นักเรียนในสถานศึกษาที่ยุบเลิก ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอื่นทุกคน

13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

13.1 สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และอัธยาศัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

13.2 กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

13.3 ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบ ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา

13.4 ประสานเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

13.5 ติดตามประเมินผลการส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

14.1 ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษาทราบ

14.2 วางแผนระบบการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน

14.3 สนับสนุนให้บุคลากรร่วมกันใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน

14.4 ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน

15. การทัศนศึกษา

15.1 ศึกษาระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

15.2 เตรียมการก่อนดำเนินกิจกรรมในทุก ๆ ด้าน ให้เรียบร้อย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ

15.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาตามแผนงานโครงการ

15.4 ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการและความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

15.5 รายงานการทัศนศึกษาให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

16. งานกิจการนักเรียน

16.1 วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษาโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

16.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน

16.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

16.4 สรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมเกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

17.1 ศึกษาความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษาของชุมชน

17.2 วางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่น

17.3 จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานประชาสัมพันธ์

17.4 พัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา

17.5 สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบ โดยยึด หลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาสัมพันธ์

17.6 ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป

18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

18.1 กำหนดแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรและหน่วยงานอื่น

18.2 ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

19.1 วางแผนและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานประสานงานกับเขตพื้นที่และหน่วยงานอื่น

19.2 จัดบุคลากรรับผิดชอบในการดำเนินงาน

19.3 ติดตาม กำกับ ควบคุมการดำเนินงาน

20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน

20.1 จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

20.2 จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

20.3 ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว

20.4 จัดทำรายงานผลการพัฒนาการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ

20.5 ปรับปรุงและพัฒนาระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

21.1 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจสถานศึกษา

21.2 วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน กำหนดปัจจัยเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง

21.3 กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา

21.4 วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

21.5 ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำมาตรการป้องกันความเสี่ยงไปใช้ในการควบคุมการดำเนินงานตามภารกิจ

21.6 ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

21.7 ประเมินผลการดำเนินการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนดและปรับปรุงให้เหมาะสม

21.8 รายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

22.1 ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

22.2 ประชุมชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อสร้างความเข้าใจและให้ ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาพฤติกรรมนักเรียน

22.3 วางแผนกำหนดนโยบายการดำเนินงานปกครองนักเรียน เพื่อ

22.3.1 การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

22.3.2 การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกัน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในโรงเรียน

22.4 ดำเนินการบริหารงานปกครองนักเรียน โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และประสานการดำเนินงานปกครองนักเรียน ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

22.5 ควบคุม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ดำเนินไปตามระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ

22.6 ประเมินผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการเป็นระยะ ๆ

ณัฐพัชร์ ศรีพันธ์ลม และดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560, หน้า 261) ได้จัดกลุ่มลักษณะงานจากขอบข่ายการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
3. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
4. งานความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน
5. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ

ศิริรัตน์ พิมณาคุณ และเสาวนีสิริ สุขศิลป์(2560, หน้า 37) ได้จัดกลุ่มลักษณะงานจากขอบข่ายการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

1. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
3. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
4. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
5. งานกิจการนักเรียน

อธิกุล กุลนรัตน์ (2566, หน้า 73 – 74) ได้จัดกลุ่มลักษณะงานจากขอบข่ายการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารและงานธุรการ ประกอบด้วย
   1.1 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
   1.2 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนดำเนินการ
   1.3 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
   1.4 การดำเนินงานธุรการ
   1.5 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
   1.6 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
   1.7 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
2. ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ประกอบด้วย
   2.1 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
   2.2 งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ประกอบด้วย
   3.1 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
   3.2 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
4. ด้านงานกิจการนักเรียน
5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย
   5.1 ประสานพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา
   5.2 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
   5.3 ส่งเสริมประสานการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
   5.4 ประสานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา

5.5 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

5.6 ประชาสัมพันธ์งานจัดการศึกษา

ชำนาญ ทวีทอง และเชาวนี แก้วมโน (2566, หน้า 324 – 325) ได้จัดกลุ่มลักษณะงานจากขอบข่ายการบริหารทั่วไปไว้ ดังนี้

1. ด้านงานธุรการ
2. ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
3. ด้านงานกิจการนักเรียน
4. ด้านงานประชาสัมพันธ์
5. ด้านงานเทคโนโลยี การศึกษา และด้านงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน บางเนื้อหามีลักษณะไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจัดกลุ่มการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนตามขอบข่ายงานที่ได้รับผิดชอบ เพื่อหาประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปที่จะใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย จากขอบข่ายด้านงานบริหารทั่วไปที่นักวิจัยดังกล่าวได้สรุปเป็นหมวดหมู่งานเป็นงานเดียวกันได้ออกเป็น 5 ด้าน ดังแสดงในตาราง 21

ตาราง 21 การวิเคราะห์สรุปลักษณะงานของการบริหารทั่วไปในโรงเรียนที่มีลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกัน

ขอบข่ายการบริหารทั่วไป	ผลการจัดกลุ่มลักษณะงาน
1. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา 2. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนดำเนินการ 3. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร 4. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 5. การรายงานผลการปฏิบัติงาน 6. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน 7. เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา 8. การดำเนินงานธุรการ	ด้านการบริหาร

ตาราง 21 (ต่อ)

ขอบข่ายการบริหารทั่วไป	ผลการจัดกลุ่มลักษณะงาน
9. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 10. งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ
11. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่
12. งานกิจการนักเรียน 13. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 14. การรับนักเรียน 15. การทัศนศึกษา 16. การจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ	ด้านงานกิจการนักเรียน
17. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 18. ประสานพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษา 19. ส่งเสริมประสานการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย 20. ประสานการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา 21. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 22. ประชาสัมพันธ์งานจัดการศึกษา	ด้านการประสานงานและการ ประชาสัมพันธ์

ขอบข่ายของการบริหารทั่วไปที่ผู้วิจัยได้จัดกลุ่ม มีขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1) ด้านการบริหาร มีขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามโครงสร้างและตัวชี้วัด มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน มีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รายมาตรฐาน มีการปรับโครงสร้างการปฏิบัติงาน มีการกำหนดประเด็นตัวชี้วัด เกณฑ์ความสำเร็จ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน มีการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จัดรายงาน และรายงานสาธารณชน เสนอคณะกรรมการ สถานศึกษา และคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา มีการวิเคราะห์ โครงสร้าง ภารกิจ มีการออกแบบ วางแผน ดำเนินการประเมินผลและปรับปรุงการจัดระบบบริหารให้ประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาตามโครงสร้างและภารกิจ มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงาน มีการวางแผนการจัดระบบ การควบคุมภายใน มีการดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์ มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด มีการประเมินผลและรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน

2) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มีการสำรวจข้อมูลทางด้านเทคโนโลยี การวางแผน การกำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยี และมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้งมีการสำรวจข้อมูลสารสนเทศ มีระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับบริการมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติภารกิจ และมีการนำเสนอและเผยแพร่

3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มีการวางแผนระบบการใช้ทรัพยากร มีการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีการบำรุง ดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่ทั้งอาคารเรียนและอาคารประกอบ รวมถึงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน มีการติดตาม ประเมิน และรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4) ด้านงานกิจการนักเรียน ขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มีการวางแผนและกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง และมีการสรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียนอีกทั้งยังมีการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน มีการประชุม ชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ มีการวางแผนกำหนดนโยบายการดำเนินงานปกครองนักเรียนการดำเนินการบริหารงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วม มีการควบคุม กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากร และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจ

5) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ขอบข่ายงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

มีการสำรวจความต้องการในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ มีการพัฒนาบุคลากร และมีกำกับ ติดตาม ประเมินผลการประชาสัมพันธ์มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนและประสานงาน ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

ดังนั้น ประสิทธิผลของการบริหารทั่วไปที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการบริหาร 2) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ 3) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ 4) ด้านงานกิจการนักเรียน และ 5) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร (2567, ออนไลน์) มีบริบททั่วไปดังนี้

1. ประวัติความเป็นมา

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 สืบเนื่องจากที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา5 และมาตรา 37 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และมาตรา 33 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา เมื่อคราวประชุม วันที่ 17 สิงหาคม 2553 ได้ประกาศเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต และเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดสกลนครและต่อมาภายหลังได้ย้ายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สกลนครมาอยู่ใกล้โรงเรียนสกลพัฒนศึกษา ถนน ไอทียู ตำบลงิ้วด่อน อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัด 45 โรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 25 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน มีสหวิทยาเขต 8 สหวิทยาเขต ประกอบไปด้วย สหวิทยาเขตสกลราช สหวิทยาเขตพระธาตุนารายณ์แจงเวง สหวิทยาเขตดำรงธรรม สหวิทยาเขตลุ่มน้ำอูน สหวิทยาเขตสว่างศึกษา สหวิทยาเขตไตรมิตร และสหวิทยาเขตอากาศเบญจรักษณ์

2. กลยุทธ์/ยุทธศาสตร์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วิสัยทัศน์

2.1 ยุทธศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 1.3 การรักษาความมั่นคงภายใน และความสงบเรียบร้อยภายในตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2.5 การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่งด้านพลังงานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพศักยภาพคน

ยุทธศาสตร์ที่ 3.1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ 3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4.1 การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5.1 การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุล พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 6.1 การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 6.2 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์ที่ 6.3 การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล

2.2 พันธกิจ

2.2.1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.2.3 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2.2.4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

2.2.5 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ

2.2.6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.2.7 พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

2.3 เป้าประสงค์

เพื่อให้การจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทยจึงกำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

2.3.1 ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรมมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ปลอดสิ่งเสพติด สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.3.2 ครูมีหลักสูตรชั้นเรียนและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตรงตามศักยภาพของผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3.3 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีคุณภาพและได้รับการพัฒนาศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

2.3.4 ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนการวิเคราะห์ วิจัยแก้ปัญหา มีวิญญาณ ความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.3.5 สถานศึกษามีการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3.6 สถานศึกษามีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการจัดการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาและจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

2.3.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

2.3.8 สถานศึกษา ชุมชนมีการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.9 สถานศึกษา ชุมชนมีการสร้างขีดความสามารถในการค้าและการลงทุน

2.3.10 สถานศึกษา ชุมชนมีแหล่งท่องเที่ยว 3 ธรรม

2.4 วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครเป็นองค์กรหลักขับเคลื่อนคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติที่ยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงสร้างการบริหารงาน

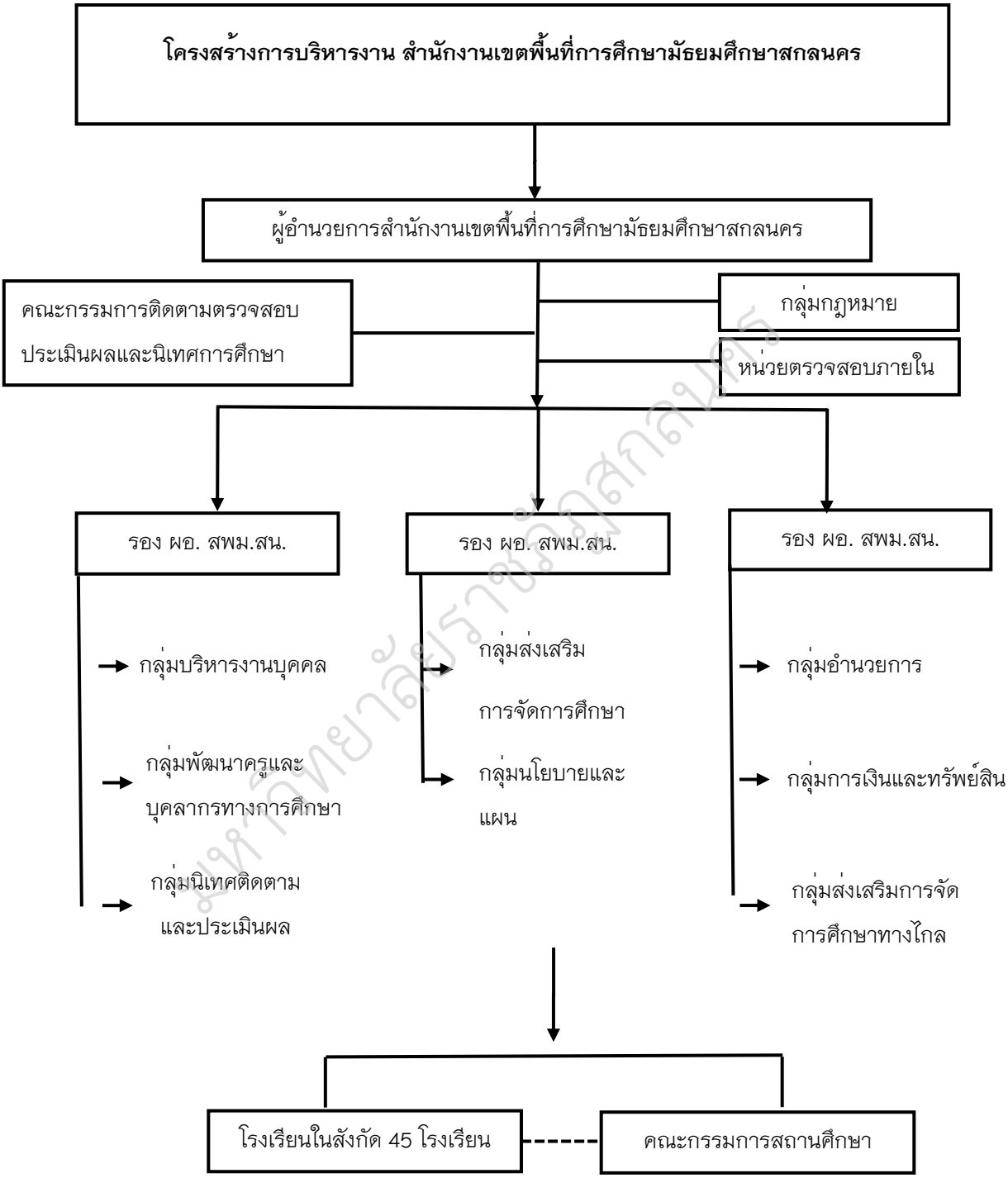

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร (2565, หน้า 1)

3. อำนาจหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ตามกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน กรจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่มีรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้มอบหมาย

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 และฉบับที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ให้แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มนโยบายและแผน
3. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
4. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
8. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
9. หน่วยตรวจสอบภายใน
10. กลุ่มกฎหมายและคดี

4. ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 22 ข้อมูลโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร (ข้อมูลอ้างอิง: เว็บไซต์ สพม.สกลนคร, 2567)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	โพธิแสนวิทยา	กุสุมาลย์	กลาง	2	32	15
2	คำเพิ่มพิทยา	ภูพาน	กลาง	2	34	36
3	หนองหลวงศึกษา	สว่างแดนดิน	กลาง	2	32	34
4	ท่าแร่ศึกษา	เมือง	กลาง	2	31	33
5	เทพสวัสดิ์วิทยา	พรรณานิคม	กลาง	2	10	12
6	ดงมะไฟวิทยา	เมือง	กลาง	2	28	30
7	เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี	เมือง	กลาง	3	13	16
8	บ้านบัวราษฎร์บำรุง	พรรณานิคม	กลาง	2	16	18
9	ภูริทัตต์วิทยา	พรรณานิคม	กลาง	2	12	14
10	บะฮีวิทยาคม	พรรณานิคม	กลาง	2	14	16
11	ช้างมิ่งพิทยานุกูล	พรรณานิคม	กลาง	2	10	12
12	ลำปลาหางวิทยา	พังโคน	กลาง	2	10	12
13	วาริชวิทยา	วาริชภูมิ	กลาง	2	10	12
14	นิคมน้ำอูนเจริญวิทยา	นิคมน้ำอูน	กลาง	2	24	26
15	กุดเรือคำพิทยาคาร	วานรนิวาส	กลาง	2	25	27
16	หนองแวงวิทยา	วานรนิวาส	กลาง	2	13	15
17	ศึกษาประชาสามัคคี	คำตากล้า	กลาง	2	21	23
18	พระเทพญาณวิศิษฏ์โพธิ์ชัยทองวิทย์	บ้านม่วง	กลาง	2	10	12
19	ท่าสงครามวิทยา	อากาศอำนวย	กลาง	2	9	11

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 22 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด	ครูปฏิบัติ	นักเรียน	รวม
20	แวงพิทยาคม	สว่างแดนดิน	กลาง	2	27	29
21	โคกสีวิทยาสรรค์	สว่างแดนดิน	กลาง	2	26	28
22	บงเหนือวิทยาคม	สว่างแดนดิน	กลาง	2	14	16
23	ด่านม่วงคำพิทยาคม	โคกศรีสุพรรณ	กลาง	1	14	15
24	โพนพิทยาคม	โพนนาแก้ว	กลาง	2	18	20
25	ท่านผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี	ภูพาน	กลาง	2	29	31
26	มัธยมวาริชภูมิ	วาริชภูมิ	ใหญ่	4	67	71
27	เจริญศิลป์ศึกษา (โพธิ์คำอนุสรณ์)	เจริญศิลป์	ใหญ่	3	35	38
28	พรรณาวุฒาจารย์	พรรณานิคม	ใหญ่	4	59	63
29	กุสุมาลย์วิทยาคม	กุสุมาลย์	ใหญ่	3	73	76
30	คำตากล้าราช ประชาสงเคราะห์	คำตากล้า	ใหญ่	4	57	61
31	กุดบากพัฒนาศึกษา	กุดบาก	ใหญ่	4	65	69
32	รมเกล้า	โคกศรีสุพรรณ	ใหญ่	4	72	76
33	เต่างอยพัฒนศึกษา	เต่างอย	ใหญ่	3	42	45
34	โพนงามศึกษา	อากาศอำนวย	ใหญ่	4	52	56
35	ธรรมบวรวิทยา	วาริชภูมิ	ใหญ่	2	36	38
36	สองดาววิทยาคม	สองดาว	ใหญ่	3	34	37
37	สกลราชวิทยานุกูล	เมือง	ใหญ่พิเศษ	5	175	180
38	ธาตุนารายณ์วิทยา	เมือง	ใหญ่พิเศษ	5	147	152
39	สกลนครพัฒนศึกษา	เมือง	ใหญ่พิเศษ	5	92	97
40	สว่างแดนดิน	สว่างแดนดิน	ใหญ่พิเศษ	5	119	124

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 22 (ต่อ)

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	ขนาด	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
41	เตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สว่างแดนดิน	ใหญ่พิเศษ	5	127	132
42	พังโคนวิทยาคม	พังโคน	ใหญ่พิเศษ	5	85	90
43	บ้านม่วงพิทยาคม	บ้านม่วง	ใหญ่พิเศษ	5	90	95
44	มัธยมวานรนิวาส	วานรนิวาส	ใหญ่พิเศษ	5	138	43
45	อากาศอำนวยศึกษา	อากาศอำนวย	ใหญ่พิเศษ	5	98	103
รวม				128	2,285	2413

สรุปได้ว่า ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 สืบเนื่องจากที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 37 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรา 8 และมาตรา 33 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น 45 โรงเรียน ซึ่งจำแนกเป็น ขนาดกลาง จำนวน 25 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน โดยจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามหลักยุทธศาสตร์ เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครมีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลบนพื้นฐานของความเป็นไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของวิชาการหลายท่าน ดังต่อไปนี้

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

อมรภัค ปิ่นกำลัง (2562, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม พบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจาก มากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป่าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และการไว้วางใจกัน 2. แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนี้ 1) การไว้วางใจกันส่งเสริมการยอมรับและเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ร่วมงาน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงาน 2) ความยึดมั่นผูกพัน ให้การสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ 3) การตั้งเป่าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยการเปิดให้โอกาสผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุง พัฒนาการ ดำเนินงาน มีการวางแผนการดำเนินงานและประเมินผล โดยใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกำหนดเป่าหมาย วัตถุประสงค์ และสร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสผู้ร่วมงาน ได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานควบคุมการ ปฏิบัติงานของทีมงาน เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาของโรงเรียน ตามแผนดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

ไชยา หานุภาพ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ

ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมี จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยทั้ง 4 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความยึดมั่นผูกพัน (X2) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ร่วมกัน (X1) ด้านการไว้วางใจกัน (X4) และด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน (X3) สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ Y’ = 0.878 + 0.237 X2 + 0.235 X1 + 0.191 X4 + 0.135 X3 และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ Z’ = 0.288 Z X2 + 0.267 Z X1 + 0.232 ZX4 + 0.155 ZX3 7. แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงาน วิชาการของโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้านความยึดมั่นผูกพัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และด้านการไว้วางใจกัน

อนุวัฒน์ ทัศบุตร (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 พบว่า 1) ผลการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ 2) ผลการศึกษาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสื่อสารสองทาง

3) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก

กำพล พาภักดี (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า 1) สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) รูปแบบประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน่วยการพัฒนาที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หน่วยการ พัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการ ประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้า ร่วมพัฒนา และระดับพฤติกรรมก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ที่สุด และผลการประเมินระดับความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ประสิทธิภาพ พบว่า ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

ครองคน บำรุงเวช (2566, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเพลินในงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป หาน้อยได้ดังนี้ด้านการร่วมทำ ด้านร่วมปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ ด้านร่วมยอมรับในผลการประเมิน ด้านร่วมประเมินผล งาน และด้านการร่วมคิด 2) ความเพลินในงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน โดย เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ความเบิกบานใจในการทำงาน และแรงจูงใจภายในที่เกี่ยวข้องกับ การทำงาน อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับงาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการ

บริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร กับความเพลินในงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้อยตามกัน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

ชมพูนุท คำธารา (2566, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม พบว่า 1. การดำเนินงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้การประสาน งานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การดูแล อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดการระบบควบคุมภายในหน่วยงาน ด้านการ ดำเนินงานธุรการ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร การพัฒนาระบบและ เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และ การส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 2. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม ประกอบด้วย 10 แนวทางคือ 1) มีการประชุมหารือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ อยู่เสมอ 2) เปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน และร่วมแก้ไขปัญหา 3) มีการวางแผนการพัฒนาระบบและ เครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน 4) มีการติดตามและประเมินผลการทำงานในด้าน การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 5) ดำเนินการจัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามโครงสร้างหรือ ขอบข่ายงานขององค์กร และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ทักษะ และความสามารถ 6) นำวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เข้า มาใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ 7) สร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ข้อมูลและผลงานของสถานศึกษาในหลากหลาย รูปแบบ 8) จัดหาเจ้าหน้าที่ธุรการให้เหมาะสมกับจำนวนงาน 9) จัดหา ฮาร์ดแวร์และ ซอฟต์แวร์ให้สามารถรองรับ การปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบที่กำหนดไว้ 10) ปรับปรุงและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีความ ทันสมัยอยู่

อธิกุล กุลนรัตน์ (2566, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า 1. การทำงานเป็นทีมและประสิทธิผล

การบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. การทำงานเป็นทีมโดยรวมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (rxy = 0.832**) 5. แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไป ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านที่มีความสัมพันธ์ ระหว่างการทำงานเป็นทีมที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผยระหว่างทีมงาน 2) ด้านการมีส่วนร่วมของทีมงาน 3) ด้านการกำหนดเป้าหมายของทีมงาน 4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างทีมงาน 5) ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกันของทีมงาน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของวิชาการหลายท่านดังต่อไปนี้

Alan B. Buthelezi และ Oluwatoyin Ayodele Ajani (2023, pp. 307 – 317) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการปฏิรูปโรงเรียน นอกจากนี้ยังได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม และเก็บข้อมูลเบื้องต้นจากผู้บริหาร 25 คน ใน 25 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขต Nkandla, Richards Bay, Mlalazi และ Mthonjaneni ของ King Cetshwayo (2017, p. 42) ผลการวิจัยระบุว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จำเป็นต้องนำแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารที่ไม่ได้ใช้แนวทางนี้อาจเผชิญกับปัญหาในการบริหารโรงเรียน

ของตน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนรูปแบบนี้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการโรงเรียน

Maila Samwel John และ Asiimwe Specioza (2024, pp. 22 – 29) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบมีส่วนร่วม กับ ความมุ่งมั่นในการทำงานของครู ในโรงเรียนรัฐบาลเขต Ibindo ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนในเขตนี้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในระดับต่ำมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (μ = 1.71) สะท้อนให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากนัก การศึกษายังพบว่า การกระจายอำนาจ (Delegation of Power) มีผลอย่างมากต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม แต่กลับส่งผลให้ความมุ่งมั่นของครูลดลงถึง 42.8% นอกจากนี้ เงินเดือน ก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นของครู โดยมีผลกระทบถึง 42.2% ของครูทั้งหมดในเขต Ibindo จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมส่งผลโดยตรงต่อความมุ่งมั่นของครู หากมีการบริหารที่เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมมากขึ้น อาจช่วยเพิ่มแรงจูงใจและความทุ่มเทในการทำงานของครูในโรงเรียนรัฐบาลของเขตนี้

Maimun Huda , Maryanto, Atim Rinawati, Muhyidin, Umi Arifah, Imam Subarkah และ Siti Fatimah (2024, pp. 1050 – 1051) ได้ทำการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาจะช่วยสร้างพลังร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งในท้ายที่สุดสามารถผลิตบุคลากรรุ่นใหม่ที่พร้อมเผชิญกับความท้าทายในโลกยุคโลกาภิวัตน์ เหตุผลสำคัญที่ต้องมีหลายฝ่ายเข้ามามีบทบาทในกระบวนการบริหารการศึกษาคือ การศึกษาเป็นเสาหลักของการพัฒนาชาติ และเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างอารยธรรมของประเทศ ดังนั้น ทุกฝ่ายจึงมีบทบาทและความรับผิดชอบในการส่งเสริมความก้าวหน้าทางการศึกษา

Al – Rashiff H. Mastul, Dwi Sulisworo, Murshida A. Montasir, Bonjovi H. Hajan, Potchong M. Jackaria, Fauzia S. Latif and Elvinia R. Alivio (2024, pp. 2930 – 2941) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดตาวี – ตาวี ประเทศฟิลิปปินส์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การบริหารที่ดีควรผสมผสานทั้งภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนในตาวี – ตาวีสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมได้โดยใช้ทั้ง การให้รางวัลและแรงจูงใจควบคู่ไปกับ การเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร

Zhiyenbayeva, N., Sabirov, A., Troyanskaya, M., Ryabova, E., & Salimova, S. (2022, pp. 255 – 267) ได้ทำการศึกษาการนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้ร่วมกับการเรียนออนไลน์แบบบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นแนวทางที่ดีที่สุดในการบูรณาการการเรียนออนไลน์เข้ากับกระบวนการศึกษา เนื่องจากช่วยให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความร่วมมือ และขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการบริหารจัดการการศึกษานอกจากนี้ ผลการศึกษายังระบุว่า การประเมินและปรับใช้แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในมหาวิทยาลัย อาจเป็นแนวทางในการปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาและปฏิรูปสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน โดยมีจุดเด่นคือการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างจริงจัง จากการศึกษาหลายชิ้นพบว่า โรงเรียนที่นำแนวทางนี้มาใช้อย่างจริงจัง มักเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหาร ความร่วมมือ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องรู้สึกเป็นเจ้าของร่วม และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนในทางกลับกัน โรงเรียนที่ยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยเฉพาะจากครูหรือบุคลากรในโรงเรียน มักประสบปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงาน ความมุ่งมั่นลดลง และขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนอย่างแท้จริง ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหานี้ เช่น การกระจายอำนาจที่ไม่ชัดเจน หรือขาดแรงจูงใจด้านค่าตอบแทน ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมไม่ได้จำกัดเฉพาะในระดับภายในองค์กรเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนและภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการด้วย ซึ่งช่วยเสริม สร้างพลังร่วมทางสังคม และวางรากฐานที่มั่นคงต่อการพัฒนาทางการศึกษาในระยะยาว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ประกอบด้วย

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ประกอบด้วย

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,458 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 45 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 83 คน ครูหัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,240 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 164 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดย การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (R.V Krejcie & D.W. Morgan 1970: 610) จำนวน 331 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน จาก 45 โรงเรียน เพื่อให้ได้สัดส่วนระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยใช้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 45 โรงเรียน เป็นหน่วยสุ่ม และใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ได้แก่ ขนาดกลาง จำนวน 25 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 11 โรงเรียน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยเลือกผู้บริหารสถานศึกษาแบบเจาะจง ซึ่งแบ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. ขนาดกลาง จำนวน 50 คน
2. ขนาดใหญ่ จำนวน 22 คน
3. ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 18 คน

ขั้นที่ 3 ผู้วิจัยเลือกหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไปแบบเจาะจง จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ขนาดกลาง ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นหัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ดังนี้

1. ขนาดกลาง จำนวน 25 คน
2. ขนาดใหญ่ จำนวน 11 คน
3. ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 คน

ขั้นที่ 4 ผู้วิจัยกำหนดครูผู้สอน ที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นหน่วยสุ่ม โดยใช้ วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลากแบบใส่คืน ดังนี้ ขนาดกลาง จำนวน 3 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 4 คน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 5 คน ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูผู้สอน จำนวน 164 คน ดังนี้

1. ขนาดกลาง จำนวน 75 คน
2. ขนาดใหญ่ จำนวน 44 คน
3. ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 45 คน

ขั้นที่ 5 ผู้วิจัยกำหนดประธานกรรมการสถานศึกษาแบบเจาะจง จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นประธานกรรมการสถานศึกษาจำนวน 45 คน ดังนี้

1. ขนาดกลาง จำนวน 25 คน
2. ขนาดใหญ่ จำนวน 11 คน
3. ขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 9 คน

ดังนั้น จะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 90 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 164 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน รวมทั้งสิ้น 344 คน ดังตาราง 23 – 24

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 23 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละขนาด	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง				
	โรงเรียน (โรง)	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	หัวหน้างานบริหารทั่วไป (คน)	ครูผู้สอน (คน)	ประธานกรรมการสถานศึกษา	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	หัวหน้างานบริหารทั่วไป (คน)	ครูผู้สอน (คน)	ประธานกรรมการสถานศึกษา	รวม
ขนาดกลาง	25	49	25	597	25	696	50	25	75	25	175
ขนาดใหญ่	11	34	11	581	11	637	22	11	44	11	88
ขนาดใหญ่พิเศษ	9	45	9	1,062	9	1,125	18	9	45	9	81
รวม	45	128	45	2,240	45	2,458	90	45	164	45	344

ตาราง 24 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง					กลุ่มตัวอย่าง				
			ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม
1	โพธิแสนวิทยา	กลาง	2	1	31	1	16	2	1	3	1	7
2	คำเพิ่มพิทยา	กลาง	2	1	33	1	37	2	1	3	1	7
3	หนองหลวงศึกษา	กลาง	2	1	31	1	37	2	1	3	1	7
4	ท่าแร่ศึกษา	กลาง	2	1	30	1	35	2	1	3	1	7
5	เทพสวัสดิ์วิทยา	กลาง	2	1	9	1	34	2	1	3	1	7
6	ดงมะไฟวิทยา	กลาง	2	1	27	1	13	2	1	3	1	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง					กลุ่มตัวอย่าง				
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม
7	เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี	กลาง	3	1	12	1	31	2	1	3	1	7
8	บ้านบัวราษฎร์บำรุง	กลาง	2	1	15	1	17	2	1	3	1	7
9	ภูริทัตต์วิทยา	กลาง	2	1	14	1	19	2	1	3	1	7
10	บะฮีวิทยาคม	กลาง	2	1	13	1	15	2	1	3	1	7
11	ช้างมิ่งพิทยานุกูล	กลาง	2	1	9	1	17	2	1	3	1	7
12	ลำปลาหางวิทยา	กลาง	2	1	9	1	13	2	1	3	1	7
13	วาริชวิทยา	กลาง	2	1	9	1	13	2	1	3	1	7
14	นิคมน้ำอูนเจริญวิทยา	กลาง	2	1	23	1	13	2	1	3	1	7
15	กุดเรือคำพิทยาคาร	กลาง	2	1	24	1	27	2	1	3	1	7
16	หนองแวงวิทยา	กลาง	2	1	12	1	28	2	1	3	1	7
17	ศึกษาประชาสามัคคี	กลาง	2	1	21	1	16	2	1	3	1	7
18	พระเทพญาณวิศิษฏ์โพธิ์ชัยทองวิทย์	กลาง	2	1	9	1	24	2	1	3	1	7
19	ท่าสงครามวิทยา	กลาง	2	1	8	1	13	2	1	3	1	7
20	แวงพิทยาคม	กลาง	2	1	26	1	12	2	1	3	1	7

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง					กลุ่มตัวอย่าง				
			ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการ	รวม
21	โคกสีวิทยาสรรค์	กลาง	2	1	25	1	30	2	1	3	1	7
22	บงเหนือวิทยาคม	กลาง	2	1	13	1	29	2	1	3	1	7
23	ดานมวงคำพิทยาคม	กลาง	1	1	13	1	17	2	1	3	1	7
24	โพนพิทยาคม	กลาง	2	1	17	1	16	2	1	3	1	7
25	ทานผู้หญิงจันทิมา พึ่งบารมี	กลาง	2	1	28	1	21	2	1	3	1	7
26	มัธยมวาริชภูมิ	ใหญ่	4	1	66	1	32	2	1	4	1	8
27	เจริญศิลป์ศึกษา (โพธิ์คำอนุสรณ์)	ใหญ่	3	1	34	1	72	2	1	4	1	8
28	พรรณาวุฒาจารย์	ใหญ่	4	1	58	1	39	2	1	4	1	8
29	กุสุมาลย์วิทยาคม	ใหญ่	3	1	72	1	64	2	1	4	1	8
30	คำตากล้าราชประชาสงเคราะห์	ใหญ่	4	1	56	1	77	2	1	4	1	8
31	กุดบากพัฒนาศึกษา	ใหญ่	4	1	64	1	62	2	1	4	1	8
32	รมเกล้า	ใหญ่	4	1	71	1	70	2	1	4	1	8
33	เต่างอยพัฒนศึกษา	ใหญ่	3	1	41	1	77	2	1	4	1	8
34	โพนงามศึกษา	ใหญ่	4	1	51	1	46	2	1	4	1	8
35	ธรรมบวรวิทยา	ใหญ่	2	1	35	1	57	2	1	4	1	8
36	สองดาววิทยาคม	ใหญ่	3	1	33	1	39	2	1	4	1	8
37	สกลราชวิทยานุกูล	ใหญ่พิเศษ	5	1	174	1	38	2	1	5	1	9

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 24 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง					กลุ่มตัวอย่าง				
			ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	บรรณารักษ์	รวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	บรรณารักษ์	รวม
37	สกลราชวิทยานุกูล	ใหญ่พิเศษ	5	1	174	1	38	2	1	5	1	9
38	ธาตุนารายณ์วิทยา	ใหญ่พิเศษ	5	1	146	1	181	2	1	5	1	9
39	สกลนครพัฒนศึกษา	ใหญ่พิเศษ	5	1	91	1	153	2	1	5	1	9
40	สว่างแดนดิน	ใหญ่พิเศษ	5	1	118	1	98	2	1	5	1	9
41	เตรียมอุดมศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ใหญ่พิเศษ	5	1	126	1	125	2	1	5	1	9
42	พังโคนวิทยาคม	ใหญ่พิเศษ	5	1	84	1	133	2	1	5	1	9
43	บ้านม่วงพิทยาคม	ใหญ่พิเศษ	5	1	89	1	91	2	1	5	1	9
44	มัธยมวานรนิวาส	ใหญ่พิเศษ	5	1	137	1	96	2	1	5	1	9
45	อากาศอำนวยศึกษา	ใหญ่พิเศษ	5	1	97	1	44	2	1	5	1	9
รวม			128	45	2,240		2,458	90	45	164	45	344

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List) มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพ
    1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
    1.2 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป
    1.3 ครูผู้สอน
    1.4 ประธานกรรมการสถานศึกษา
2. ขนาดโรงเรียน
    2.1 โรงเรียนขนาดกลาง
    2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่
    2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
3. ประสบการณ์การทำงาน
    3.1 น้อยกว่า 5 ปี
    3.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
    3.3 มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Rensis Likert’s Method ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย
2. การตัดสินใจร่วมกัน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล
5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน
6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้าน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Rensis Likert’s Method ประกอบด้วย

1. ด้านการบริหาร
2. ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

4. ด้านงานกิจการนักเรียน

5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

แบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert's Method มีความหมายและค่าน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามด้วยตนเองโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตามข้อ 1 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แล้วกำหนดคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย

4.4 ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสอบถามตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.5 นำร่างแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม โดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป จากนั้นนำมาปรับปรุงสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องถูกต้องและสมบูรณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จำแนกเป็นอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รายละเอียดดังต่อไปนี้

4.5.1 คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

4.5.1.1 อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และหรือด้านนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ต่ำกว่า

10 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน ได้แก่ นายธนปกรณ์ อวนป้อง ผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา

4.5.1.3 รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไปของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในงานบริหารทั่วไปในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน ได้แก่ นายนพดล ครสาย รองผู้อำนวยการโรงเรียนร่มเกล้า

4.5.1.4 ครูผู้สอนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ นางสาวกิตติวัฒนา ผาใต้ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่มเกล้า

4.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 ชุด ได้แก่

4.6.1 โรงเรียนขนาดกลาง โดยแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน จำนวน 4 โรงเรียน รวมจำนวน 16 คน

4.6.2 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 5 คน จำนวน 2 โรงเรียน รวมจำนวน 14 คน

4.6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน จำนวน 4 โรงเรียน รวมจำนวน 20 คน

4.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยตัดข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.23 ออกไป และนำคำถามที่ใช้ได้ มาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α – Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 117) พบว่า

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ได้มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.660 – 0.880 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.905

และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.630 – 0.860 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.886

4.8 นำร่างแบบสอบถามที่ได้เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อีกครั้ง

4.9 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขจนสมบูรณ์ดีแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวจากกลุ่มตัวอย่าง และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการเก็บข้อมูลผ่านระบบ Google form โดยแนบลิ้งค์ (Link) หรือคิวอาร์ โค้ด (QR – Code)

5.3 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วรวบรวมแบบสอบถามแล้วนำไปกรอกข้อมูลในระบบต่อไป

5.4 ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล มีลำดับดังนี้

6.1 นำข้อมูลกรอกลงในแบบฟอร์มซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูล เพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม / ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

6.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA)

6.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation) มีค่าระหว่าง –1 ถึง +1 ถ้าค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะ ที่คล้อยตามกัน ถ้าเป็นไปในทิศทางลบ แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม

ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย

ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

ค่า r มีเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันร่วมมีความสัมพันธ์กันมาก

ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2 – tailed) หากค่า Sig. (2 – tailed) มีค่าน้อยกว่า .05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2 – tailed) มีค่ามากกว่า .05 แสดงว่าตัวแปรสองตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กันหลัง จากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากูร, 2553, หน้า 376 – 377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.91 – 1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.90 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.70 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

6.7 วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป และครูผู้สอน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

7.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

7.1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของ เพียร์สัน (Pearson)

7.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach' s Alpha coefficient)

7.2 สถิติพื้นฐาน

7.2.1 ร้อยละ (Percentage)

7.2.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

7.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

7.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

7.3.2 สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในส่วนของการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนและประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

7.3.4 สมมติฐานข้อ 5 ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

7.3.5 สมมติฐานข้อ 6 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมมาพิจารณา ถ้าพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านใดที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนไปสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอวิธีหรือแนวทางพัฒนาการการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านนั้นต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านนั้น ๆ ให้สมบูรณ์ต่อไป โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ มีคุณสมบัติและรายชื่อ ดังนี้

1.1 อาจารย์สถาบันอุดมศึกษา ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้บริหารการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นายมงคลชัย รัตนอ่อน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน ได้แก่

1.3.1 นายธนปกรณ์ อวนป้อง ผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

1.3.2 ดร.ประจักร เข็มใคร ผู้อำนวยการโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลราชวิทยานุกูล วิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

1.4 รองผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มงานบริหารทั่วไป สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้น พื้นฐานที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน ได้แก่ นายวีรวัฒน์ จุดดา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา

1.5 หัวหน้างานบริหารทั่วไป ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหัวหน้างานบริหารทั่วไป ไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 1 คน ได้แก่ นายณัฐกร นันทแพง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานบริหารทั่วไป โรงเรียนดงมะไฟวิทยา

1.6 ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์สอนไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไปจำนวน 2 คน ดังนี้

1.6.1 นางสาวสิรินยา ผิวบุญเรือง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา

1.6.2 นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์ ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7 ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา จำนวน 1 คน ได้แก่ นายประสาน ภูดี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้นำการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวม มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปใช้ในการภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้นำข้อความที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอเป็นรายข้อเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
%	แทน	ร้อยละ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที (t–test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F–test)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
X_{total}	แทน	การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวม
X_1	แทน	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

X_2 แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน

X_3 แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

X_4 แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

X_5 แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

X_6 แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

Y_{total} แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยรวม

Y_1 แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการบริหาร

Y_2 แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

Y_3 แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

Y_4 แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านงานกิจการนักเรียน

Y_5 แทน ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R_2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจพยากรณ์

α แทน ค่าคงที่ของพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

b แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

β แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

S.E.b แทน ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวแปรพยากรณ์

S.E.est แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์

Y' แทน การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Z' แทน ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ได้จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน 344 ฉบับ โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 90 ฉบับ หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป จำนวน 45 ฉบับ ครูผู้สอน จำนวน 164 ฉบับ และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 344 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของทั้งหมด จากนั้นได้ตรวจให้ คะแนนตามเกณฑ์ให้คะแนนตามที่กำหนดไว้แล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ การทดสอบ (F – test) แบบการวิเคราะห์ แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำ การทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.4 สมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ การทดสอบ (F – test) แบบการวิเคราะห์ แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำ การทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

2.5 สมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก” โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation)

2.6 สมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาร้อยละ (Percentage)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 45 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 164 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน ดังตาราง 25

ตาราง 25 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

(n = 344)

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพ		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	90	26.2
2. หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	45	13.1
3. ครูผู้สอน	164	47.6
4. ประธานกรรมการสถานศึกษา	45	13.1
รวม	344	100
ขนาดโรงเรียน		
1. โรงเรียนขนาดกลาง	175	50.9
2. โรงเรียนขนาดใหญ่	88	25.6
3. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	81	23.5
รวม	344	100
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1. น้อยกว่า 5 ปี	59	17.2
2. ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	101	29.3
3. มากกว่า 10 ปี	184	53.5
รวม	344	100

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 25 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 เป็นหัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 เป็นครูผู้สอน จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 และเป็นประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่ใน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และน้อยที่สุดอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5

เมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 344 คน ตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการวิเคราะห์โดยรวมและรายด้าน ดังต่อไปนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม ดังตาราง 26

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม

ด้านที่	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ค่าสถิติ (n=344)		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	4.49	0.50	มาก
2	ด้านการตัดสินใจร่วมกัน	4.42	0.52	มาก
3	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	4.52	0.50	มากที่สุด
4	ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	4.51	0.51	มากที่สุด
5	ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	4.78	0.34	มากที่สุด
6	ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.81	0.35	มากที่สุด
รวม		4.63	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 26 พบว่า การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$= 4.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($\bar{X}$= 4.81), ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ($\bar{X}$= 4.78), ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ($\bar{X}$= 4.52), ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($\bar{X}$= 4.51), ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ($\bar{X}$= 4.49), และน้อยที่สุด คือ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ($\bar{X}$= 4.42) ตามลำดับ

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก”

จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

2.1.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา รายด้าน ดังตาราง 27 – 32

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ค่าสถิติ (n=344)		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.49	0.51	มาก
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร	4.54	0.55	มากที่สุด
3	ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่	4.43	0.62	มาก
4	ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้	4.56	0.59	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ค่าสถิติ (n=344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
5	ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	4.44	0.62	มาก
รวม		4.49	0.50	มาก

จากตาราง 27 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.49) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้ ($\overline{X}$ = 4.56) , ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.54) , ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ($\overline{X}$ = 4.49) , ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ($\overline{X}$ = 4.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่ ($\overline{X}$ = 4.43)

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจร่วมกัน

ข้อที่	ด้านการตัดสินใจร่วมกัน	ค่าสถิติ (n=344)		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ท่านได้แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจโดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร	4.45	0.62	มาก
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน	4.41	0.61	มาก
3	ท่านได้เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	4.40	0.58	มาก
4	ท่านได้มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม	4.34	0.60	มาก
5	ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับทราบเหตุผล ความโปร่งใส และการสื่อสารผลการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในหมู่สมาชิกขององค์กร	4.52	0.51	มากที่สุด
รวม		4.42	0.52	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 28 พบว่า ด้านการตัดสินใจร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับทราบเหตุผล ความโปร่งใส และการสื่อสารผลการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในหมู่สมาชิกขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.52) ท่านได้แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจ โดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.45) ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน ($\overline{X}$ = 4.41) ท่านได้เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ($\overline{X}$ = 4.40) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.34)

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน	4.44	0.69	มาก
2	ท่านได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง	4.38	0.65	มาก
3	ท่านได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมงาน และนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	4.50	0.59	มาก

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
4	ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแจ้งปัญหาได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของทีม	4.54	0.56	มากที่สุด
5	ท่านได้แสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยข้อมูลการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปกปิด และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน	4.59	0.55	มากที่สุด
6	ท่านได้ปฏิบัติงานตามระเบียบ นโยบาย และแนวทางขององค์กรอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝ่าฝืนหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน	4.70	0.52	มากที่สุด
รวม		4.52	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านได้ปฏิบัติงานตามระเบียบ นโยบาย และแนวทางขององค์กรอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝ่าฝืนหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ($\overline{X}$ = 4.70) ท่านได้แสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยข้อมูลการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปกปิดและสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน ($\overline{X}$ = 4.59) ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแจ้งปัญหาได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของทีม ($\overline{X}$ = 4.54) ท่านได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมงาน และนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.50) ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน ($\overline{X}$ = 4.44) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง ($\overline{X}$ = 4.38)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

ข้อที่	ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน	4.37	0.61	มาก
2	ท่านได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล	4.46	0.56	มาก
3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส	4.58	0.55	มากที่สุด
4	ท่านได้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ	4.59	0.59	มากที่สุด
5	ท่านได้ร่วมกันนำผลจากการติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น	4.56	0.55	มากที่สุด
รวม		4.51	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.51) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านได้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ($\overline{X}$ = 4.59) ท่านได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส ($\overline{X}$ = 4.58) ท่านได้ร่วมกันนำผลจากการ

ติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น ($\overline{X}$ = 4.56) ท่านได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล ($\overline{X}$ = 4.42) และครูมีการสื่อสารด้วยความจริงใจและเข้าใจข่าวสารที่ได้รับตรงกัน ($\overline{X}$ = 4.46) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน ($\overline{X}$ = 4.37)

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน

ข้อที่	ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ท่านมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร	4.74	0.44	มากที่สุด
2	ท่านเอาใจใส่ต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร	4.81	0.39	มากที่สุด
3	ท่านยินดีแนะนำองค์กรของท่านให้ผู้อื่นรู้จัก	4.86	0.35	มากที่สุด
4	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น	4.80	0.40	มากที่สุด
5	ท่านได้แสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง	4.69	0.46	มากที่สุด
รวม		4.78	0.34	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.78) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดย

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านยินดีแนะนำองค์กรของท่านให้ผู้อื่นรู้จัก ($\overline{X}$ = 4.86) ท่านเอาใจใส่ต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.81) ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น ($\overline{X}$ = 4.80) ท่านมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร ($\overline{X}$ = 4.74) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านได้แสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.69)

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ข้อที่	ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือบิดเบือน และกล้าแสดงจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม	4.89	0.31	มากที่สุด
2	ท่านปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ	4.85	0.36	มากที่สุด
3	ท่านมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	4.69	0.46	มากที่สุด

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
5	ท่านสามารถรักษาความลับ เคารพสิทธิและขอบเขตส่วนบุคคลของเพื่อนร่วมงาน และไม่ใช้ข้อมูลหรือความสัมพันธ์ในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น	4.78	0.55	มากที่สุด
4	ท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์	4.83	0.37	มากที่สุด
รวม		4.81	0.35	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.81) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือบิดเบือน และกล้าแสดงจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.89) ท่านปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ ($\bar{X}$ = 4.85) ท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}$ = 4.83) ท่านสามารถรักษาความลับ เคารพสิทธิและขอบเขตส่วนบุคคลของเพื่อนร่วมงาน และไม่ใช้ข้อมูลหรือความสัมพันธ์ในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น ($\bar{X}$ = 4.78) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านมีความรู้ทักษะ และความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ($\bar{X}$ = 4.69)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.2 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลทั้งโดยรวมและรายด้าน ดังต่อไปนี้

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม ดังตาราง 33

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	ด้านการบริหาร	4.71	0.50	มากที่สุด
2	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	4.67	0.44	มากที่สุด
3	ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่	4.59	0.45	มากที่สุด
4	ด้านงานกิจการนักเรียน	4.72	0.42	มากที่สุด
5	ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	4.77	0.34	มากที่สุด
รวม		4.78	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.78) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ($\overline{X}$ = 4.77) ด้านงานกิจการนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.72) ด้านการบริหาร

($\overline{X}$ = 4.71) ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ($\overline{X}$ = 4.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ($\overline{X}$ = 4.59) ตามลำดับ

ดั้งนั้น ผลการทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา” จากการทดสอบค่าเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา รายด้าน ดังตาราง 34 – 38

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการบริหาร

ข้อที่	ด้านการบริหาร	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน	4.78	0.48	มากที่สุด
2	สถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง	4.72	0.51	มากที่สุด
3	สถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อพัฒนางานบริหาร	4.67	0.62	มากที่สุด
4	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผน ควบคุมภายใน และประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	4.71	0.52	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการบริหาร	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสต่อคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง	4.67	0.60	มากที่สุด
รวม		4.71	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 34 พบว่า ด้านการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.71) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจาก มากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน ($\overline{X}$ = 4.78) สถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.72) สถานศึกษาของท่านมีการวางแผน ควบคุมภายใน และประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ($\overline{X}$ = 4.71) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุดเท่ากัน 2 ด้าน คือ สถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคเพื่อพัฒนางานบริหาร ($\overline{X}$ = 4.67) และสถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสต่อคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง ($\overline{X}$ = 4.67)

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ข้อที่	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.74	0.48	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
2	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.69	0.54	มากที่สุด
3	สถานศึกษาของท่านมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และตอบสนองต่อการบริการ	4.68	0.52	มากที่สุด
4	สถานศึกษาของท่าน มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง	4.59	0.56	มากที่สุด
5	สถานศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ	4.64	0.64	มากที่สุด
รวม		4.67	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 35 พบว่า ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.67) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ($\overline{X}$ = 4.74) บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\overline{X}$ = 4.69) สถานศึกษาของท่านมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และตอบสนองต่อการบริการ ($\overline{X}$ = 4.68) และสถานศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 4.64) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง ($\overline{X}$ = 4.59)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

ข้อที่	ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า	4.50	0.67	มาก
2	สถานศึกษาของท่านมีการบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	4.62	0.50	มากที่สุด
3	สถานศึกษาของท่านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนและการทำงาน	4.67	0.51	มากที่สุด
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ	4.53	0.53	มากที่สุด
5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างโปร่งใส	4.62	0.49	มากที่สุด
รวม		4.59	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 36 พบว่า ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาของท่านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนและการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.67) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 ข้อคือ สถานศึกษาของท่านมีการบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างโปร่งใส ($\bar{X}$ = 4.62) และสถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.53) ตามลำดับ และข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า ($\overline{X}$ = 4.50)

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านงานกิจการนักเรียน

ข้อที่	ด้านงานกิจการนักเรียน	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง	4.76	0.49	มากที่สุด
2	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมนักเรียนเพื่อวางแผนแก้ไขอย่างเหมาะสม	4.78	0.43	มากที่สุด
3	สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ	4.69	0.47	มากที่สุด
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	4.71	0.46	มากที่สุด
5	สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุง	4.66	0.55	มากที่สุด
รวม		4.72	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 37 พบว่า ด้านงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.72) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมนักเรียน

เพื่อวางแผนแก้ไขอย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.78) สถานศึกษาของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ($\overline{X}$ = 4.76) สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ($\overline{X}$ = 4.71) และสถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ ($\overline{X}$ = 4.69) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุง ($\overline{X}$ = 4.66)

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

ข้อที่	ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	ค่าสถิติ (n = 344)		การแปลความหมาย
		$\overline{X}$	S.D.	
1	สถานศึกษาของท่านมีการสำรวจความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.82	0.39	มากที่สุด
2	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ	4.74	0.44	มากที่สุด
3	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	4.69	0.46	มากที่สุด
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด
5	สถานศึกษาของท่านมีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ	4.79	0.48	มากที่สุด
รวม		4.77	0.34	มากที่สุด

จากตาราง 38 พบว่า ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.77) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ สถานศึกษาของท่านมีการสำรวจความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ($\overline{X}$ = 4.82) สถานศึกษาของท่านมีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ ($\overline{X}$ = 4.79) สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ($\overline{X}$ = 4.78) และสถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ ($\overline{X}$ = 4.74) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือ บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ($\overline{X}$ = 4.69)

2.3 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ การทดสอบ (F – test) แบบการวิเคราะห์ แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำ การทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

2.3.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ดังตาราง 39

ตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	0.31	3	0.10	0.61	0.608
	ภายในกลุ่ม	57.53	340.00	0.17		
	รวม	57.84	343.00			
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.34	3	0.11	0.66	0.576
	ภายในกลุ่ม	57.96	340	0.17		
	รวม	58.30	343			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	0.41	3	0.14	0.83	0.481
	ภายในกลุ่ม	56.41	340	0.17		
	รวม	56.82	343			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.53	3	0.18	1.02	0.383
	ภายในกลุ่ม	58.78	340	0.17		
	รวม	59.31	343			
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.30	3	0.10	0.61	0.611
	ภายในกลุ่ม	56.31	340	0.17		
	รวม	56.61	343			
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.56	3	0.19	1.09	0.353
	ภายในกลุ่ม	58.16	340	0.17		
	รวม	58.72	343			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.39	3	0.13	0.83	0.479
	ภายในกลุ่ม	52.84	340	0.16		
	รวม	53.23	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 39 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 40

ตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	0.73	2	0.36	1.43	0.241
	ภายในกลุ่ม	86.81	341	0.26		
	รวม	87.54	343			
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	1.56	2	0.78	2.90	0.056
	ภายในกลุ่ม	91.70	341	0.27		
	รวม	93.25	343			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	1.48	2	0.74	2.96	0.053
	ภายในกลุ่ม	84.99	341	0.25		
	รวม	86.46	343			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.63	2	0.31	1.21	0.299
	ภายในกลุ่ม	88.75	341	0.26		
	รวม	89.38	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 40 (ต่อ)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.69	2	0.34	3.02*	0.050
	ภายในกลุ่ม	38.65	341	0.11		
	รวม	39	343			
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.90	2	0.45	3.71*	0.025
	ภายในกลุ่ม	41.20	341	0.12		
	รวม	42.10	343			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.90	2	0.45	2.50	0.085
	ภายในกลุ่ม	61.69	341	0.18		
	รวม	62.59	343			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) ดังตาราง 41

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ขนาดโรงเรียน	ขนาดโรงเรียน			
			ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ขนาดใหญ่พิเศษ
1. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน		$\bar{X}$	4.56	4.56	4.41
	ขนาดกลาง	4.56	–	-0.05	0.11*
	ขนาดใหญ่	4.56	–	–	0.18
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.41	–	–	–
2. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน		$\bar{X}$	4.86	4.78	4.74
	ขนาดกลาง	4.86	–	0.07	0.12*
	ขนาดใหญ่	4.78	–	–	0.05
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.74	–	–	–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม พบว่า

ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดกลาง

ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตาม

ขนาดโรงเรียน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดกลาง

2.3.3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ดังตาราง 42

ตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2.07	2	1.03	4.12*	0.017
	ภายในกลุ่ม	85.47	341	0.25		
	รวม	87.54	343			
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	0.49	2	0.24	0.90	0.409
	ภายในกลุ่ม	92.77	341	0.72		
	รวม	93.25	343			
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่	ระหว่างกลุ่ม	1.59	02	0.79	3.19*	0.042
	ภายในกลุ่ม	84.88	341	0.25		
	รวม	86.47	343			
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.07	2	0.54	2.06	0.128
	ภายในกลุ่ม	88.31	341	0.26		
	รวม	89.38	343			
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2	0.55	4.86**	0.008
	ภายในกลุ่ม	38.25	341	0.11		
	รวม	39.34	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 42 (ต่อ)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	ระหว่างกลุ่ม	2.44	2	1.22	10.49**	0.001
	ภายในกลุ่ม	39.66	341	0.12		
	รวม	42.10	343			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.89	2	0.94	5.30**	0.005
	ภายในกลุ่ม	60.70	341	0.18		
	รวม	62.59	343			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ผู้วิจัย ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม ดังตาราง 43

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ประสบการณ์การทำงาน	ประสบการณ์การทำงาน			
			น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย		$\bar{X}$	4.34	4.58	4.49
	น้อยกว่า 5 ปี	4.34	–	–0.24*	–0.15
	5 – 10 ปี	4.58		–	0.08
	มากกว่า 10 ปี	4.49			–
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่		$\bar{X}$	4.66	4.54	4.47
	น้อยกว่า 5 ปี	4.66	–	0.12	–0.19*
	5 – 10 ปี	4.54		–	0.06
	มากกว่า 10 ปี	4.47			–
3. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน		$\bar{X}$	4.81	4.86	4.73
	น้อยกว่า 5 ปี	4.81	–	–0.05	0.08
	5 – 10 ปี	4.86		–	0.13*
	มากกว่า 10 ปี	4.73			–
4. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน		$\bar{X}$	4.91	4.89	4.73
	น้อยกว่า 5 ปี	4.91	–	0.02	0.18*
	5 – 10 ปี	4.89		–	0.16*
	มากกว่า 10 ปี	4.73			–

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 43 (ต่อ)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ประสบการณ์การทำงาน	ประสบการณ์การทำงาน			
			น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
รวม		$\bar{X}$	4.65	4.74	4.57
	น้อยกว่า 5 ปี	4.65	–	–0.08	0.08
	5 – 10 ปี	4.74		–	0.17*
	มากกว่า 10 ปี	4.57			–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม พบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี มีความเห็นมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความเห็นมากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี มีความเห็นมากกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

ดังนั้น จากสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” พบว่า จำแนกตามสถานภาพ และจำแนกตามขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย แต่จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2.4 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” โดยใช้ค่าสถิติได้แก่ การทดสอบ (F – test) แบบการวิเคราะห์ แปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำ การทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

2.4.1 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

จำแนกตามสถานภาพ ดังตาราง 44 – 47

ตาราง 44 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
1.ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	0.14	3	0.46	0.18	0.909
	ภายในกลุ่ม	85.68	340	0.25		
	รวม	85.82	343			
2.ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	0.75	3	0.25	1.29	0.278
	ภายในกลุ่ม	65.65	340	0.19		
	รวม	66.39	343			
3.ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	1.58	3	0.26	2.68*	0.047
	ภายในกลุ่ม	66.57	340	0.19		
	รวม	68.15	343			
4.ด้านงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.79	3	0.03	0.15	0.931
	ภายในกลุ่ม	60.12	340	0.18		
	รวม	60.19	343			
5.ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.18	3	0.06	0.49	0.684
	ภายในกลุ่ม	40.21	340	0.12		
	รวม	40.38	343			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.28	3	0.09	0.51	0.678
	ภายในกลุ่ม	62.30	340	0.18		
	รวม	62.58	343			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 44 พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มี 1 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

ตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method)

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	สถานภาพ	สถานภาพ				
			ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานกลุ่มงานบริหารทั่วไป	ครูผู้สอน	ประธานกรรมการสถานศึกษา
1. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่		$\bar{X}$	4.48	4.65	4.61	4.67
	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.48	–	-0.17*	-0.13*	-0.19*
	หัวหน้างานกลุ่มงานบริหารทั่วไป	4.65	–	–	0.04	-0.02
	ครูผู้สอน	4.61	–	–	–	-0.06
	ประธานกรรมการสถานศึกษา	4.67	–	–	–	–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe –

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Method) วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีความต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีความเห็นมากกว่า หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

ตาราง 46 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	แสดงความแปรปรวน	SS	d.f	Ms	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.05	0.951
	ภายในกลุ่ม	85.79	341	0.25		
	รวม	85.82	343			
2. ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	0.25	0.778
	ภายในกลุ่ม	66.29	341	0.19		
	รวม	0.42	343			
3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.42	2	0.13	1.07	0.344
	ภายในกลุ่ม	67.72	341	0.19		
	รวม	68.14	343			
4. ด้านงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.03	2	0.01	0.10	0.900
	ภายในกลุ่ม	60.15	341	0.17		
	รวม	60.19	343			
5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2	0.02	0.21	0.808
	ภายในกลุ่ม	40.33	341	0.11		
	รวม	40.38	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 46 (ต่อ)

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	แสดงความแปรปรวน	SS	d.f	Ms	F	Sig.
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.19	2	0.09	0.52	0.59
	ภายในกลุ่ม	62.39	341	0.18		
	รวม	62.58	343			

จากตาราง 46 พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
1. ด้านการบริหาร	ระหว่างกลุ่ม	2.13	2	1.06	4.34*	0.014
	ภายในกลุ่ม	83.68	341	0.24		
	รวม	85.82	343			
2. ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	0.57	2	0.28	1.49	0.226
	ภายในกลุ่ม	65.81	341	0.19		
	รวม	66.39	343			
3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่	ระหว่างกลุ่ม	0.38	2	0.19	0.96	0.381
	ภายในกลุ่ม	67.76	341	0.19		
	รวม	68.14	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 47 (ต่อ)

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	แสดงความแปรปรวน	SS	df	Ms	F	Sig.
4. ด้านงานกิจการนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.28	2	0.64	3.71*	0.025
	ภายในกลุ่ม	58.91	341	0.17		
	รวม	60.19	343			
5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.07	2	0.03	0.32	0.722
	ภายในกลุ่ม	40.30	341	0.11		
	รวม	40.38	343			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.10	0.58	0.559
	ภายในกลุ่ม	62.36	341	0.18		
	รวม	62.58	343			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 พบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จำนวน 2 ด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือด้านการบริหาร และด้านงานกิจการนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method)

ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	ประสบการณ์การทำงาน	ประสบการณ์การทำงาน			
			น้อยกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	มากกว่า 10 ปี
1. ด้านการบริหาร		$\bar{X}$	4.78	4.59	4.75
	น้อยกว่า 5 ปี	4.78	–	0.19	0.02
	5 – 10 ปี	4.59	–	–	–0.17*
	มากกว่า 10 ปี	4.75	–	–	–
2. ด้านงานกิจการนักเรียน		$\bar{X}$	4.61	4.69	4.77
	น้อยกว่า 5 ปี	4.61	–	–0.07	–0.16*
	5 – 10 ปี	4.69	–	–	0.09
	มากกว่า 10 ปี	4.77	–	–	–

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 48 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านที่ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe – Method) วิเคราะห์ ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม พบว่า ด้านการบริหาร ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี และด้านงานกิจการนักเรียน ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ป

ดังนั้น จากสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่า “ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน” ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ทั้งการจำแนกสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2.5 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก” โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์อย่างง่าย ของเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation) ดังตาราง 49

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 49 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	X_{total}	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y_{tatal}	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5
X_{total}	–												
X_1	.968**	–											
X_2	.953**	.904**	–										
X_3	.960**	.914**	.894**	–									
X_4	.960**	.919**	.893**	.913**	–								
X_5	.961**	.917**	.897**	.912**	.911**	–							
X_6	.950**	.912**	.891**	.888**	.883**	.891**	–						
Y_{tatal}	.878**	.846**	.861**	.848**	.854**	.823**	.815**	–					
Y_1	.838**	.797**	.821**	.817**	.820**	.789**	.778**	.955**	–				
Y_2	.843**	.809**	.838**	.805**	.820**	.791**	.783**	.962**	.903**	–			
Y_3	.838**	.809**	.832**	.812**	.810**	.789**	.766**	.960**	.903**	.900**	–		
Y_4	.834**	.807**	.810**	.805**	.812**	.778**	.784**	.961**	.892**	.909	.900**	–	
Y_5	.858**	.837**	.828**	.831**	.836**	.803**	.801**	.959**	.884**	.906**	.904**	.911**	–

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 49 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($rX_{total}Y_{total} = 0.878^{**}$) ส่วนความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนโดยรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจร่วมกัน ($rX_2Y_{total} = 0.861^{**}$) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($rX_4Y_{total} = 0.854^{**}$) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ($rX_3Y_{total} = 0.848^{**}$) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ($rX_1Y_{total} = 0.846^{**}$) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ($rX_5Y_{total} = 0.823^{**}$) และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($rX_6Y_{total} = 0.815^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมแต่ละด้านกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวม พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ($rX_1X_{total} = 0.968^{**}$) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ($rX_5X_{total} = 0.961^{**}$) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ($rX_3X_{total} = 0.960^{**}$) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($rX_4X_{total} = 0.960^{**}$) การตัดสินใจร่วมกัน ($rX_2X_{total} = 0.953^{**}$) และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($rX_6X_{total} = 0.950^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนแต่ละด้านกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนโดยรวม พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ($rY_2Y_{total} = 0.962^{**}$) ด้านงานกิจการนักเรียน ($rY_4Y_{total} = 0.961^{**}$) ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ($rY_3Y_{total} = 0.960^{**}$) ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ($rY_5Y_{total} = 0.959^{**}$) และด้านการบริหาร ($rY_1Y_{total} = 0.955^{**}$)

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 5 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก”

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังตาราง 50 – 55

ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครโดยรวม (Y_{toyal})

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal})	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.846**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.861**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.848**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.854**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.823**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.815**	สูง
รวม (X)	0.878**	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครโดยรวม (Y_{toyal}) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง 0.878 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .861**) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .854**) และลำดับที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_3Y_{toyal} = .848**)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 51 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการบริหาร

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ด้านการบริหาร (Y_1)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.797**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.821**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.817**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.820**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.789**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.778**	สูง
รวม (X)	0.838**	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 51 ผลการวิเคราห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านการบริหาร (Y_1) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง .838 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .821**) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .820**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_3Y_{toyal} = .817**)

ตาราง 52 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.809**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.838**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.805**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.820**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.791**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.783**	สูง
รวม (X)	0.843	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 52 ผลการวิเคราห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2)พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง .843 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .838**) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .820**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_1Y_{toyal} = .809**)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 53 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.809**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.832**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.812**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.810**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.789**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.766**	สูง
รวม (X)	0.838**	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 53 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง .838 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .832**) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_3Y_{toyal} = .812**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_1Y_{toyal} = .809**)

ตาราง 54 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านงานกิจการนักเรียน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ด้านงานกิจการนักเรียน (Y_4)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.807**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.810**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.805**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.812**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.778**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.784**	สูง
รวม (X)	0.834**	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 54 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการบริหาร พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง .838 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .812**) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .810**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_1Y_{toyal} = .807**)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 55 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์

การบริหารแบบมีส่วนร่วม (x)	ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y_5)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)	0.837**	สูง
2. ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2)	0.828**	สูง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)	0.831**	สูง
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)	0.836**	สูง
5. ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (x_5)	0.803**	สูง
6. ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (x_6)	0.801**	สูง
รวม (X)	0.858**	สูง

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 55 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y5) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง .858 เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (x_1)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_1Y_{toyal} = .837**) รองลงมา คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .836**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หน้าที่ (x_3)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง (rX_3Y_{toyal} = .831**)

ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงมีความสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก”

2.6 ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร” โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) ดังตาราง 56

ตาราง 56 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยรวม (Y_{total})

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
1. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)	0.51	0.26	0.26	0.69	0.13	0.57	5.28**	0.00
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1)	0.53	0.28	0.27	1.11	0.13	1.31	8.40**	0.00
3. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	0.59	0.35	0.35	-0.82	0.10	-1.00	-8.52**	0.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 56 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
4. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5)	0.61	0.38	0.37	-0.54	0.15	-0.43	-3.69**	0.00
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล(X_4)	0.63	0.39	0.38	-0.33	0.08	-0.40	-4.17**	0.00
6. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	0.65	0.42	0.41	0.35	0.09	0.41	3.89**	0.00

a = 2.620 $S.E._{est}$ = ±0.32910

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 56 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า ทั้ง 6 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.31 รองลงมา คือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ -1.00 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.57 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เท่ากับ –0.43 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.41 และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.40 ทั้ง 6 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 41.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.32910

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_{total}' = 2.62 + 1.11X_1 - 0.82X_2 + 0.35X_3 - 0.33X_4 - 0.54X_5 + 0.69X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Ytotal}' = 1.31Zx_1 - 1.00Zx_2 + 0.41Zx_3 - 0.40Zx_4 - 0.43Zx_5 + 0.57Zx_6$$

ตาราง 57 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการบริหาร (Y_1)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย(X_1)	0.47	0.22	0.22	1.36	0.16	1.38	8.58**	0.00
2. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	0.53	0.28	0.26	–0.93	0.12	–0.97	–8.02**	0.00
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	0.59	0.35	0.35	0.48	0.11	0.48	4.48**	0.00
4. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5)	0.60	0.36	0.35	–0.67	0.18	–0.45	–3.82**	0.00
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)	0.61	0.37	0.36	–0.26	0.10	–0.27	–2.72**	0.01

ตาราง 57 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน(X_6)	0.62	0.38	0.37	0.40	0.16	0.28	2.57**	0.01

a = 2.947 $S.E._{est}$ = ±0.39628

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 57 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า ทั้ง 6 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการบริหาร (Y_1) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.38 รองลงมาคือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.97 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.48 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.46 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน($_{X6}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.28 และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.27 ทั้ง 6 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนด้านการบริหาร (Y_1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 37.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.39628

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_1' = 2.95 + 1.37X_1 - 0.93X_2 + 0.48X_3 - 0.26X_4 - 0.67X_5 + 0.40X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y1}' = 1.38Z_{X1} - 0.97Z_{X2} + 0.48Z_{X3} - 0.27Z_{X4} - 0.46Z_{X5} + 0.28Z_{X6}$$

ตาราง 58 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.$_b$	β	t	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	0.65	0.43	0.42	0.53	0.07	0.61	7.24**	0.00
2. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	0.76	0.58	0.57	-1.02	0.08	-1.21	-12.76**	0.00
3. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1)	0.78	0.60	0.60	1.22	0.09	1.40	14.19**	0.00
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)	0.77	0.60	0.59	-0.31	0.06	-0.36	-4.78**	0.00
5. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)	0.78	0.61	0.60	0.17	0.06	0.14	2.76	0.01

a = 1.874 S.E.$_{est}$ = ±0. 27800

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 58 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 5 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.40 รองลงมาคือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –1.21 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.61 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.36 และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน(X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.14 ทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 60.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.27800

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_2' = 1.87 + 0.53X_3 - 1.02X_2 + 1.22X_1 - 0.31X_4 + 0.17X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y2}' = 0.61Z_{X3} - 1.21Z_{X2} + 1.40Z_{X1} - 0.36Z_{X4} + 0.14Z_{X6}$$

ตาราง 59 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
1. การเป็นเจ้าของค์กรร่วมกัน (X_5)	0.45	0.20	0.20	0.72	0.12	0.55	6.21**	0.00
2. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (X_3)	0.48	0.23	0.23	0.40	0.08	0.46	5.11**	0.00
3. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล(X_4)	0.49	0.24	0.24	-0.23	0.07	-0.26	-3.23**	0.00
4. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)	0.52	0.27	0.26	-0.35	0.11	-0.28	-3.11**	0.00

a = 2.051 $S.E._{est}$ = ±0.38440

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 59 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3) ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเป็นเจ้าของค์กรร่วมกัน (X_5) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการเป็นเจ้าของค์กรร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.55 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.46 ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์

เท่ากับ –0.28 และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.–0.26 ซึ่งตัวแปร ทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 26.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.38440

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_3' = 2.05 + 0.72X_5 + 0.40X_3 - 0.23X_4 - 0.35X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y3}' = 0.55Z_{X5} + 0.46Z_{X3} - 0.26Z_{X4} - 0.28Z_{X6}$$

ตาราง 60 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านงานกิจการนักเรียน (Y_4)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย(X_1)	0.55	0.30	0.30	1.13	0.09	1.36	12.05**	0.00
2. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	0.65	0.42	0.42	–0.74	0.08	–0.92	–9.13**	0.00
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	0.66	0.43	0.43	0.21	0.07	0.26	3.27**	0.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 60 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)	0.67	0.44	0.44	–0.18	0.07	–0.21	–2.43*	0.02

a = 1.868 $S.E._{est}$ = ±0.31481

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 60 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านงานกิจการนักเรียน (Y4) ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) และการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.36 รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.92 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.26 และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.21 ซึ่งตัวแปร ทั้ง 4 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านงานกิจการนักเรียน (Y4) ได้ร้อยละ 44.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.31481

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_4' = 2.76 + 1.13X_1 - 0.74X_2 + 0.21X_3 - 0.18X_4$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y4}' = 1.36Z_{X1} - 0.92Z_{X2} + 0.26Z_{X3} - 0.21Z_{X4}$$

ตาราง 61 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์(Y_5)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	b	S.E.b	β	t	Sig.
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1)	0.49	0.24	0.24	0.85	0.08	1.25	10.74**	0.00
2. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	0.59	0.35	0.34	-0.66	0.07	-1.00	-9.56**	0.00
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	0.63	0.39	0.39	0.32	0.06	0.47	5.86**	0.00
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)	0.64	0.41	0.40	-0.18	0.06	-0.27	-2.97**	0.00

a = 3.206 $S.E._{est}$ = ±0.26593

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 61 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 6 ด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y_5) ได้โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.25 รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ –1.00 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.47 และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.27 ซึ่งตัวแปร ทั้ง 4 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y5) ได้ร้อยละ 40.6 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.26593

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_5' = 3.21 + 0.84X_1 - 0.66X_2 + 0.32X_3 - 0.18X_4$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Y5}' = 1.25ZX_1 - 1.00ZX_2 + 0.47ZX_3 - 0.27ZX_4$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 62 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตัวแปรพยากรณ์/การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ตัวแปรเกณฑ์/ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน						สรุป
	ด้านการบริหาร (Y_1)	ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (Y_2)	ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ (Y_3)	ด้านงานกิจการนักเรียน (Y_4)	ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ (Y_5)	รวม (Y_t)	
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1)	✓	✓	X	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา
2. การตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	✓	✓	X	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา
5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5)	✓	X	✓	X	X	✓	ต้องพัฒนา
6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)	✓	✓	✓	X	X	✓	ต้องพัฒนา

✓ หมายถึง มีอำนาจพยากรณ์

X หมายถึง ไม่มีอำนาจพยากรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 62 พบว่า สามารถสรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในภาพรวม จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้วิจัยจึงนำไปหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาต่อไป

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 6 ที่ว่า “การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 6 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน

แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

"...ในการทำงานอยากให้มีการกำหนดเป้าหมายที่ยืดหยุ่น งานบริหารทั่วไปมันมีเหตุการณ์เฉพาะหน้าเยอะ การมีส่วนร่วมควรอยู่ในรูปแบบของการร่วมกันแก้ปัญหา มากกว่าการมานั่งเขียนแผนในกระดาษเพียงอย่างเดียว..."

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...อยากให้ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้พูดบ้าง การวางแผนเป้าหมายมักจะจบที่ห้องประชุมครูหัวหน้างาน แต่ครูผู้สอนคือคนที่ต้องรับนโยบายไปทำ การพัฒนาควรเน้นไปที่การสร้างทีมงาน เพื่อลดช่องว่างระหว่างระดับบริหารกับระดับปฏิบัติ..."

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการลดภาระงานที่ไม่จำเป็น ครูจะอยากร่วมวางแผนก็ต่อเมื่อเขารู้สึกว่า การวางแผนนั้นช่วยให้งานบริหารทั่วไปมันง่ายขึ้นและเป็นระบบมากขึ้น ไม่ใช่เพิ่มภาระให้เขา การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารแผนงานก็จะมีส่วนช่วยได้มาก..."

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

"...ในโรงเรียนขนาดใหญ่ การทำงานแบบมีส่วนร่วมต้องมีระบบคณะกรรมการ เราต้องกระจายอำนาจให้กลุ่มงานบริหารทั่วไปมีสิทธิ์ตัดสินใจในระดับนโยบาย ผู้อำนวยการจะเน้นการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ทุกคนได้สะท้อนปัญหาจากงานที่ผ่านมาและร่วมกำหนดตัวชี้วัดของงานถัดไปร่วมกัน..."

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

"...ในงานบริหารทั่วไปหรืองานอื่น ๆ การสื่อสารสองทางสำคัญมาก เราต้องมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้คนทำงานหน้างานจริง ๆ ได้บอกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้มันทำได้จริงหรือไม่ในทางปฏิบัติ..."

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

“...ในมุมของชุมชน การมีส่วนร่วมคือการที่โรงเรียนถามเราว่าอยากเห็นเด็กเป็นแบบไหน งานบริหารทั่วไปเช่น อาคารสถานที่ ความปลอดภัย หรือความสัมพันธ์ชุมชน ควรให้กรรมการสถานศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มคิด ไม่ใช่แค่มาเซ็นชื่อรับทราบตอนแผนเสร็จแล้ว...”

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

“...ในเชิงนโยบายเราเน้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แนวทางคือต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก มากกว่าเป็นผู้สั่งการ และต้องมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันนั้นประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน...”

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

“...หัวใจสำคัญ คือ การสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจกัน ใช้หลักการบริหารแบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ เมื่อครูและบุคลากรเห็นว่าความเห็นของเขามีผลต่อการทำงานในงานบริหารทั่วไป เขาก็จะกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น...”

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

“...ควรเน้นเรื่องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ การมีส่วนร่วมจะไร้ทิศทางถ้าไม่มีข้อมูลที่ถูกต้อง ผู้บริหารควรเปิดเผยข้อมูลผลสัมฤทธิ์หรือปัญหาของโรงเรียนให้ทุกฝ่ายทราบอย่างโปร่งใส เพื่อให้การกำหนดเป้าหมายตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย...”

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

“...การวางแผน การมีเป้าหมายต้องเริ่มจากการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน โรงเรียนต้องเลิกใช้วิธีสั่งการจากบนลงล่าง แต่ต้องใช้กระบวนการทางวิชาการเข้ามาร่วมด้วย เช่น การทำ SWOT Analysis ที่ทุกคนมีส่วนร่วมจริง ๆ ไม่ใช่แค่ทำตามเอกสาร เพื่อให้ครูรู้สึกว่าเขาคือเจ้าของเป้าหมายนั้น...”

(สายันต์ บุญใบ , สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

ตาราง 63 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X1)	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 3	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 4	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 5	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 6	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 7	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 8	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 9	ผู้ทรงคุณวุฒิ ท่านที่ 10	ความถี่ (f=10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน		✓		✓			✓		✓	✓	5	50
2. การทำงานมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้					✓	✓		✓	✓		4	40
3. มีการกระจายอำนาจและให้อิสระในการตัดสินใจ	✓		✓	✓			✓				4	40
4. มีการเสนอกระบวนการทำงาน		✓	✓	✓						✓	4	40
5. มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก						✓	✓				2	20

จากตาราง 63 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X1) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 5 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X1) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. มีเป้าหมายร่วมกัน
2. มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้
3. มีการกระจายอำนาจ และให้อิสระในการตัดสินใจ
4. มีการเสนอกระบวนการทำงานร่วมกัน
5. มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านการตัดสินใจร่วมกัน ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

"...การตัดสินใจจะประสบความสำเร็จได้ต้องเริ่มจากการรับฟังความเห็นจากระดับล่างขึ้นไป ไม่ใช่รอรับคำสั่งจากข้างบนเพียงอย่างเดียว ควรมีการตั้งคณะทำงานที่มาจากความสมัครใจในแต่ละโครงการ เพื่อให้คนที่รู้ปัญหาหน้างานจริง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารจัดการ..."

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...ควรให้ความสำคัญกับเรื่องความชัดเจนของข้อมูล ก่อนจะตัดสินใจ ในงานบริหารทั่วไปทุกคนควรเข้าถึงข้อมูลชุดเดียวกันอย่างเปิดเผย เพื่อให้ข้อเสนอแนะที่ออกมาตั้งอยู่บนความจริงและมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้..."

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...งานบริหารทั่วไปมีกฎระเบียบทางราชการ แต่การตัดสินใจร่วมกันคือการมาช่วยกันหาทางออกที่ยืดหยุ่นภายใต้กฎระเบียบนั้น และที่สำคัญคือเมื่อตัดสินใจไปแล้ว ทุกฝ่ายต้องมีส่วนรับผิดชอบในผลลัพธ์ที่ตามมาร่วมกันด้วย..."

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

"...โรงเรียนขนาดใหญ่ต้องอาศัยโครงสร้างที่เข้มแข็ง เน้นการกระจายอำนาจให้แต่ละฝ่ายบริหารจัดการตนเองในระดับหนึ่ง โดยให้หัวหน้างานมีสิทธิ์ตัดสินใจเบื้องต้น แล้วค่อยนำมติเหล่านั้นมากลั่นกรองร่วมกันในที่ประชุมบริหารเพื่อหาข้อสรุปสุดท้ายร่วมกัน..."

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

"...การทำงานต้องมีระบบ ขั้นตอนการตัดสินใจต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหา การเสนอทางเลือก และการร่วมกันประเมินความเป็นไปได้ ควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจให้แม่นยำมากขึ้น..."

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...การตัดสินใจร่วมกันต้องก้าวข้ามแค่บุคลากรในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีบทบาทในการร่วมพิจารณาแผนงานบริหารทั่วไปที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนและทรัพยากรของท้องถิ่น โรงเรียนควรจะรับฟังความต้องการจากชุมชน และชุมชนควรจะร่วมให้ความเห็นชอบในแนวทางปฏิบัติร่วมกัน..."

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

"...โรงเรียนควรจะเป็นศูนย์กลางการตัดสินใจ ผู้บริหารต้องปรับบทบาทจากผู้สั่งการมาเป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมที่แท้จริงภายในสถานศึกษา..."

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

"...เราต้องสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ จะจัดให้มีการระดมความคิดเห็นก่อนตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อให้ทุกคนรู้สึกปลอดภัยที่จะพูดและเสนอทางเลือกใหม่ ๆ โดยไม่มีกำแพงเรื่องตำแหน่งงานมาปิดกั้น..."

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

"...ความสำเร็จของการตัดสินใจร่วมกันอยู่ที่การมีจุดมุ่งหมายเดียวกันครับ หากบุคลากรทุกคนมีความเข้าใจในเป้าหมายของสถานศึกษาที่ตรงกัน การร่วมตัดสินใจในงานบริหารทั่วไปจะราบรื่นและไปในทิศทางเดียวกันครับ

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

"...กระบวนการที่สำคัญคือการมอบอำนาจและการเสริมสร้างศักยภาพให้ทีมงาน ผู้บริหารต้องเชื่อมั่นในตัวผู้ใต้บังคับบัญชา และหลังจากการตัดสินใจต้องมีการนำผลมาทบทวนร่วมกัน เพื่อนำข้อผิดพลาดมาพัฒนาการทำงานในครั้งต่อไป..."

(สายันต์ บุญใบ , สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 64 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ ชัยเดช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ศรีสุข	ความถี่ (f=10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. มีการกระจายอำนาจ	✓			✓	✓		✓		✓	✓	6	60
2. มีความถูกต้อง โปร่งใสตามระเบียบ		✓	✓	✓	✓					✓	5	50
3. มีการสร้างความไว้วางใจและระดมความคิด	✓	✓					✓	✓	✓		5	50
4. มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากภายนอก และสร้างเครือข่าย						✓	✓	✓		✓	4	40
5. มีความรับผิดชอบผลของการตัดสินใจร่วมกัน			✓		✓					✓	3	30
6. มีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์เดียวกัน							✓		✓		2	20

จากตาราง 64 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 6 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตัดสินใจร่วมกัน (X_2) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. มีการกระจายอำนาจ
2. มีความถูกต้อง โปร่งใสตามระเบียบ
3. มีการสร้างความไว้วางใจ และระดมความคิด
4. มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากภายนอก และสร้างเครือข่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

5. มีความรับผิดชอบผลของการตัดสินใจร่วมกัน

6. มีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์เดียวกัน

3. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...การจะให้เราออกมารับผิดชอบหน้าที่อย่างเต็มใจ มันต้องเริ่มจากการที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้เราเลือกงานตามความถนัด ไม่ใช่สั่งการลงมาอย่างเดียว ถ้าเราได้ทำในสิ่งที่ชอบ เราจะรู้สึกว่างานนั้นเป็นของเรา และจะดูแลอย่างดีที่สุดโดยไม่ต้องมีใครมาบอก...”

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

“...ความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นได้จริง ต้องมีระบบการให้ขวัญและกำลังใจที่ชัดเจนครับ เมื่อครูทุ่มเทแรงกายแรงใจไปกับงานบริหารทั่วไปแล้ว ผลตอบแทนหรือการชื่นชมควรจะสมน้ำสมเนื้อ เพื่อให้เขารู้สึกว่าความรับผิดชอบที่เขาแบกไว้นั้นมีคุณค่าต่อองค์กร"

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

“...การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณให้เพียงพอเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเรามอบหมายหน้าที่ให้เขาทำ แต่ไม่มีเครื่องมือหรือฐานข้อมูลที่ช่วยให้งานง่ายขึ้น เขาก็จะท้อและไม่อยากรับผิดชอบ การมีระบบสนับสนุนที่ดีจะช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบได้มาก...”

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

“...การบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องเน้นการกระจายอำนาจ และมีการสร้างความเป็นเจ้าของร่วม ลดความเป็นลำดับขั้น และเปลี่ยนมาเป็นการสร้างความตระหนักว่าทุกตำแหน่งคือฟันเฟืองสำคัญ เมื่อเขารู้ว่าบทบาทของเขาส่งผลต่อภาพลักษณ์โรงเรียน เขาก็จะกำกับตนเองให้รับผิดชอบหน้าที่ได้ดีขึ้น...”

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

“...ควรจะเน้นเรื่องการสื่อสารและการสร้างความเข้าใจในเป้าหมาย บ่อยครั้งที่ความรับผิดชอบมีความบกพร่อง เป็นเพราะเขาไม่เข้าใจว่าต้องทำไปเพื่ออะไร ถ้าเราสื่อสารให้ชัดเจนว่างานบริหารทั่วไปมันเชื่อมโยงกับคุณภาพผู้เรียนอย่างไร ทุกคนก็จะกระตือรือร้นที่จะทำหน้าที่ของตนเอง...”

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

“...การพัฒนาความรับผิดชอบควรเปิดให้คนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย เมื่อครูและบุคลากรรู้สึกว่าสังคมกำลังเฝ้าดูและให้กำลังใจ เขาจะมีความตื่นตัวในการทำหน้าที่มากขึ้น...”

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

“...โรงเรียนต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบพี่น้องที่ช่วยประคับประคองกัน การรับผิดชอบต่อหน้าที่จะไม่เป็นภาระหากเราสร้างบรรยากาศที่ทุกคนยินดีช่วยเหลือกัน และมีการกำกับติดตามที่เป็นระบบจากผู้บริหาร...”

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

“...มีการวางระบบการตรวจสอบที่โปร่งใส ต้องมีตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตกลงร่วมกัน ไม่ใช่การจับผิด แต่เป็นการช่วยกันดูว่างานในหน้าที่นั้น ๆ ติดขัดตรงไหน การที่ทุกคนรับรู้มาตรฐานเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบโดยอัตโนมัติ...”

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

“...ความรับผิดชอบเกิดจากการมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ หากผู้บริหารใช้วิธีการปรึกษาหารืออย่างแท้จริงก่อนลงมือทำ บุคลากรจะเกิดความผูกพันทางใจกับแผนงานนั้น และนำไปสู่ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมาย...”

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...การพัฒนาด้านนี้ต้องอาศัยภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องทำตัวเป็นแบบอย่างในเรื่องความรับผิดชอบ และต้องกล้าที่จะมอบหมายงานสำคัญ ให้บุคลากรได้แสดงศักยภาพ พร้อมทั้งคอยเป็นพี่เลี้ยงที่ให้คำปรึกษามากกว่าการสั่งการเพียงอย่างเดียว..."

(สายันต์ บุญใบ , สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

ตาราง 65 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ทองสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ ภักดีวงศ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ ทองเหลือ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ สุทธิรัตน์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัทมา ศรีสุวรรณ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริพร ขันธวุฒิ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ยาวประภาษ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา ปิ่นใจ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ศรีโสภา	ความถี่ (f=10)	น้ำหนัก
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. สร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน	✓			✓					✓	✓	4	40
2. มีการตรวจสอบการทำงานที่โปร่งใส						✓	✓	✓		✓	4	40
3. มีการสื่อสารและเป้าหมายที่ชัดเจน					✓		✓	✓			3	30
4. มีการสนับสนุนและแรงจูงใจในการทำงาน		✓	✓					✓			3	30

จากตาราง 65 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 4 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. สร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน
2. มีการตรวจสอบการทำงานที่โปร่งใส
3. มีการสื่อสารและเป้าหมายที่ชัดเจน
4. มีการสนับสนุนและแรงจูงใจในการทำงาน

4. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

"...การติดตามประเมินผลไม่ควรเป็นการจับผิด แต่อยากให้เป็นการสะท้อนผลการทำงานร่วมกัน ถ้าเราเปิดโอกาสให้ครูผู้ปฏิบัติงานได้ร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ต้น เราจะรู้สึกสบายใจในการถูกประเมิน และยินดีที่จะให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อนำไปปรับปรุงงานบริหารทั่วไป..."

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...เราต้องเปลี่ยนทัศนคติเรื่องการประเมิน แทนที่จะรอให้ผู้บริหารมาตรวจฝ่ายเดียว ควรสนับสนุนให้เกิดการประเมินโดยเพื่อนร่วมงานในลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สิ่งนี้จะช่วยให้คนทำงานไม่รู้สึกเกร็ง และกล้าที่จะยอมรับข้อบกพร่องของงานเพื่อแก้ไขร่วมกัน..."

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...ใช้การนิเทศแบบกัลยาณมิตร การประเมินผลควรมาพร้อมกับการให้คำแนะนำ ไม่ใช่แค่ให้คะแนนแล้วจบไป หัวหน้างานต้องลงไปคลุกคลีและช่วยแก้ปัญหาหน้างาน นั่นคือการติดตามผลที่คนทำงานต้องการมากที่สุด..."

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

"...โรงเรียนขนาดใหญ่มีภาระงานซับซ้อน จึงเน้นการสร้างระบบรายงานผลที่ทุกคนเข้าถึงได้ การติดตามประเมินผลคือการสร้างเวทีสรุปบทเรียนเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้ทุกคนเห็นภาพรวมว่าสิ่งที่ทำลงไปมีจุดอ่อนจุดแข็งอย่างไร โดยเน้นการมีส่วนร่วมแบบประชาธิปไตยครับ"

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการติดตามผล เพื่อลดภาระงานเอกสาร ถ้าเรามีระบบที่รายงานผลได้รวดเร็วและทุกคนเห็นข้อมูลเดียวกัน จะช่วยให้การปรับปรุงงานบริหารทั่วไปทำได้ทันท่วงที และทุกคนรู้สึกว่าตนเองมีส่วนร่วมในการควบคุมคุณภาพงาน..."

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

"...ชุมชนและผู้ปกครองควรได้รับรู้ผลการดำเนินงานด้วย การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรเปิดพื้นที่ให้กรรมการสถานศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ และสะท้อนมุมมองจากคนนอก เพื่อให้งานบริหารโรงเรียนมีความชัดเจนและตรวจสอบได้จริงในสายตาสังคม..."

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

"...ส่งเสริมการติดตามผลตามสภาพจริง โรงเรียนต้องสร้างวัฒนธรรมการสะท้อนคิด การประเมินต้องนำไปสู่การพัฒนา ไม่ใช่การลงโทษ ผู้บริหารต้องสร้างความมั่นใจให้บุคลากรว่า ข้อมูลจากการประเมินจะถูกนำไปใช้เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณหรือทรัพยากรเพิ่มเติม..."

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

"...การประเมินไม่ใช่ทำแค่ตอนจบงาน แต่ต้องมีระบบกำกับติดตามเป็นระยะอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีการตั้งคณะทำงานร่วมจากหลายฝ่ายมาเป็นคณะกรรมการประเมิน เพื่อความโปร่งใสและให้ทุกกลุ่มงานได้เห็นการทำงานของกันและกัน..."

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

"...การประเมินผลต้องมีความหลากหลายของแหล่งข้อมูล ไม่ควรยึดติดกับตัวเลขเพียงอย่างเดียว แต่ต้องฟังเสียงสะท้อนเชิงคุณภาพจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม การฝึกอบรมให้ครูมีความรู้เรื่องเครื่องมือการประเมินจะช่วยให้การมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพมากขึ้น..."

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

“...สิ่งสำคัญที่สุดคือการนำผลการประเมินมาใช้จริง ถ้าประเมินแล้วเงียบหายไป ทุกคนจะหมดไฟในการร่วมมือ ครั้งหน้าเขาก็ไม่อยากทำ ผู้บริหารต้องแสดงให้เห็นว่าข้อเสนอแนะจากการติดตามผลถูกนำไปเปลี่ยนเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติใหม่ ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น...”

(สายันต์ บุญใบ , สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

ตาราง 66 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)	สิริมนา เสนีย์	ธีรัตน์ ตั้งมหาอินทร์	พเยาว์ ธนโชติ	จอมขวัญ ณรงค์	ศุภ์ ทนสระปรุ	บุตรี ทนสุขี	ชนิดาดี ยิ่งยศยง	ไปรัชญ์ ใจดี ธนโชติ	ชัชชัย ใพโรจน์	ปุณิกา ศนมัย	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$=10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการคิดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน	✓							✓	✓		4	40
2. มีการประเมินเพื่อพัฒนาและการสะท้อนผล		✓	✓				✓				4	40
3. สรุปบทเรียนร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง				✓			✓			✓	3	30
4. มีการพัฒนาระบบรายงานผลที่รวดเร็ว				✓	✓						2	20
5. ให้ทุกภาคส่วนร่วมรับรู้ผลการดำเนินงานและตรวจสอบข้อมูล						✓			✓		3	30

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

จากตาราง 66 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) ตามความคิดเห็นของผู้ทรง คุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 5 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการคิดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน
2. มีการประเมินเพื่อพัฒนาและการสะท้อนผล
3. มีการรายงานผลอย่างเป็นระบบ
4. สรุปบทเรียนร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง
5. ให้ทุกภาคส่วนร่วมรับรู้ผลการดำเนินงานและตรวจสอบข้อมูล

5. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...การที่ครูจะรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนได้นั้น ต้องเริ่มจากการที่เขาได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับความสามารถ และคำพูดของเขามีน้ำหนักในการตัดสินใจ ไม่ใช่แค่ทำตามคำสั่งจากบนลงล่างเพียงอย่างเดียว...”

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

“...สวัสดิการและการดูแลเอาใจใส่จากผู้บริหารเป็นเรื่องสำคัญ เมื่อครูรู้สึกว่าโรงเรียนคือบ้านที่ปลอดภัยและเกื้อกูลกัน เขาก็จะทุ่มเทแรงกายแรงใจเสมือนว่าเป็นงานของตัวเอง...”

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

“...งานบริหารทั่วไป เราต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่าย การเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมวางแผนตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ จะทำให้เขารู้สึกว่านโยบายเหล่านั้นมาจากความคิดของเขาเอง ไม่ใช่ถูกยัดเยียด...”

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

“...ต้องสร้างระบบที่ทุกคนมีส่วนในความสำเร็จและรับผิดชอบในความผิดพลาดร่วมกัน การกระจายอำนาจให้แต่ละฝ่ายมีงบประมาณและอำนาจตัดสินใจเองคือหัวใจสำคัญ...”

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

“...การเปิดเผยข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากทุกระดับชั้นจะช่วยลดช่องว่าง และทำให้ทุกคนรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของฟันเฟืองที่ขับเคลื่อนโรงเรียน...”

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

“...การดึงชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมจะช่วยกระตุ้นให้คนในโรงเรียนกระตือรือร้น เพราะเขารู้สึกว่ามีสายตาภายนอกที่คอยให้กำลังใจและคาดหวังความสำเร็จร่วมกันอยู่...”

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

“...การที่บุคลากรกล้าคิด กล้าทำ และได้รับคำชมเชยเมื่อสำเร็จจะเป็นแรงจูงใจชั้นดีในการสร้างจิตสำนึกรักองค์กร...”

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

“...เราต้องทำให้ครูเห็นว่าเป้าหมายของโรงเรียนกับเป้าหมายชีวิตเขามันเดินไปด้วยกันได้ เมื่อเขาเห็นความสำคัญของตนเองในภาพใหญ่ เขาก็จะเกิดความหวงแหนองค์กร...”

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

“...การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันเกิดจากความไว้วางใจ ผู้บริหารต้องลดบทบาทการควบคุม แต่เพิ่มบทบาทการเป็นผู้สนับสนุน เพื่อให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่เปี่ยมด้วยพลังสร้างสรรค์...”

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...เราต้องสร้างวัฒนธรรมที่เน้นคุณค่าและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน เมื่อคนมีความสุขในงานและมีความภูมิใจในผลงาน เขาก็จะปกป้องและรักษาองค์กรไว้อย่างดีที่สุด..."

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

ตาราง 67 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5)	สิ่งแวดล้อมในการทำงานเอื้อต่อการทำงานร่วมกัน	ผู้บริหารมีความเต็มใจที่จะรับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรทุกคน	ผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรทุกคนอย่างเหมาะสม	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ครูและบุคลากรทุกคนอย่างเหมาะสม	ผู้บริหารมีการสื่อสารข้อมูลข่าวสารให้ครูและบุคลากรทุกคนทราบอย่างทั่วถึง	ผู้บริหารมีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรทุกคนอย่างสม่ำเสมอ	ผู้บริหารมีการยกย่องชมเชยครูและบุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติงานได้ดีเด่น	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง	ผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน	ผู้บริหารมีการยกย่องชมเชยครูและบุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติงานได้ดีเด่น	ความถี่ (f=10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. การให้บุคลากรทุกระดับร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	✓		✓					✓		✓	4	40
2. มอบหมายงานตามความถนัด พร้อมให้สิทธิในการตัดสินใจ	✓			✓	✓				✓		4	40
3. การบริหารที่โปร่งใส เปิดรับฟังความคิดเห็น		✓	✓		✓				✓		4	40
4. การให้ขวัญกำลังใจและการเชิดชูเกียรติที่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจในสถาบัน		✓				✓	✓			✓	4	40

จากตาราง 67 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) ตามความคิดเห็นของผู้ทรง คุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 5 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การให้บุคลากรทุกระดับร่วมวางแผนและกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
2. มอบหมายงานตามความถนัด พร้อมให้สิทธิในการตัดสินใจ
3. การบริหารที่โปร่งใส เปิดรับฟังความคิดเห็น
4. การให้ขวัญกำลังใจและการเชิดชูเกียรติที่สะท้อนถึงความภาคภูมิใจในสถาบัน

6. ผลการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) ตัวอย่างประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

"...ความไว้วางใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อครูรู้สึกว่าผู้บริหารรับฟังเราจริง ๆ ไม่ใช่แค่รับฟังตามหน้าที่ แต่ต้องนำสิ่งที่พวกเราสะท้อนไปพิจารณาปรับปรุง เมื่อเราเห็นว่าความคิดเห็นของเรามีความหมาย ความเชื่อใจในการทำงานร่วมกันมันจะเกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ..."

(สิรินยา ผิวบุญเรือง, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...ความโปร่งใสเรื่องการจัดสรรผลประโยชน์และภาระงานเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าทุกคนได้รับความเป็นธรรม ไม่มีระบบพวกพ้อง ทุกคนก็จะทำงานด้วยความสบายใจและไว้วางใจว่าโรงเรียนจะดูแลเราอย่างเท่าเทียมกัน..."

(วิรัตน์ ติงมหาอินทร์, สัมภาษณ์, 22 ตุลาคม 2568)

"...การทำงานในกลุ่มบริหารทั่วไปมันมีความละเอียดอ่อน การให้กำลังใจและการร่วมทุกข์ร่วมสุขหน้างานเป็นตัวสร้างความไว้วางใจที่ดีที่สุด เมื่อเห็นว่าหัวหน้าไม่ทิ้งลูกน้องในยามที่มีปัญหา เขาก็จะไว้วางใจที่จะเดินตามและร่วมงานกับเราอย่างเต็มที่..."

(ณัฐกร นันทแพง, สัมภาษณ์, 29 ตุลาคม 2568)

"...ต้องแสดงความจริงใจเป็นอันดับแรก การบริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องอาศัยการมอบหมายงานด้วยความเชื่อมั่น ไม่จู้จี้จุกจิกจนเกินไป เมื่อเราให้เกียรติในความสามารถของเขา บุคลากรจะสัมผัสได้ถึงความไว้วางใจที่เรามีให้ และเขาจะตอบแทนด้วยความตั้งใจทำงาน..."

(ธนกรณ์ อวนป้อง, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

"...คำพูดเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าเราตกลงอะไรไว้กับทีมงานแล้วทำตามนั้น ได้จริง ความศรัทธาและความไว้วางใจจะตามมา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมขับเคลื่อนไปได้..."

(วีรวัฒน์ จุดดา, สัมภาษณ์, 30 ตุลาคม 2568)

"...ต้องเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานอย่างตรงไปตรงมา เมื่อทุกคนในทีมแสดงความบริสุทธิ์ใจในการทำงานต่อกัน ทุกคนก็พร้อมจะไว้วางใจและเข้ามาสนับสนุนการทำงานต่าง ๆ อย่างเต็มกำลัง..."

(ประสาน ภูดี, สัมภาษณ์, 5 พฤศจิกายน 2568)

"...ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างในการครองตน ครองคน และครองงาน ความไว้วางใจไม่ใช่สิ่งที่สร้างได้ในวันเดียว แต่เกิดจากการสะสมความดีและความเสมอต้นเสมอปลายในการบริหารจัดการ..."

(มงคลชัย รัตนอ่อน, สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2568)

"...เราต้องสร้างระบบที่ตรวจสอบได้ ความไว้วางใจไม่ได้เกิดจากความรู้สึกอย่างเดียว แต่เกิดจากการที่ทุกกระบวนการในงานบริหารทั่วไปมีความชัดเจน เปิดเผยข้อมูลได้ เมื่อไม่มีความลับต่อกัน ความระแวงในองค์กรก็จะลดน้อยลงไปเอง..."

(ประจักร์ เข็มใคร, สัมภาษณ์, 10 ธันวาคม 2568)

"...ความไว้วางใจเกิดจากการรับรู้ถึงความสามารถและความเมตตา ผู้บริหารต้องมีความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน เพื่อให้บุคลากรเชื่อมั่น และในขณะเดียวกันก็ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้เกิดความผูกพันทางใจร่วมกัน..."

(ธวัชชัย ไพไหล, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

"...การสื่อสารที่เปิดกว้างและตรงไปตรงมาเป็นสิ่งสำคัญ เราต้องสร้างบรรยากาศที่ทุกคนสามารถพูดความจริงได้โดยไม่ต้องกังวลถึงผลกระทบในทางลบ เมื่อมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นจริงต่อกัน ความเข้าใจผิดจะน้อยลง และความไว้วางใจจะมั่นคงขึ้น..."

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2569)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 68 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)

แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6)	สิรินยา ผิวบญเรือง	วิรัตน์ ติงมหาอินทร์	ณัฐกร นันทแพง	ธนปกรณ์ อวนป้อง	วีรวัฒน์ จุดดา	ประสาน ภูดี	มงคลชัย รัตนอ่อน	ประจักร์ เข็มใคร	ธวัชชัย ไพไหล	สายันต์ บุญใบ	ความถี่ (f=10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. การให้เกียรติ รักษาสัญญา และแสดงความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน				✓	✓		✓			✓	4	40
2. มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีระบบงานที่ชัดเจน		✓				✓		✓			3	30
3. มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงาน	✓								✓	✓	3	30
4. ไม่ทอดทิ้งกันในยามวิกฤต และการแสดงความเมตตาเพื่อสร้างความผูกพันในองค์กร			✓				✓		✓		3	30

จากตาราง 68 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) ตามความคิดเห็นของผู้ทรง คุณวุฒิ 10 ท่าน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาที่ตรงกันมากที่สุด 5 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1. การให้เกียรติ รักษาสัญญา และแสดงความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน

2. มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีระบบงานที่ชัดเจน

3. มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงาน

4. ไม่ทอดทิ้งกันในยามวิกฤต และการแสดงความเมตตาเพื่อสร้างความผูกพันในองค์กร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา

6. เพื่อหาอำนาจพยากรณ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน

5. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. การบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,458 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 45 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 83 คน ครูหัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,240 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน หัวหน้างานบริหารทั่วไป จำนวน 45 คน ครูผู้สอน จำนวน 164 คน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 45 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดย การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (R.V Krejcie & D.W. Morgan 1970, p. 610) จำนวน 331 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน จาก 45 โรงเรียน เพื่อให้ได้

สัดส่วนระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยใช้ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.453 – 0.784 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.942

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.377 – 0.826 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.946

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอ ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง ด้วยการเก็บข้อมูลผ่านระบบ Google form โดยแนบลิ้งค์ (Link) หรือ คิวอาร์ โค้ด (QR – Code)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วรวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำไปกรอกข้อมูลในระบบต่อไป

3.4 ประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล มีลำดับดังนี้

4.1 นำข้อมูลกรอกลงในแบบฟอร์มซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อส่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยการกำหนดเกณฑ์และความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงานโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA)

4.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

4.7 วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป และครูผู้สอน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การหาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยนำการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอำนาจพยากรณ์ต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร สรุปผลได้ ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ใน

ระดับมากและมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการตัดสินใจร่วมกัน ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ตามลำดับ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน

คือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

4. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จำนวน 2 ด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหาร และด้านงานกิจการนักเรียน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครโดยรวม (Y_{toyal}) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($rX_{total}Y_{total} = 0.878^{**}$) ส่วนความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้ง 6 ด้าน กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนโดยรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจร่วมกัน ($rX_2Y_{total} = 0.861^{**}$) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($rX_4Y_{total} = 0.854^{**}$) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ($rX_3Y_{total} = 0.848^{**}$) การมีส่วนร่วมในการวางแผน

กำหนดเป้าหมาย ($rX_1Y_{total} = 0.846^{**}$) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ($rX_5Y_{total} = 0.823^{**}$) และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($rX_6Y_{total} = 0.815^{**}$)

6. อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน พบว่า ทั้ง 6 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.31 รองลงมา คือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –1.00ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.57 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.43 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3)โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.41 และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.40 ทั้ง 6 ด้านนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 41.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.32910

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_{total}' = 2.62 + 1.11X_1 - 0.82X_2 + 0.35X_3 - 0.33X_4 - 0.54X_5 + 0.69X_6$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{Ytotal}' = 1.31Zx_1 - 1.00Zx_2 + 0.41Zx_3 - 0.40Zx_4 - 0.43Zx_5 + 0.57Zx_6$$

7. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีจำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย 2) ด้านการตัดสินใจร่วมกัน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และ 5) ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

7.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ในงานบริหารทั่วไปผู้บริหารควรส่งเสริมและกระตุ้นให้กลุ่มงานมีการวางแผน และกำหนดเป้าหมายร่วมกันมีการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ผู้บริหารควรมีการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่บุคลากรในการตัดสินใจ มีการเสนอกระบวนการทำงาน และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมกับหน่วยงานภายนอก

7.2 ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ในงานบริหารทั่วไปผู้บริหารควรมีการกระจายอำนาจ ส่งเสริมบุคลากรให้มีการทำงานที่มีความถูกต้อง โปร่งใสตามระเบียบ มีการสร้างความไว้วางใจและระดมความคิด รับฟังข้อคิดเห็นจากภายนอก และสร้างเครือข่ายข้อมูล นอกจากนี้ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อผลของการตัดสินใจร่วมกัน ส่งเสริมให้มีเป้าหมาย และวิสัยทัศน์เดียวกัน

7.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ในงานบริหารทั่วไปผู้บริหารควร ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของร่วมกัน มีการตรวจสอบการทำงานที่โปร่งใส การสื่อสารและเป้าหมายที่ชัดเจน และมีการสนับสนุนและแรงจูงใจในการทำงานผู้บริหารควร

7.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ในงานบริหารทั่วไปผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการคิดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน มีการประเมินเพื่อพัฒนาและการสะท้อนผล มีการรายงานผลอย่างเป็นระบบสรุปบทเรียนร่วมกัน และนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุง และให้ทุกภาคส่วนร่วมรับรู้ผลการดำเนินงานและตรวจสอบข้อมูล

7.5 ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในงานบริหารทั่วไปผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรให้เกียรติซึ่งกันและกัน รักษาสัญญา และแสดงความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารงานอย่างตรงไปตรงมา มีระบบงานที่ชัดเจน มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และรับฟังเสียงสะท้อนจากผู้ปฏิบัติงาน ไม่ทอดทิ้งกันในยามวิกฤต

และการแสดงความเมตตาเพื่อสร้างความผูกพันในองค์กร

อภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผล ตามผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการตัดสินใจร่วมกัน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างสัมพันธภาพที่ดีและการยอมรับในความสามารถของกันและกัน โดยมีรากฐานสำคัญของการทำงานร่วมกันคือ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ความไว้วางใจเปรียบเสมือนน้ำมันหล่อลื่น ที่ทำให้กลไกการบริหารงานในโรงเรียนขับเคลื่อนไปได้โดยปราศจากความขัดแย้งที่รุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารสมัยใหม่ที่เชื่อว่าความไว้วางใจเป็นปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน แสดงให้เห็นว่าบุคลากรไม่ได้มองว่าตนเองเป็นเพียงลูกจ้างหรือผู้รับคำสั่ง แต่มีความรู้สึกผูกพันและปรารถนาจะเห็นสถานศึกษาพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น ความรู้สึกนี้เองที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิด ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ที่สูงตามมา เพราะเมื่อคนรู้สึกเป็นเจ้าของ ย่อมมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของงานโดยอัตโนมัติ การมอบหมายงานจึงทำได้ง่ายขึ้น บุคลากรมีความรับผิดชอบสูงเพราะรู้ว่าบทบาทของตนส่งผลต่อภาพรวมของโรงเรียน การที่ด้านนี้อยู่ในระดับมากแสดงว่ามีการกระจายอำนาจที่ดี ไม่กระจุกตัวอยู่ที่ผู้บริหารเพียงคนเดียว ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่เริ่มมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 3 ด้านแรก สะท้อนว่าในทางปฏิบัติ การประเมินผลมักถูกมองว่าเป็นเรื่องของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนโยบาย อย่างไรก็ตาม การที่ยังอยู่ในระดับมากแสดงว่าโรงเรียนเริ่มเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากร

เข้ามามีบทบาทในการสะท้อนผลงาน เพื่อปรับปรุงงานมากขึ้น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย การที่ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยค่อนมาทางท้าย อาจเป็นเพราะการวางแผนในระบบราชการมักมีกรอบนโยบายจากส่วนกลาง กำหนดมาให้ส่วนหนึ่ง ทำให้พื้นที่ในการสร้างสรรค์เป้าหมายใหม่ ๆ โดยคนในพื้นที่อาจถูกจำกัดด้วยระเบียบหรือเวลา แต่การที่ยังอยู่ในระดับมากก็ถือเป็นสัญญาณที่ดีว่ามีการรับฟังความคิดเห็นก่อนทำแผนปฏิบัติงาน และด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการตัดสินใจร่วมกัน แต่แต่ยังอยู่ในระดับมากก็ถือเป็นธรรมชาติของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากตามระเบียบกฎหมายอำนาจการตัดสินใจสุดท้าย มักอยู่ที่ตัวผู้อำนวยการโรงเรียนตามกฎหมายคุ้มครองตำแหน่ง ทำให้บุคลากรอาจรู้สึกว่าตนเองมีบทบาทในการเสนอแนะมากกว่าตัดสินใจเด็ดขาด ซึ่งเป็นจุดที่ควรส่งเสริมให้เกิดการตัดสินใจแบบคณะกรรมการมากขึ้นในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของชุติมา เพ็ญศิริ (2565, หน้า 130) ที่กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุก/ระดับ เพื่อสร้างความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความไว้วางใจในองค์กร และยังสอดคล้องกับกำพล พาภักดี (2565, หน้า 21) ที่ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิด ผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามี ส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อ การพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์การและหน่วยงานที่ดีที่สุด

และสอดคล้องกับผลวิจัยของ พงศธร มหาวงศ์ (2563, หน้า 84) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้การบริหารงานประสบความสำเร็จในระดับมากที่สุดคือ ด้านความไว้วางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้ครูและบุคลากรกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน หากปราศจากความเชื่อมั่นต่อตัวผู้บริหารแล้ว การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจหรือการวางแผนย่อมเกิดขึ้นได้ยาก สุภาพร โสภิณ (2564, หน้า 45) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการตัดสินใจร่วมกัน ตามลำดับ กิตติคุณ กองสอน (2562, หน้า 112) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มักจะมีค่าเฉลี่ยลำดับท้าย ๆ เมื่อเทียบกับด้านอื่น แต่ยังอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโครงสร้างการบริหารโรงเรียนไทยยังยึดติดกับระบบรวมอำนาจไว้ที่ผู้บริหารตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตาม การส่งเสริม ความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กร จะเป็นตัวช่วยผลักดันให้การตัดสินใจร่วมกันมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทั้งกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานภายนอก การที่ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีและความเข้าใจอันดีต่อสถานศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานด้านอื่น ๆ ราบรื่นตามไปด้วย ปัจจัยเหล่านี้ทำให้การประสานงานและการประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงถึงความโดดเด่นในการเชื่อมโยงเครือข่ายองค์กร ในส่วนของงานกิจการนักเรียน มีผลในระดับมากที่สุดนี้สะท้อนว่าโรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม การที่หัวหน้ากลุ่มงานและครูให้ความสำคัญด้านนี้สูง แสดงว่าเป้าหมายหลักของโรงเรียนคือตัวนักเรียน เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ด้านการบริหาร ครอบคลุมการจัดโครงสร้างองค์กร งานธุรการ และงานสารบรรณมีผลในระดับมากที่สุดเช่นกัน แสดงให้เห็นถึงความ

เป็นมืออาชีพในการจัดระบบงานสำนักงาน การบริหารงานเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ การมีโครงสร้างที่ชัดเจนช่วยให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามความรับผิดชอบ ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ส่วนงานด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ แม้จะอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ค่าเฉลี่ยเริ่มขยับลงมาทางตอนท้าย อาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้โรงเรียนต้องปรับตัวและใช้งบประมาณในการจัดหาเครื่องมือ สื่อ หรือระบบฐานข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ อย่างไรก็ตาม การอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงว่าบุคลากรมีความพร้อมและทักษะดิจิทัลในเกณฑ์ที่ดีมาก และด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ การที่ด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แม้จะอยู่ในระดับมากที่สุด มักมีสาเหตุหลักมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ และอายุการใช้งานของอาคาร หรือสถานที่ต่าง ๆ เนื่องจากการพัฒนาอาคารสถานที่ต้องใช้ทุนทรัพย์สูงและต้องได้รับจัดสรรตามรอบงบประมาณจากส่วนกลาง ประกอบกับความต้องการใช้สถานที่ของโรงเรียนมัธยมที่มีจำนวนนักเรียนหนาแน่น ทำให้การบำรุงรักษาให้สมบูรณ์ ตลอดเวลานั้นทำได้ยากกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 27) ได้ให้ความหมายประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียนว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมถึงกระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคล การบริหารงานทั่วไป การจัดการทรัพยากร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครูและนักเรียน ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสิทธิศักดิ์ เพ็ชรยิ้ม (2563, หน้า 121) กล่าวว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานของโรงเรียน ที่เป็นตัวชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ ของการบริหารงานของโรงเรียนทั้งระบบทั้งปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการเพื่อสิ่งมุ่งหวังถึง ผลสำเร็จ และผลสำเร็จนั้นได้มาโดยการใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด การดำเนินการ เป็นไปอย่างประหยัด และบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทั้ง 22 ด้านและผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ ปะทะทา (2565, หน้า 102 – 105) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาตามความคาดหวังของบุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ

ท้าย ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลไว้ว่า เนื่องจากงบประมาณในการซ่อมบำรุงและปรับปรุงอาคารสถานที่มีจำกัด และต้องรอการจัดสรรตามงบประมาณรายปี ทำให้การตอบสนองต่อการชำรุดทรุดโทรมของอาคารทำได้ไม่ทันท่วงทีเท่ากับงานด้านอื่นที่เน้นการบริหารจัดการคนหรืองานสารบรรณ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ตามลำดับ เอกรินทร์ ชินสาร (2565, หน้า 148 – 150) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณและทรัพยากร ตามลำดับ สรุปได้ว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยนำมาคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านที่ได้ลำดับท้าย ๆ คือ ด้านทรัพยากร สอดคล้องในแง่ของระดับคะแนน และสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมัธยมในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการสื่อสาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ซึ่งส่งผลให้คะแนนด้านประชาสัมพันธ์นำโด่งกว่าด้านโครงสร้างพื้นฐาน

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมติฐาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรทุกฝ่ายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ต่างตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยมองว่าเป็นกลไกสำคัญในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับแนวคิดการกระจายอำนาจ ที่มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจและดำเนินงานร่วมกัน นอกจากนี้ในด้านการรับผิดชอบในหน้าที่ การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีความแตกต่าง เกิดจากบริบทของบทบาทหน้าที่ และระดับความผูกพันต่อภารกิจที่รับผิดชอบ โดยกลุ่มผู้บริหารและหัวหน้างานมักมุ่งเน้นการบริหารจัดการตามโครงสร้างและระเบียบปฏิบัติ ในขณะที่ครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ในเชิงปฏิบัติและการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ความแตกต่างที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า หัวใจของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครยังมีช่องว่างในเรื่องการหลอมรวมความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันที่ต้องอาศัยฐานของความไว้วางใจและการสื่อสารที่โปร่งใส หากขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ย่อมส่งผลให้การแบ่งความรับผิดชอบในหน้าที่เกิดความลักลั่นและไม่สอดประสานกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ระบุว่า การบริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้น ทุกภาคส่วนต้องก้าวข้ามขอบเขตหน้าที่ตามตำแหน่ง ไปสู่การสร้างวัฒนธรรมความเชื่อมั่นและการร่วมรับผิดชอบต่อเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของปิยะนันท์ ปัญญาศิริ (2564 ,หน้า 102 – 104) ที่ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าปัจจัยด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกันและการสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันเป็นปัจจัยสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้บริหารและครูผู้สอน เนื่องจากมุมมองในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการตัดสินใจในระดับนโยบายที่มีความแตกต่างกันตามสายงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนงเยาว์ เนาวรัตน์ (2546, หน้า 59) กล่าวว่า การเป็นเจ้าของร่วมกัน คือ การที่บุคลากรทุกระดับมีความภาคภูมิใจในองค์กร มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง และพร้อมที่จะเสียสละ ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อประโยชน์ขององค์กร และสุธิษา สมิตินันท์ (2553, หน้า 85) กล่าวว่า ความไว้วางใจเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะในองค์กรที่มีการทำงานแบบทีม หากปราศจากความไว้วางใจ ความร่วมมือจะไม่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับผลวิจัยของ อุดมเดช ขันคำ (2563, หน้า 118) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยโดยรวม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งใน

ด้านการวางแผน การตัดสินใจ และการร่วมรับผิดชอบ ซึ่งสะท้อนถึงการรับรู้นโยบายในระดับพื้นที่ภาคอีสานตอนบนที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระศักดิ์ พลสวัสดิ์ (2565, หน้า 84) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอนและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการรับรู้และมองเห็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ นิคม สกุลคู (2563, หน้า 88) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ วิไลวรรณ ปรเมศวร์ (2565, หน้า 125) ได้ศึกษา ปัจจัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกันและการร่วมรับผลประโยชน์ โดยกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษามองว่าการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการวางแผนงบประมาณยังมีข้อจำกัดเมื่อเทียบกับกลุ่มผู้บริหาร

3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่ความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน และมีเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกขนาดต้องเน้นการมีส่วนร่วม ทำให้ไม่ว่าโรงเรียนจะมีขนาดใดก็ตามผู้มีส่วนเกี่ยวข้องย่อมรับรู้ถึงความสำคัญของการทำงานร่วมกันในระดับที่ใกล้เคียงกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดเล็กมักมีบุคลากรน้อย ครูหนึ่งคนต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทำให้ความรู้สึกในการ ร่วมรับผิดชอบมีความเข้มข้นและชัดเจนกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีการแบ่งงานตามโครงสร้างที่ซับซ้อนและเป็นระบบเฉพาะส่วนมากขึ้น ส่วนในด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน โรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา มักมีความใกล้ชิดแบบเป็นกันเอง ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรได้ง่ายกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีช่องว่างระหว่างลำดับชั้นมากกว่า และในด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความไว้วางใจในโรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นอยู่กับระบบและระเบียบ ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของวิจิตร แก้วสว่าง (2563, หน้า 40) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ คือ การที่สมาชิกองค์กรมีความตั้งใจและใส่ใจในหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจัง รวมถึงการร่วมมือกับผู้อื่นในทีม เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม นอกจากนี้ Peter Senge (1990, p. 206) ที่กล่าวว่า การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันเกิดขึ้นเมื่อพนักงานรู้สึกว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์องค์กร และสามารถสร้างผลกระทบต่อทิศทางขององค์กรได้ และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญลักษณ์ วรโยธา (2563 ,หน้า 98) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้ผู้บริหารและครูไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ต่างได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมตามตัวชี้วัดการประเมินวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษาชาติเหมือนกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา กนกนันทพงศ์ (2563 ,หน้า 112) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากสถานศึกษามีการบริหารจัดการตามแนวทางกระจายอำนาจที่คล้ายคลึงกัน

3.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์

การทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมติฐานงานวิจัย และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ การที่บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน อาจเนื่องมาจากกลุ่มที่มี ประสบการณ์การทำงานสูงมักผ่านการบริหารงานในหลายรูปแบบและมองเห็นภาพรวมของระบบราชการได้ลึกซึ้งกว่า จึงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในเชิงคุณภาพและความมั่นคงขององค์กร ขณะที่กลุ่มที่มี ประสบการณ์น้อย อาจมองการมีส่วนร่วมในเชิงการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นหลัก ส่วนในด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะการสร้างความเป็นเจ้าของเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการสร้าง กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานนานมักมีความผูกพันและความภาคภูมิใจในความเป็นมาของโรงเรียนมากกว่ากลุ่มที่เพิ่งเข้ามาปฏิบัติงานใหม่ และในส่วนของด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ที่มีความแตกต่างที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ที่ต่างกันทำให้มุมมองต่อหน้าที่ต่างกัน กลุ่มประสบการณ์น้อยมักเน้นรับผิดชอบตามคำสั่ง ส่วนกลุ่มประสบการณ์สูงมักมองความรับผิดชอบในเชิงกลยุทธ์และการเป็นพี่เลี้ยง ซึ่งส่งผลต่อความรู้สึกในการร่วมรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของโรงเรียนในภาพรวม สอดคล้องกับแนวคิดของ Dennis Bakke (2005, p. 118) กล่าวว่า หากพนักงานทุกคนรู้สึกว่าตนเป็นเจ้าขององค์กร จะเกิดแรงจูงใจจากภายใน ไม่ใช่จากคำสั่งหรือตำแหน่ง ทำให้องค์กรมีพลังและนวัตกรรมสูง นอกจากนี้กมลชนก ศรีวรรณา (2561, หน้า 25 – 26) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการวางแผนกิจกรรมและการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนส่งผลให้เกิดความเข้าใจเป้าหมายร่วม และทำให้การปฏิบัติงานมีทิศทางที่ชัดเจนและร่วมแรงร่วมใจกันมากขึ้น ความร่วมมือในการวางแผนในสถานศึกษาไม่เพียงเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร แต่ยังส่งเสริมความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในองค์กรและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร พงษ์ศิริ (2563 ,หน้า 112) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มี ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเฉพาะด้านการเป็นเจ้าขององค์กรและการร่วมตัดสินใจ และยังสอดคล้องกับงานวิจัย

ของธนสาร วรพงษ์ (2561 ,หน้า 138) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยยืนยันว่า ประสบการณ์การทำงานเป็นตัวแปรสำคัญ ที่ทำให้การรับรู้ถึงความยุติธรรมและความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย อาจเป็นเพราะ เนื่องจากงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขอบข่ายงานที่ชัดเจนตามกฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ทุกฝ่ายรับรู้ถึงมาตรฐานและตัวชี้วัดความสำเร็จในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร อาจมีการวางระบบการนิเทศติดตามและรายงานผลที่เป็นรูปธรรม ทำให้บุคลากรทุกระดับมองเห็นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของงานในมุมมองที่สอดคล้องกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้กำหนดนโยบายหรือผู้ปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของพิมพ์พรรณ ทองคำ (2563, หน้า 102) ที่กล่าวว่า การทำงานอย่างมีประสิทธิผล คือการบรรลุผลสำเร็จในเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ อธิกุล กุลนรัตน์ (2567, หน้า 56) ที่กล่าวว่า การบริหารทั่วไปของโรงเรียนต้องมีการจัดระบบบริหารงานของหน่วยงานในทุก ๆ ด้านตาม กระทรวงศึกษาธิการโดยประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในโรงเรียน ให้งานทุกอย่างในโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร และธุรการ ด้านเทคโนโลยีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านกิจการนักเรียน ด้านการประสานงาน จัดการศึกษาและการประชาสัมพันธ์ และผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลวิจัยของ รัชกร มีหอม (2563, หน้า 92) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลวิจัยพบว่า พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อประสิทธิผลการบริหารงานในภาพรวม

ไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ อาจเนื่องจากการบริหารงานในสถานศึกษาเน้นการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และยังมีงานวิจัยของ สมชาย วงศ์วิวัฒน์ (2564 ,หน้า 108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาช่วยให้บุคลากรทุกฝ่ายเข้าใจเป้าหมายของงานบริหารทั่วไปตรงกัน

4.2 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดมัธยมศึกษา มีรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจนตามระเบียบกระจายอำนาจการบริหาร พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม นอกจากนี้ ยังมีระบบประกันคุณภาพภายในและการติดตามตรวจสอบจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่พิเศษต้องดำเนินงานภายใต้กรอบประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 15 – 18) ที่ได้วางกรอบแนวทางการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างชัดเจน โดยเน้นให้สถานศึกษาทุกขนาดดำเนินงานตามภารกิจ 4 ด้าน (วิชาการ, งบประมาณ, บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป) ภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงานเดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินงานบริหารทั่วไปมีรูปแบบและขั้นตอนที่เป็นระบบระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม และยังสอดคล้องกับแนวคิดของธีระ รุญเจริญ (2563, หน้า 142 – 144) ซึ่งได้ระบุแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษาว่า การนำระบบประกันคุณภาพภายในมาใช้เป็นกลไกหลักในการควบคุมมาตรฐาน ทำให้สถานศึกษาต้องกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ ประกอบกับการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ประสิทธิผลในการบริหารจัดการในภาพรวมของสถานศึกษาแต่ละขนาดมีความใกล้เคียงกัน เนื่องจากต้องมุ่งเน้นไปที่การบรรลุเกณฑ์มาตรฐานการประเมินเดียวกันเป็นสำคัญ และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล จันทร์ดา (2562, หน้า 124) ได้ศึกษาประสิทธิผลการ

บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากสถานศึกษาทุกขนาดมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงานทั่วไป ทำให้ความล่าช้าหรือข้อจำกัดด้านขนาดโรงเรียนลดน้อยลง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวิตร ผิวอ่อน (2564 ,หน้า 142) ได้ศึกษา การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับใช้ทักษะการบริหาร และการใช้ทรัพยากรร่วมกันในลักษณะเครือข่ายสถานศึกษา ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถมีประสิทธิผลงานทั่วไปได้ทัดเทียมกับโรงเรียนขนาดใหญ่

4.3 ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัย เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จำนวน 2 ด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการบริหาร และด้านงานกิจการนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่างานบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีการวางระบบการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้บุคลากรไม่ว่าจะปฏิบัติงานมานานหรือเพิ่งเข้าปฏิบัติงาน ต่างรับรู้ถึงเป้าหมายและผลลัพธ์ของงานในทิศทางเดียวกัน และอาจเนื่องมาจากคู่มือการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปที่เขตพื้นที่จัดทำไว้ชัดเจน ทำให้ประสบการณ์ที่ต่างกันไม่มีผลต่อการรับรู้ประสิทธิผลในภาพรวม ในส่วนของด้านการบริหาร ที่มีความแตกต่างกกันที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะประสบการณ์ที่ต่างกันมักนำไปสู่ความคาดหวังต่อรูปแบบการบริหารที่ต่างกัน ส่วนในด้านงานกิจการนักเรียน ที่มีความแตกต่างกกันที่ระดับ .05 เนื่องจากงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งทักษะชีวิต และความเข้าใจบริบททางสังคมของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา กลุ่มประสบการณ์น้อย อาจเข้าถึงและเข้าใจวัฒนธรรมของนักเรียนในปัจจุบันได้ง่ายกว่า แต่อาจขาดทักษะการตัดสินใจในภาวะวิกฤต ประสบการณ์ที่ต่างกันทำให้เห็นประสิทธิผลของวิธีการแก้ปัญหานักเรียนต่างกันไป สอดคล้องกับแนวคิดของเสนาะ ติเยาว์ (2562, หน้า 92 – 94) ที่อธิบายว่า ประสบการณ์

เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความคาดหวังและทัศนคติที่มีต่อการบริหารจัดการ โดยผู้ที่มีประสบการณ์สูงมักให้ความสำคัญกับการบริหารตามระเบียบแบบแผนและการตัดสินใจบนฐานข้อมูลความสำเร็จในอดีต ในขณะที่ผู้มีประสบการณ์น้อยมักคาดหวังรูปแบบการบริหารที่ยืดหยุ่นและการมีส่วนร่วมที่รวดเร็ว ความแตกต่างในเชิงทัศนคตินี้จึงส่งผลให้การรับรู้ต่อประสิทธิผลในด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาที่ปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของสมพงษ์ จิตระดับ (2564, หน้า 58 – 60) ซึ่งได้กล่าวถึงมิติของงานกิจการนักเรียนในยุคปัจจุบันว่า เป็นงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างวัย และวัฒนธรรมดิจิทัลของนักเรียน บุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยมักมีความใกล้ชิดและสามารถสื่อสารเข้าถึงโลกทัศน์ของนักเรียนรุ่นใหม่ได้ง่ายกว่า แต่ในขณะเดียวกัน บุคลากรที่มีประสบการณ์สูงจะมีทักษะการเผชิญเหตุและการตัดสินใจในภาวะวิกฤตได้ดีกว่าจากความเชี่ยวชาญที่สะสมมานาน ความแตกต่างของทักษะและมุมมองในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียนนี้เอง ที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินประสิทธิผลของงานกิจการนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิเชษฐ์ ป้อแสนดี (2562, หน้า 105) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานมัธยมศึกษาในจังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิผลการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการบริหารจัดการ โดยชี้ให้เห็นว่าวุฒิภาวะทางอารมณ์และประสบการณ์มีส่วนในการประเมินประสิทธิภาพการนำองค์กร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสร้อยจิตร วงศ์ละคร (2564, หน้า 120) ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันส่งผลต่อความคิดเห็นในงานกิจการนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากความแตกต่างของช่วงวัยระหว่างผู้ปฏิบัติงานส่งผลต่อมุมมองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ด้านการบริหาร (Y_1) พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์กันสูง (r_{x1} = .838) เมื่อพิจารณาการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจร่วมกัน (x_2) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_2Y_{toyal} = .821**) รองลงมา

คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (x_4) กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_4Y_{toyal} = .820**) และลำดับที่ 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (x_3)กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน (Y_{toyal}) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง (rX_3Y_{toyal} = .817**) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมมากขึ้น ประสิทธิผลของงานบริหารทั่วไปก็จะสูงขึ้นตามไปด้วยอย่างชัดเจน ตามทฤษฎีพฤติกรรมองค์กร เมื่อบุคคลมีส่วนร่วมในการบริหารจะเกิดความรู้สึกได้รับความไว้วางใจและมีคุณค่า ส่งผลให้เกิดความมุ่งมั่นในการผลักดันงานบริหารทั่วไปให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการตัดสินใจร่วมกันเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร เมื่อครูและบุคลากรได้ร่วมตัดสินใจในประเด็นสำคัญของโรงเรียน จะลดแรงต้านและเพิ่มการยอมรับในการปฏิบัติงาน ทำให้งานบริหารทั่วไปที่มักมีระเบียบซับซ้อนสามารถดำเนินไปได้โดยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เมื่อมีการประเมินผลร่วมกัน จะเกิดความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของงานบริหารทั่วไป ทำให้บุคลากรเห็นจุดบกพร่องและร่วมกันแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที และในส่วนของด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่กับประสิทธิผลการบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์ในระดับสูง ชี้ให้เห็นว่าการกระจายความรับผิดชอบไม่เพียงแต่ลดภาระงานของผู้บริหาร แต่ยังเป็นการสร้างความตระหนักในหน้าที่ให้กับบุคลากร ทำให้งานในหน้าที่ได้รับความใส่ใจและเกิดประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับแนวคิดของพรพรรณ ไพรอรัญ (2565, หน้า 112 – 114) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผล และด้านความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิผลการบริหารงาน เนื่องจากกระบวนการติดตามผลร่วมกันช่วยสร้างระบบการตรวจสอบที่โปร่งใส ลดความขัดแย้งในองค์กร และเมื่อบุคลากรได้รับการกระจายความรับผิดชอบอย่างชัดเจนจะเกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ ส่งผลให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในภาพรวมมีค่าสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้อธิกุล กุลนรัตน์ (2567, หน้า 58) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการบริหารทั่วไป

เป็นงาน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร การส่งเสริมกิจการนักเรียน และให้การบริหารอื่น ๆ บรรลุผลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตามขอบข่ายงาน และตรงตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย ชัยเนตร (2564, หน้า 135 – 138) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูง (r อยู่ระหว่าง .75 – .85) โดยเฉพาะด้านการร่วมตัดสินใจซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของงานบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนาภรณ์ พิมพ์บุญ (2562, หน้า 118 – 120) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยยืนยันว่าการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและการรับผิดชอบหน้าที่ มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลการดำเนินงานทั่วไปของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

6. อำนาจพยากรณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน พบว่า มีจำนวน 6 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวกได้แก่ ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 1.31 รองลงมา คือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –1.00 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.57 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.43 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.41 และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ –0.40 ทั้ง 6 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร

ทั่วไปของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ได้ร้อยละ 41.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ±0.32910 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งมีโครงสร้างการบริหารที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรหลายฝ่าย การดำเนินงานด้านบริหารทั่วไป จำเป็นต้องใช้การประสานงานและความร่วมมือสูง หากเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย และรับผิดชอบงานอย่างชัดเจน จะทำให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง โปร่งใส และตอบสนองบริบทของโรงเรียนได้ตรงจุดมากขึ้น ทั้งนี้เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย (X1) เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด แสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรมี ส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนงานของโรงเรียน ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไป เนื่องจากการมีส่วนร่วมในขั้นตอนต้นของกระบวนการบริหารช่วยสร้างความเข้าใจร่วม ความมุ่งมั่น และความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จขององค์กร ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีเอกภาพและบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ การตัดสินใจร่วมกัน (X_2) แม้จะมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ แต่ยังคงมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจสะท้อนให้เห็นว่าในบางบริบท การตัดสินใจร่วมกันที่ขาดกระบวนการที่ชัดเจน หรือมีความเห็นที่หลากหลายเกินไป อาจส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน ซึ่งอาจกระทบต่อประสิทธิผลการบริหาร อย่างไรก็ตาม หากมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และขั้นตอนที่เหมาะสม การตัดสินใจร่วมกันยังคงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยสร้างความโปร่งใสและความยอมรับในองค์กร ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (X_6) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงบวก แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นและความจริงใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดี ลดความขัดแย้ง และเอื้อต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารสมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับทุนทางสังคมในองค์กร ส่วนการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเชิงบวก สะท้อนให้เห็นว่าการกระจายอำนาจและมอบหมายหน้าที่อย่างเหมาะสม ทำให้บุคลากรเกิดความตระหนักในบทบาทของตนเอง และมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมากขึ้น ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโดยรวม ในขณะที่การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน (X_5) และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเป็นลบ แม้จะมีนัยสำคัญทางสถิติ

อาจอธิบายได้ว่า หากกระบวนการดังกล่าว ขาดความชัดเจน หรือมีภาระงานเพิ่มขึ้นโดยไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มี อาจส่งผลต่อความรู้สึกของบุคลากรและกระทบต่อประสิทธิผลโดยรวม อย่างไรก็ตาม หากมีการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลที่เหมาะสม และส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรอย่างแท้จริง ก็จะสามารถเสริมสร้างประสิทธิผลได้ในระยะยาว โดยสรุปแล้ว ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ มีโครงสร้างที่ชัดเจน และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2564, หน้า 27) ได้ระบุความหมายประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียนว่า ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรวมถึงกระบวนการในการจัดการทรัพยากรบุคคล การบริหารงานทั่วไป การจัดการ ทรัพยากร และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับครูและนักเรียน ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของประเทศ นอกจากนี้แคตซ์ และ คาห์น (Katz and Kahn, 1978, pp. 213 อ้างถึงใน วิเชียร วิทยอุดม, 2565, หน้า 188 – 190) อธิบายว่า ประสิทธิผลของการบริหาร คือ ความสามารถขององค์กรในการใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มพูนทรัพยากร ในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปวัดได้จากความต่อเนื่องของกระบวนการทำงาน ที่ไม่มีอุปสรรค และการนำผลการติดตามประเมินผลกลับมาปรับปรุงระบบงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของคุณในด้านการติดตามประเมินผลที่มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิผลในภาพรวม และผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, และ ธนวัฒน์ วิเศษสมบัติ (2562, หน้า 240 – 243) ได้ศึกษาเรื่อง ทฤษฎีองค์การและพฤติกรรมองค์การ มีการวิเคราะห์ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดเทียบกับบริบทโรงเรียน และผลการศึกษาพบว่า การวางแผนเชิงกลยุทธ์โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อเป้าหมาย ซึ่งเป็นตัวส่งผ่านพลังสำคัญที่ทำ ให้ประสิทธิผลการบริหารงานทั่วไปบรรลุผลสำเร็จ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธีระ รุญเจริญ (2553, หน้า 142 – 145) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหาร

การศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยยืนยันว่าเมื่อบุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน จะส่งผลให้ประสิทธิผลการบริหารในภาพรวมสูงขึ้น เนื่องจากเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณี สมันตรัฐ (2558, หน้า 88 – 91) งานวิจัยระบุว่าความไว้วางใจและการมอบหมายความรับผิดชอบที่ชัดเจน เป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีความสอดคล้องกันในด้านความไว้วางใจ และด้านความรับผิดชอบร่วมกันซึ่งเป็นตัวพยากรณ์เชิงบวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ สารรัตนะ (2556, หน้า 210 – 212) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา: กรณีทัศนะต่อการบริหารการศึกษาศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำร่วม โดยมองว่าความไว้วางใจ เป็นทุนทางสังคมที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน เมื่อครูไว้วางใจกันและยอมรับในความรับผิดชอบจะทำให้การบริหารทั่วไปดำเนินไปได้อย่างราบรื่นโดยไม่ต้องมีการกำกับควบคุมที่เข้มงวดเกินไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญ มีจำนวนหลายด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน รองลงมาคือ ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมายตามลำดับ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ความโปร่งใส และความจริงใจในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารอย่างแท้จริง เพื่อส่งผลโดยตรงต่อการยกระดับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านความ

ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ดังนั้น ในการบริหารงานควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู เพื่อให้สามารถนำหลักการมีส่วนร่วมไปใช้ในการพัฒนางานบริหารทั่วไปให้เกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า บางด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับรองลงมา เช่น ด้านการตัดสินใจร่วมกัน และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ อาจใช้การประชุมผู้บริหารประจำเดือน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

1.4 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีบางด้านที่อยู่ในลำดับรองลงมา เช่น ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ หรือด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องในด้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และมีระบบติดตาม นิเทศ และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้การบริหารทั่วไปของโรงเรียนมีความสมบูรณ์และยั่งยืน

1.5 จากผลการวิจัยที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น โรงเรียนควรกำหนดให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นนโยบายหลักของสถานศึกษา โดยบูรณาการไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี และระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ทั้งนี้ควรกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการมีส่วนร่วมอย่างชัดเจน เช่น ระดับการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในกระบวนการตัดสินใจ ระดับความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผลลัพธ์ของงานบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการ แนวทาง และปัจจัยความสำเร็จในการนำหลักการมีส่วนร่วมไปใช้ในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาในแต่ละด้านอย่างละเอียด

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ หรือเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปพัฒนาเชิงนโยบายได้อย่างกว้างขวาง

2.4 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง เพื่อยืนยันโมเดลการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ ในการหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร	ประธานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล	อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายธนปกรณ์ อวนป้อง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร
4. นายนพดล ครสาย	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
5. นางสาวกิตติวัฒนา ผาใต้	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่มเกล้า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้คุณวุฒิ

รายนามผู้คุณวุฒิในการหาแนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 10 ท่าน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายมงคลชัย รัตนอ่อน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร
4. นายธนปกรณ์ อวนป้อง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
5. ดร.ประจักร เข็มใคร	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
6. นายวีรวัฒน์ จุดดา	รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
7. นายณัฐกร นันทแพง	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

8. นางสาวสิรินยา ผิวบุญเรือง	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
9. นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
10. นายประสาน ภูดี	ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๐๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายธนปกรณ์ อวนป้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวกิตติวัฒนา ผาใต้

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายนพดล ครสาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาววารี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาววารี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายธนปกรณ์ อวนป้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประสาน ภูดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๘๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร.ประจักร เข็มใคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายณัฐกร นันทแพง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๒๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวีรวัฒน์ จุดดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๙๑๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายมงคลชัย รัตนอ่อน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๙๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวสิรินยา ผิวบุญเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นางสาวจารวี อินธิกาย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๐๑๕ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ปัทมา จันทพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ นักศึกษาจะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวจารวี อินธิกาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๗๓๒๑ ๙๕๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

เรื่อง “การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

ผู้ประเมิน .....

ตำแหน่ง .....

สังกัด .....

คำชี้แจง

ขอให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญโปรดอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ขอให้พิจารณาแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยจะนำผลจากการประเมินของท่านมาพิจารณาปรับปรุงแบบสอบถามให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวเลขแต่ละช่องประเมินมีความหมาย ดังนี้

+ 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ "ใช้ได้"

0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ "ไม่แน่ใจว่าใช้ได้"

– 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ "ใช้ไม่ได้"

หรือท่านเห็นควรเพิ่มเติมประการใด กรุณาเขียนข้อมูลลงในช่องเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่าน

นางสาวจารวี อินธิกาย

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น			
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		+1	0	–1	ข้อเสนอแนะ
1	**สถานภาพ** 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา 1.2 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป 1.3 ครูผู้สอน 1.4 ประธานกรรมการสถานศึกษา				
2	**ขนาดโรงเรียน** 2.1 ขนาดกลาง 2.2 ขนาดใหญ่ 2.3 ขนาดใหญ่พิเศษ				
3	**ประสบการณ์ในการทำงาน** 3.1 น้อยกว่า 5 ปี 3.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี 3.3 มากกว่า 10 ปี				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์การได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมเสนอแนวทาง และกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของในเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การวิเคราะห์ปัญหา 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การประเมินทางเลือก 4) การจัดทำแผน และ 5) การติดตามและประเมินผล				
1	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา				
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร				
3	ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่				
4	ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้				
5	ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
2. การตัดสินใจร่วมกัน		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	กระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสร่วมกันพิจารณาทางเลือก วิเคราะห์ข้อมูล และมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในประเด็นต่าง ๆ ขององค์กรอย่างเท่าเทียมและโปร่งใส ซึ่งช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบและความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การกำหนดความสำคัญของการตัดสินใจ 2) การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด 3) การพิจารณาทางเลือก และ 4) การวิเคราะห์สถานการณ์				
1	ท่านได้แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจ โดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร				
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน				
3	ท่านได้เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ				
4	ท่านได้มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม				
5	ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับทราบเหตุผล ความโปร่งใส และการสื่อสารผลการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในหมู่สมาชิกขององค์กร				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การที่สมาชิกในองค์กรตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และร่วมกันรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย ทั้งในระดับส่วนตัวและส่วนรวม โดยไม่ผลักภาระหรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การวางแผนการทำงาน 2) การตรวจสอบและประเมินผล 3) การตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสีย 4) การสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา 5) ความโปร่งใส และ6) การปฏิบัติตามกฎระเบียบ				
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน				
2	ท่านได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง				
3	ท่านได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมงาน และนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม				
4	ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแจ้งปัญหาได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของทีม				
5	ท่านได้แสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยข้อมูลการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปกปิด และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน				
6	ท่านได้ปฏิบัติงานตามระเบียบ นโยบาย และแนวทางขององค์กรอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝ่าฝืนหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การที่บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ตรวจสอบ ตรวจติดตามและประเมินความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ 2)การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง 3) การเก็บข้อมูล 4) การสะท้อนผล และ5)การนำผลไปใช้				
1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน				
2	ท่านได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล				
3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส				
4	ท่านได้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ				
5	ท่านได้ร่วมกันนำผลจากการติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	ความรู้สึกของบุคลากรที่มองว่าองค์กรเป็นของตนเอง มีความผูกพันทางจิตใจ และมุ่งมั่นร่วมกันในการสร้างความเจริญก้าวหน้า โดยไม่แยกตัวหรือมองว่าเป็นเพียงผู้ปฏิบัติงานตามคำสั่งเท่านั้น และมีความยินดีประชาสัมพันธ์องค์กรของตนต่อสาธารณะ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) ความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การได้รับผลตอบแทนจากองค์กร				
1	ท่านมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร				
2	ท่านเอาใจใส่ต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร				
3	ท่านยินดีแนะนำองค์กรของท่านให้ผู้อื่นรู้จัก				
4	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น				
5	ท่านได้แสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ระดับความคิดเห็น			
6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์	สภาวะที่บุคลากรในองค์กรมีความเชื่อมั่นในความตั้งใจ ความสามารถ และความซื่อสัตย์ของกันและกัน อันเป็นรากฐานสำคัญของการสื่อสารที่เปิดเผย การทำงานร่วมกัน และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงบวก โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) มีความซื่อสัตย์สุจริต 2) มีความน่าเชื่อถือ 3) มีความสามารถ และ4) มีเจตนาที่ดี				
1	ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือบิดเบือน และกล้าแสดงจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม				
2	ท่านปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ				
3	ท่านมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์				
4	ท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์				
5	ท่านสามารถรักษาความลับ เคารพสิทธิและขอบเขตส่วนบุคคลของเพื่อนร่วมงาน และไม่ใช้ข้อมูลหรือความสัมพันธ์ในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	ระดับความคิดเห็น			
1. ด้านการบริหาร		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	งานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการองค์กรในภาพรวมและการดำเนินงานสำนักงาน เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมหลักที่รวมการวางแผน การจัดการทรัพยากร การประสานงาน และการดำเนินงานสำนักงานต่าง ๆ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในบริบทของงานบริหารทั่วไปในโรงเรียน ด้านการบริหารและงานธุรการ มีบทบาทหน้าที่ครอบคลุมการวางแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน การกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการวางแผน กำกับดูแลและประเมินผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมถึงงานเกี่ยวข้องกับการจัดทำและดูแลเอกสารราชการต่าง ๆ การรับ–ส่งหนังสือราชการและติดตามผลการปฏิบัติ การจัดทำรายงานการประชุมและเอกสารการประชุม การดูแลระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลของโรงเรียน การบริการสำนักงานเช่น การรับโทรศัพท์และการต้อนรับผู้มาติดต่อ การจัดเก็บและดูแลเอกสารสำคัญ และการสนับสนุนงานบริหารด้วยการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ และนำผลการดำเนินงานดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างโปร่งใส ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ				
1	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน				
2	สถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่องภะ				
3	สถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อพัฒนางานบริหาร				
4	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผน ควบคุมภายใน และประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด				
5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสต่อคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง				

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	ระดับความคิดเห็น			
2. ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การบริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน การพัฒนาและดูแลระบบฐานข้อมูลนักเรียน ครู และบุคลากร การวางแผนจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี การดูแลรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครื่องมือเทคโนโลยี การจัดการเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ของโรงเรียนรวมถึงการประมวลผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อนำไปปรับปรุง การให้บริการอินเทอร์เน็ตและการเชื่อมต่อเครือข่าย การอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากร การรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและระบบเครือข่าย รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกด้านเทคโนโลยี ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				
1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม				
2	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
3	สถานศึกษาของท่านมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และตอบสนองต่อการบริการ				
4	สถานศึกษาของท่าน มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง				
5	สถานศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ				

สงวนลิขสิทธิ์ราชภัฏสกลนคร

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	ระดับความคิดเห็น			
3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การวางแผนการใช้พื้นที่และการจัดสรรห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน การบำรุงรักษาและซ่อมแซมอาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีและปลอดภัย การจัดหาและบริหารจัดการครุภัณฑ์การศึกษา วัสดุการเรียนการสอน และอุปกรณ์สำนักงาน การดูแลระบบสาธารณูปโภคเช่น ระบบไฟฟ้า ประปา และระบบสุขาภิบาล การจัดการภูมิทัศน์และสวนหย่อมรอบบริเวณโรงเรียน การรักษาความปลอดภัยของอาคารและทรัพย์สิน การจัดทำแผนการใช้งบประมาณด้านทรัพยากรและสิ่งก่อสร้าง การควบคุมการเข้าออกและการใช้พื้นที่ส่วนกลาง การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ มีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรต่อคณะกรรมการสถานศึกษา รวมถึงการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินและการดำเนินการตามระเบียบพัสดุของทางราชการ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดำเนินงานอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน				
1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า				
2	สถานศึกษาของท่านมีการบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง				
3	สถานศึกษาของท่านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนและการทำงาน				
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ				
5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างโปร่งใส				

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	ระดับความคิดเห็น			
4. ด้านงานกิจการนักเรียน		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การดูแลวินัยและความประพฤติของนักเรียนตามระเบียบของโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมชุมนุมและกีฬาสี การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาส่วนตัวของนักเรียน การประสานงานกับผู้ปกครองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน การดูแลสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักเรียน การจัดทำสถิติและข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน การประเมินพฤติกรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อนำผลการดำเนินงานไปประเมินและปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนในการเข้าสู่การศึกษาระดับที่สูงขึ้นหรือการประกอบอาชีพ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านและเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม				
1	สถานศึกษาของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง				
2	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมนักเรียนเพื่อวางแผนแก้ไขอย่างเหมาะสม				
3	สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ				
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน				
5	สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุง				

สถาบันวิทยบริการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารทั่วไป	ระดับความคิดเห็น			
5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์		**+1**	**0**	**–1**	**ข้อเสนอแนะ**
นิยามศัพท์เฉพาะ	การประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ และสถาบันการศึกษา การประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครอง การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น จดหมายข่าว เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ และป้ายประกาศ การจัดกิจกรรมเปิดบ้านโรงเรียนและงานแสดงผลงานนักเรียน การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาเยือนและคณะศึกษาดูงาน การเผยแพร่ข่าวสารความสำเร็จและกิจกรรมดีเด่นของโรงเรียนผ่านสื่อมวลชน การจัดการความขัดแย้งและแก้ไขข้อร้องเรียนจากภายนอก การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเสริมสร้างชื่อเสียงของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนและกิจกรรมสำคัญต่าง ๆ รวมถึงการประสานงานในการจัดหาทรัพยากรและการสนับสนุนจากภายนอก และมีการจัดอบรมการประชาสัมพันธ์ให้กับนักเรียนและบุคลากร ทั้งยังติดตามผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องทั้งหมดนี้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกภาคส่วนและได้รับการยอมรับจากสังคม				
1	สถานศึกษาของท่านมีการสำรวจความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง				
2	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ				
3	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์				
4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง				
5	สถานศึกษาของท่านมีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง .....

สังกัด.....

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของการบริหารทั่วไปของโรงเรียน และประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาววารวี อินธิกาย
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ
   - ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
   - ☐ หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป
   - ☐ ครูผู้สอน
   - ☐ ประธานกรรมการสถานศึกษา

2. ขนาดโรงเรียน
   - ☐ ขนาดกลาง
   - ☐ ขนาดใหญ่
   - ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
   - ☐ น้อยกว่า 5 ปี
   - ☐ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
   - ☐ มากกว่า 10 ปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามในแต่ละข้ออย่างชัดเจน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด จึงขอให้ท่านทำเครื่องหมายตามระดับที่ตรงกับความเป็นจริง / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย ตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอยู่ในระดับ **มากที่สุด**
4 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอยู่ในระดับ **มาก**
3 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอยู่ในระดับ **ปานกลาง**
2 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอยู่ในระดับ **น้อย**
1 หมายถึง มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนอยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย						
0	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา	✓				

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 5 แสดงว่า ท่านมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ด้านที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย “ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา” อยู่ในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย						
1.1	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา					
1.2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร					
1.3	ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่					
1.4	ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้					
1.5	ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
ด้านที่ 2. การตัดสินใจร่วมกัน						
2.1	ท่านได้แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจโดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร					
2.2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2.3	ท่านได้เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดด้วยความรับผิดชอบ โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ					
2.4	ท่านได้มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ข้อมูลข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม					
2.5	ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับทราบเหตุผล ความโปร่งใส และการสื่อสารผลการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในหมู่สมาชิกขององค์กร					
ด้านที่ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่						
3.1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน					
3.2	ท่านได้ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง					
3.3	ท่านได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมงานและนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม					
3.4	ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแจ้งปัญหาได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์ เพื่อประโยชน์ร่วมกันของทีม					
3.5	ท่านได้แสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยข้อมูลการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปกปิด และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.6	ท่านได้ปฏิบัติงานตามระเบียบ นโยบาย และแนวทางขององค์กรอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝ่าฝืนหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน					
ด้านที่ 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล						
4.1	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน					
4.2	ท่านได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล					
4.3	ท่านได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส					
4.4	ท่านได้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ					
4.5	ท่านได้ร่วมกันนำผลจากการติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น					
ด้านที่ 5. การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน						
5.1	ท่านมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร					
5.2	ท่านเอาใจใส่ต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร					
5.3	ท่านยินดีแนะนำองค์กรของท่านให้ผู้อื่นรู้จัก					
5.4	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5.5	ท่านได้แสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง					
ด้านที่ 6. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน						
6.1	ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือบิดเบือน และกล้าแสดงจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม					
6.2	ท่านปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ					
6.3	ท่านมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์					
6.4	ท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์					
6.5	ท่านสามารถรักษาความลับ เคารพสิทธิและขอบเขตส่วนบุคคลของเพื่อนร่วมงาน และไม่ใช้ข้อมูลหรือความสัมพันธ์ในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามในแต่ละข้ออย่างชัดเจน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด จึงขอให้ท่านทำเครื่องหมายตามระดับที่ตรงกับความเป็นจริง / ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย ตามเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับ **มากที่สุด**
4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับ **มาก**
3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับ **ปานกลาง**
2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับ **น้อย**
1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียนอยู่ในระดับ **น้อยที่สุด**

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
0	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน	✓				

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 0 ผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหมายเลข 5 แสดงว่าท่าน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน ด้านที่ 1 ด้านการบริหาร “สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน” อยู่ในระดับมากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการบริหาร						
1.1	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน					
1.2	สถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง					
1.3	สถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อพัฒนางานบริหาร					
1.4	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผน ควบคุมภายใน และประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด					
1.5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสต่อคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง					
2. ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ						
2.1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม					
2.2	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา					
2.3	สถานศึกษาของท่านมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และตอบสนองต่อการบริการ					
2.4	สถานศึกษาของท่าน มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง					
2.5	สถานศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3. ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่						
3.1	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า					
3.2	สถานศึกษาของท่านมีการบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง					
3.3	สถานศึกษาของท่านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนและการทำงาน					
3.4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ					
3.5	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างโปร่งใส					
4. ด้านงานกิจการนักเรียน						
4.1	สถานศึกษาของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง					
4.2	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมนักเรียนเพื่อวางแผนแก้ไขอย่างเหมาะสม					
4.3	สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ					
4.4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน					
4.5	สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุง					

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5. ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์						
5.1	สถานศึกษาของท่านมีการสำรวจความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					
5.2	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ					
5.3	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์					
5.4	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง					
5.5	สถานศึกษาของท่านมีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ					

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

จารวี อินธิกาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนา

วัตถุประสงค์: เพื่อค้นหาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และปัจจัยส่งเสริม/อุปสรรค สำหรับแต่ละองค์ประกอบ ในงานวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร

ชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์ : .....

เวลาสัมภาษณ์ : .....

วัน เดือน ปี ที่ให้สัมภาษณ์ : .....

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย

ท่านมีแนวทางการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรของท่าน มีส่วนร่วมในการ **<u>กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย</u>** ของงานบริหารทั่วไปอย่างไรให้ได้ผล ควรมีกลไกหรือวิธีการในการจัดทำแผนงาน (Action Plan) ที่สะท้อนการมีส่วนร่วมได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

2. การตัดสินใจร่วมกัน

ในงานบริหารทั่วไปท่านคิดว่าควรใช้รูปแบบ**<u>การตัดสินใจร่วมกัน</u>**แบบใด (เช่น ประชาคม, คณะกรรมการ, การม อบอำนาจ) มีแนวทางการสร้างบรรยากาศอย่างไรให้เกิดการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ โดยที่ทุกฝ่ายยอมรับผลการตัดสินใจร่วมกัน?

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่

ท่านมีแนวทางชี้แจงใน**<u>การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่</u>**ของบุคลากรในหน่วยงานของท่านอย่างไร เพื่อให้บุคลากรของท่านมีความพร้อมในการรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

บุคลากรในหน่วยงานของท่าน**<u>มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล</u>** เกี่ยวกับงานบริหารทั่วไปอย่างไร และได้นำผลการประเมินที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงงานบริหารทั่วไปและการบริหารแบบมีส่วนร่วมในรอบต่อไปได้อย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

5. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ท่านมีแนวทางในการ **<u>สร้างความไว้วางใจ</u>** ของบุคลากรของท่านในการบริหารงานบริหารทั่วไป อย่างไร และควรดำเนินการอย่างไรเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือความไม่ไว้วางใจขึ้น เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูความสัมพันธ์ในองค์กร?

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง

คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 69 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1.	สถานภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.	ขนาดโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.	ประสบการณ์ในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

จากตาราง 69 พบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความสอดคล้องทั้งหมด 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม									
1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย									
1	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
4	ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณและทรัพยากรที่ใช้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.2 การตัดสินใจร่วมกัน									
6	ท่านได้แสดงบทบาทในการร่วมกำหนดประเด็นที่ควรตัดสินใจโดยพิจารณาจากความเร่งด่วนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกที่หลากหลาย โดยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประเมินข้อดีข้อเสียของแต่ละแนวทางอย่างรอบด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
8	ท่านได้เข้าร่วมในการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดด้วยความรับผิดชอบโดยยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	ท่านได้มีส่วนในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ร่วม เพื่อให้การตัดสินใจมีความถูกต้องและเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	ท่านได้มีส่วนร่วมในการรับทราบเหตุผล ความโปร่งใส และการสื่อสารผลการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและการยอมรับในหมู่สมาชิกขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่									
11	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับทีมงาน เพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
12	ท่านได้ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของตนเองและทีมงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	ท่านได้รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทีมงาน และนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	ท่านสามารถแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือแจ้งปัญหาได้อย่างเปิดเผยและสร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ร่วมกันของทีม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	ท่านได้แสดงพฤติกรรมที่เปิดเผยข้อมูลการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยไม่ปกปิด และสามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	ท่านได้ปฏิบัติงานตามระเบียบ นโยบาย และแนวทางขององค์กรอย่างเคร่งครัด โดยไม่ฝ่าฝืนหรือแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล									
17	ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการติดตามและประเมินผลอย่างชัดเจนและสอดคล้องกับแผนงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	ท่านได้มีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามและประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	ท่านได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเครื่องมือและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้วยความถูกต้องและโปร่งใส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	ท่านได้มีส่วนร่วมวิเคราะห์ข้อมูล และสะท้อนผลการดำเนินงานให้ทีมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
21	ท่านได้ร่วมกันนำผลจากการติดตามและประเมินไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาแนวทางการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.5 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน									
22	ท่านมีความภาคภูมิใจและผูกพันกับองค์กร แสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	ท่านเอาใจใส่ต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	ท่านยินดีแนะนำองค์กรของท่านให้ผู้อื่นรู้จัก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	ท่านได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างกระตือรือร้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	ท่านได้แสดงความพึงพอใจต่อผลตอบแทนที่ได้รับ และนำไปสู่การทุ่มเทในการทำงานเพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
1.6 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน									
27	ท่านปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เปิดเผยข้อมูลตามข้อเท็จจริง ไม่ปกปิดหรือบิดเบือน และกล้าแสดงจุดยืนบนพื้นฐานของความถูกต้องและจริยธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	ท่านปฏิบัติงานตรงเวลา ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละเลยความรับผิดชอบ และสามารถพึ่งพาได้ในงานที่ร่วมกันดำเนินการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	ท่านมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการทำงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถตัดสินใจหรือให้คำแนะนำได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
30	ท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเปิดใจ สนับสนุนการทำงานของเพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	ท่านสามารถรักษาความลับเคารพสิทธิและขอบเขตส่วนบุคคลของเพื่อนร่วมงาน และไม่ใช้ข้อมูลหรือความสัมพันธ์ในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน									
2.1 ด้านการบริหาร									
32	สถานศึกษาของท่านมีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	สถานศึกษาของท่านมีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
34	สถานศึกษาของท่านมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อพัฒนางานบริหาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผน ควบคุมภายใน และประเมินผลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างโปร่งใสต่อคณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน									
2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ									
37	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ									
39	สถานศึกษาของท่านมีระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย และตอบสนองต่อการบริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	สถานศึกษาของท่าน มีการประเมินผลการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อนำไปปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	สถานศึกษาของท่านมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อเทคโนโลยีอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่									
42	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างคุ้มค่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43	สถานศึกษาของท่านมีการบำรุงรักษาและพัฒนาอาคารเรียน อาคารประกอบ และสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
44	สถานศึกษาของท่านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนการสอนและการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	สถานศึกษาของท่านมีการรายงานผลการใช้ทรัพยากรและอาคารสถานที่อย่างโปร่งใส	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน									
47	สถานศึกษาของท่านมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	สถานศึกษาของท่านมีการศึกษาสภาพปัญหาและพฤติกรรมนักเรียนเพื่อวางแผนแก้ไขอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
49	สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินงานปกครองนักเรียนอย่างมีส่วนร่วมและเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
51	สถานศึกษาของท่านมีการประเมินผลกิจกรรมและความพึงพอใจของนักเรียนเพื่อนำไปปรับปรุง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.5 ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์									
52	สถานศึกษาของท่านมีการสำรวจความต้องการด้านข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
53	สถานศึกษาของท่านมีการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
54	บุคลากรในสถานศึกษาของท่านได้รับการพัฒนาให้มีทักษะด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 70 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5			
55	สถานศึกษาของท่านมีการติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
56	สถานศึกษาของท่านมีการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

จากตาราง 70 พบว่า การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีความสอดคล้องทั้งหมด 56 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 71 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม	1	0.72
1.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ค่าความเชื่อมั่น 0.91	2	0.76
	3	0.81
	4	0.74
	5	0.79
1.2 การตัดสินใจร่วมกัน ค่าความเชื่อมั่น 0.89	6	0.68
	7	0.73
	8	0.77
	9	0.82
	10	0.75
1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ค่าความเชื่อมั่น 0.92	11	0.70
	12	0.78
	13	0.84
	14	0.76
	15	0.80
	16	0.74
1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ค่าความเชื่อมั่น 0.90	17	0.69
	18	0.73
	19	0.81
	20	0.75
	21	0.78

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 71 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.5 การเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน ค่าความเชื่อมั่น 0.88	22	0.66
	23	0.71
	24	0.79
	25	0.74
	26	0.83
1.6 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ค่าความเชื่อมั่น 0.93	27	0.78
	28	0.82
	29	0.88
	30	0.84
	31	0.79
2. ประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน	32	0.73
2.1 ด้านการบริหาร ค่าความเชื่อมั่น 0.90	33	0.78
	34	0.82
	35	0.76
	36	0.80
2.2 ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ค่าความเชื่อมั่น 0.88	37	0.67
	38	0.74
	39	0.79
	40	0.72
	41	0.83
2.3 ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ค่าความเชื่อมั่น 0.89	42	0.71
	43	0.77
	44	0.84
	45	0.73
	46	0.80

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 71 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
2.4 ด้านงานกิจการนักเรียน ค่าความเชื่อมั่น 0.91	47	0.74
	48	0.82
	49	0.79
	50	0.86
	51	0.77
2.5 ด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ค่าความเชื่อมั่น 0.85	52	0.63
	53	0.69
	54	0.72
	55	0.66
	56	0.75

จากตาราง 71 พบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจร่วมกัน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบในหน้าที่ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ด้านการเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ได้มีค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.660 – 0.880 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.905

และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านทรัพยากรและอาคารสถานที่ ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้ออยู่ระหว่าง 0.630 – 0.860 และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.886

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ฉ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผล
ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปนำไปลงในตาราง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สถานภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ครูผู้สอน	164	47.7	47.7	47.7
	ประธานกรรมการสถานศึกษา	45	13.1	13.1	60.8
	ผู้บริหารสถานศึกษา	90	26.2	26.2	86.9
	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป	45	13.1	13.1	100.0
	Total	344	100.0	100.0	

ขนาดโรงเรียน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดกลาง	168	48.8	48.8	48.8
	ขนาดใหญ่	90	26.2	26.2	75.0
	ขนาดใหญ่พิเศษ	86	25.0	25.0	100.0
	Total	344	100.0	100.0	

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	101	29.4	29.4	29.4
	น้อยกว่า 5 ปี	59	17.2	17.2	46.5
	มากกว่า 10 ปี	184	53.5	53.5	100.0
	Total	344	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
X1	344	3.00	5.00	4.4926	.50518
X2	344	3.00	5.00	4.4233	.52142
X3	344	3.00	5.00	4.5242	.50208
X4	344	3.00	5.00	4.5134	.51047
X5	344	4.00	5.00	4.7797	.33865
X6	344	4.00	5.00	4.8076	.35034
Xtotal	344	3.50	5.00	4.6326	.42718
Valid N (listwise)	344				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย [ท่านมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนมุมมองเพื่อค้นหาและทำความเข้าใจ1. ปัญหาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา]	344	3	5	4.49	.505
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย [ท่านได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และทิศทางของแผนงานหรือโครงการให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร]	344	3	5	4.54	.554
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย [ท่านได้ร่วมเสนอและประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยพิจารณาข้อดีข้อเสีย ความเหมาะสม และทรัพยากรที่มีอยู่]	344	3	5	4.43	.616
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย [ท่านได้มีบทบาทในการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรในองค์กร ทั้งในด้านการกำหนดกิจกรรม แผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรที่ใช้]	344	3	5	4.56	.593
ด้านที่ 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดเป้าหมาย [ท่านได้เข้าร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น]	344	3	5	4.44	.617
Valid N (listwise)	344				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Correlations

		Ytotal	X1	X2	X3	X4	X5	X6
Pearson Correlation	Ytotal	1.000	.331	.151	.382	.303	.441	.508
	X1	.331	1.000	.893	.757	.845	.661	.392
	X2	.151	.893	1.000	.791	.751	.498	.296
	X3	.382	.757	.791	1.000	.799	.600	.613
	X4	.303	.845	.751	.799	1.000	.533	.435
	X5	.441	.661	.498	.600	.533	1.000	.825
	X6	.508	.392	.296	.613	.435	.825	1.000
Sig. (1-tailed)	Ytotal	.	<.001	.003	<.001	<.001	<.001	<.001
	X1	.000	.	.000	.000	.000	.000	.000
	X2	.003	.000	.	.000	.000	.000	.000
	X3	.000	.000	.000	.	.000	.000	.000
	X4	.000	.000	.000	.000	.	.000	.000
	X5	.000	.000	.000	.000	.000	.	.000
	X6	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.
N	Ytotal	344	344	344	344	344	344	344
	X1	344	344	344	344	344	344	344
	X2	344	344	344	344	344	344	344
	X3	344	344	344	344	344	344	344
	X4	344	344	344	344	344	344	344
	X5	344	344	344	344	344	344	344
	X6	344	344	344	344	344	344	344

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
'Y1	Between Groups	.025	2	.013	.050	.951
	Within Groups	85.795	341	.252		
	Total	85.820	343			
'Y2	Between Groups	.098	2	.049	.252	.778
	Within Groups	66.296	341	.194		
	Total	66.393	343			
'Y3	Between Groups	.425	2	.213	1.070	.344
	Within Groups	67.724	341	.199		
	Total	68.149	343			
'Y4	Between Groups	.037	2	.019	.106	.900
	Within Groups	60.156	341	.176		
	Total	60.193	343			
'Y5	Between Groups	.050	2	.025	.213	.808
	Within Groups	40.331	341	.118		
	Total	40.381	343			
Ytotal	Between Groups	.191	2	.096	.523	.593
	Within Groups	62.390	341	.183		
	Total	62.581	343			

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) ขนาดโรงเรียน	(J) ขนาดโรงเรียน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
'Y1	Scheffe	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	-.00889	.06552	.991	-.1700	.1522
			ขนาดใหญ่พิเศษ	-.02093	.06651	.952	-.1844	.1426
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	.00889	.06552	.991	-.1522	.1700
			ขนาดใหญ่พิเศษ	-.01204	.07564	.987	-.1980	.1739
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	.02093	.06651	.952	-.1426	.1844
			ขนาดใหญ่	.01204	.07564	.987	-.1739	.1980
	LSD	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	-.00889	.06552	.892	-.1378	.1200
			ขนาดใหญ่พิเศษ	-.02093	.06651	.753	-.1517	.1099
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	.00889	.06552	.892	-.1200	.1378
			ขนาดใหญ่พิเศษ	-.01204	.07564	.874	-.1608	.1367
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	.02093	.06651	.753	-.1099	.1517
			ขนาดใหญ่	.01204	.07564	.874	-.1367	.1608
'Y2	Scheffe	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	.01444	.05760	.969	-.1272	.1560
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.04147	.05846	.778	-.1023	.1852
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	-.01444	.05760	.969	-.1560	.1272
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.02703	.06649	.921	-.1364	.1905
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	-.04147	.05846	.778	-.1852	.1023
			ขนาดใหญ่	-.02703	.06649	.921	-.1905	.1364
	LSD	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	.01444	.05760	.802	-.0988	.1277
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.04147	.05846	.479	-.0735	.1565
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	-.01444	.05760	.802	-.1277	.0988
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.02703	.06649	.685	-.1038	.1578
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	-.04147	.05846	.479	-.1565	.0735
			ขนาดใหญ่	-.02703	.06649	.685	-.1578	.1038
'Y3	Scheffe	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	.02778	.05821	.892	-.1153	.1709
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.08643	.05909	.344	-.0588	.2317
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	-.02778	.05821	.892	-.1709	.1153
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.05866	.06720	.684	-.1066	.2239
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	-.08643	.05909	.344	-.2317	.0588
			ขนาดใหญ่	-.05866	.06720	.684	-.2239	.1066
	LSD	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	.02778	.05821	.634	-.0867	.1423
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.08643	.05909	.144	-.0298	.2027
		ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	-.02778	.05821	.634	-.1423	.0867
			ขนาดใหญ่พิเศษ	.05866	.06720	.383	-.0735	.1908
		ขนาดใหญ่พิเศษ	ขนาดกลาง	-.08643	.05909	.144	-.2027	.0298
			ขนาดใหญ่	-.05866	.06720	.383	-.1908	.0735

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
X1	Between Groups	.310	3	.103	.611	.608
	Within Groups	57.529	340	.169		
	Total	57.840	343			
X2	Between Groups	.339	3	.113	.662	.576
	Within Groups	57.958	340	.170		
	Total	58.297	343			
X3	Between Groups	.411	3	.137	.825	.481
	Within Groups	56.410	340	.166		
	Total	56.821	343			
X4	Between Groups	.530	3	.177	1.022	.383
	Within Groups	58.783	340	.173		
	Total	59.313	343			
X5	Between Groups	.301	3	.100	.606	.611
	Within Groups	56.309	340	.166		
	Total	56.610	343			
X6	Between Groups	.560	3	.187	1.091	.353
	Within Groups	58.158	340	.171		
	Total	58.718	343			
Xtotal	Between Groups	.386	3	.129	.828	.479
	Within Groups	52.839	340	.155		
	Total	53.226	343			

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Multiple Comparisons

Dependent Variable		(I) สถานภาพ	(J) สถานภาพ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
X1	Scheffe	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.07984	.06257	.653	-.2556	.0959
			ครูผู้สอน	-.03701	.05849	.940	-.2013	.1273
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.05949	.06358	.831	-.2381	.1191
		หัวหน้างานกลุ่มงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07984	.06257	.653	-.0959	.2556
			ครูผู้สอน	.04283	.06339	.928	-.1353	.2209
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	.02036	.06811	.993	-.1710	.2117
		ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.03701	.05849	.940	-.1273	.2013
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.04283	.06339	.928	-.2209	.1353
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.02248	.06439	.989	-.2034	.1584
		ประธานกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	.05949	.06358	.831	-.1191	.2381
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.02036	.06811	.993	-.2117	.1710
			ครูผู้สอน	.02248	.06439	.989	-.1584	.2034
	LSD	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.07984	.06257	.203	-.2029	.0432
			ครูผู้สอน	-.03701	.05849	.527	-.1521	.0780
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.05949	.06358	.350	-.1845	.0656
		หัวหน้างานกลุ่มงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07984	.06257	.203	-.0432	.2029
			ครูผู้สอน	.04283	.06339	.500	-.0819	.1675
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	.02036	.06811	.765	-.1136	.1543
		ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.03701	.05849	.527	-.0780	.1521
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.04283	.06339	.500	-.1675	.0819
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.02248	.06439	.727	-.1491	.1042
		ประธานกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	.05949	.06358	.350	-.0656	.1845
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.02036	.06811	.765	-.1543	.1136
			ครูผู้สอน	.02248	.06439	.727	-.1042	.1491
X2	Scheffe	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.07827	.06280	.670	-.2547	.0982
			ครูผู้สอน	-.04669	.05871	.889	-.2116	.1183
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.07125	.06381	.742	-.2505	.1080
		หัวหน้างานกลุ่มงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07827	.06280	.670	-.0982	.2547
			ครูผู้สอน	.03158	.06363	.970	-.1472	.2103
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	.00702	.06837	1.000	-.1851	.1991
		ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.04669	.05871	.889	-.1183	.2116
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.03158	.06363	.970	-.2103	.1472
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.02456	.06463	.986	-.2061	.1570
		ประธานกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07125	.06381	.742	-.1080	.2505
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.00702	.06837	1.000	-.1991	.1851
			ครูผู้สอน	.02456	.06463	.986	-.1570	.2061
	LSD	ผู้บริหารสถานศึกษา	หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.07827	.06280	.213	-.2018	.0453
			ครูผู้สอน	-.04669	.05871	.427	-.1622	.0688
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.07125	.06381	.265	-.1968	.0543
		หัวหน้างานกลุ่มงาน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07827	.06280	.213	-.0453	.2018
			ครูผู้สอน	.03158	.06363	.620	-.0936	.1567
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	.00702	.06837	.918	-.1274	.1415
		ครูผู้สอน	ผู้บริหารสถานศึกษา	.04669	.05871	.427	-.0688	.1622
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.03158	.06363	.620	-.1567	.0936
			ประธานกรรมการสถานศึกษา	-.02456	.06463	.704	-.1517	.1026
		ประธานกรรมการสถานศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา	.07125	.06381	.265	-.0543	.1968
			หัวหน้างานกลุ่มงาน	-.00702	.06837	.918	-.1415	.1274
			ครูผู้สอน	.02456	.06463	.704	-.1026	.1517

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ภาคผนวก ช

ภาพประกอบการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อหาแนวทางพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 3 สัมภาษณ์ นางสิรินยา ผิวบุญเรือง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา สัมภาษณ์เมื่อ 22 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 4 สัมภาษณ์นายวิรัตน์ ติงมหาอินทร์ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สัมภาษณ์เมื่อ 22 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 5 สัมภาษณ์นายณัฐกร นันทแพง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดงมะไฟวิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 29 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์ นายธนปกรณ์ อวนป้อง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 30 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์ นายวีรวัฒน์ จุดดา รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป
โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยาสัมภาษณ์เมื่อ 30 ตุลาคม 2568

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ นายประสาน ภูดี ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สัมภาษณ์เมื่อ 5 พฤศจิกายน 2568

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์นายมงคลชัย รัตนออน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครสัมภาษณ์เมื่อ 20 พฤศจิกายน 2568

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ดร.ประจักร เข็มใคร ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สัมภาษณ์เมื่อ 10 ธันวาคม 2568

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์เมื่อ 4 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหล อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สัมภาษณ์เมื่อ 4 มกราคม 2569

ประวัติย่อของผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวจารวี อินธิกาย
วัน เดือน ปีเกิด	8 มิถุนายน พ.ศ. 2540
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	419 หมู่ 2 ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนเซนต์ยอแซฟสกลนคร
	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2559	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2564	ปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ.)
	สาขาวิชาการสอนภาษาจีน มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
	อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2569	ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)
	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2565	ครูผู้ช่วย โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2567	ครู โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา
	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
	อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร